

Azra Kohen'in Aeden Romanındaki Ütopya

Pınar Gökğöz

Lisansüstü Eğitim, Öğretim ve Araştırma Enstitüsüne Türk Dili ve Edebiyatı Yüksek Lisans Tezi olarak sunulmuştur.

Doğu Akdeniz Üniversitesi
Eylül 2023
Gazimağusa, Kuzey Kıbrıs

Lisansüstü Eğitim, Öğretim ve Araştırma Enstitüsü onayı

Prof. Dr. Ali Hakan Ulusoy
L.E.Ö.A. Enstitüsü Müdürü

Bu tezin Türk Dili ve Edebiyatı Yüksek Lisans derecesinin gerekleri doğrultusunda hazırlandığını onaylarım.

Prof. Dr. Adnan Akgün
Türk Dili ve Edebiyatı Bölüm Başkanı

Bu tezi okuyup değerlendirdiğimizi, tezin nitelik bakımından Türk Dili ve Edebiyatı Yüksek Lisans derecesinin gerekleri doğrultusunda hazırlandığını onaylarız.

Prof. Dr. Adnan Akgün
Tez Danışmanı

Değerlendirme Komitesi

1. Prof. Dr. Adnan Akgün

2. Doç. Dr. Osman Erciyas

3. Yrd. Doç. Dr. Gülseren Tor

ÖZ

Azra Kohen'in Aeden adlı romanı; ütopya ve distopya kavramlarını ele almaktadır. Çalışmanın amacı, insanların farklı gezegenlerdeki deneyimlerine bağlı olarak bu kavramları yeniden düşünmek ve değerlendirmektir. Çalışmada, Aeden gezegenini bir ütopya, Dünya gezegenini ise bir distopya olarak tasvir ederek, bu iki farklı dünya arasındaki kontrastı ortaya çıkarmaktır. İnsanların yaşadığı farklı deneyimler ve çevresel faktörlerin insanlığın gelişimini ve yaşam tarzını nasıl etkilediğini göstermek için kullanılmıştır. Aeden gezegenindeki telepatik bağlar ve zihinsel güçlerle birlikte doğa ile uyumlu bir yaşam sürüldüğüne dikkat çekerek, insanların birbirleriyle ve doğayla uyumlu bir dünya yaratabileceği vurgulanır.

Dünya gezegenindeki distopik unsurlar ve zorluklarla karşılaşan kahramanlarımız Numi ve Sonje sayesinde, insan doğasının ve toplumsal yapıların yanlış yönlendirmeler, çatışmalar ve çevresel tahribatlarla nasıl bozulabileceğini göstermek amacıyla bu kavramlar kullanılmıştır. Bu sayede, okuyucuların dünya üzerindeki mevcut sorunlara ve insanlığın geleceğine dair düşüncelerini ve farkındalıklarını arttırmak hedeflenmiştir. Ayrıca, çalışmada insanların duygusal bağları ve değerlerini vurgulayarak, ütopya ve distopya kavramlarının sadece fiziksel ve toplumsal düzeyde değil, duygusal ve insani düzeyde de etkilerini incelemek ve anlamak amacı güdülmüştür. Bu şekilde, insanlığın içsel arayışları ve duygusal bağları ile de okuyucuların empati kurmalarını ve insan doğasını daha derinlemesine anlamaları hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ütopya, Distopya, İnsan, Doğa ve Ütopya, Öz

ABSTRACT

Azra Kohen's novel *Aeden*; approaches the concepts of utopia and dystopia. The aim of the study is to rethink and evaluate these concepts based on people's experiences on different planets. The aim of the study is to reveal the contrast between these two different worlds by depicting the planet Aeden as a utopia and the planet Earth as a dystopia. It has been used to show how different human experiences and environmental factors affect human development and lifestyle. It is emphasized that people can create a harmonious world with each other and with nature, drawing attention to the fact that a life in harmony with nature is lived with the telepathic ties and mental powers on the planet Aeden.

Thanks to our heroes Numi and Sonje, who face dystopian elements and difficulties on planet Earth, these concepts are used to show how human nature and social structures can be corrupted by misdirections, conflicts and environmental destruction. In this way, it is aimed to increase the readers' thinking and awareness about the current problems in the world and the future of humanity. In addition, by emphasizing the emotional bonds and values of people, the aim of the study is to examine and understand the effects of the concepts of utopia and dystopia not only at the physical and social level, but also at the emotional and human level. In this way, it is aimed for the readers to empathize with the inner quests and emotional bonds of humanity and to understand human nature more deeply.

Keywords: Utopia, Dystopia, Human, Nature and Utopia, Self

TEŞEKKÜR

Bu çalışmanın gerçekleőtirilmesinde, iki yıl boyunca değerli bilgilerini bizlerle payőalaőan, kullandığı her kelimenin hayatıma kattığı önemini asla unutmayacağım saygıdeğer danışman hocam; Prof. Dr. Adnan AKGÜN'e, çalıőmam boyunca benden bir an olsun yardımlarını esirgemeyen sevgili arkadaőım Serrah Uçan'a, çalışma süresince tüm zorlukları benimle göğüsleyen ve hayatımın her evresinde bana destek olan değerli ablam Deniz YILMAZ'a ve aileme sonsuz teőekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

ÖZ.....	iii
ABSTRACT.....	iv
TEŞEKKÜR.....	v
1 GİRİŞ.....	1
1.1 Problem.....	2
1.2 Amaç.....	2
1.3 Önem.....	2
1.4 Yöntem.....	2
1.5 Sınırlılıklar.....	3
1.6 Kuramsal Çevre.....	3
2 İNSAN ve ÜTOPYA'YA GENEL BAKIŞ.....	4
2.1 İnsanlık Tarihi.....	4
2.1.1 İnsanın Evrimi.....	4
2.1.2 Tarım Devrimi.....	6
2.1.3 Antik Dönem.....	7
2.1.4 Orta Çağ.....	7
2.1.5 Sanayi Devrimi.....	8
2.1.6 Modern Dönem.....	9
2.2 İnsan Kavramı.....	10
2.2.1 Etimolojik Açıdan İnsan.....	14
2.2.2 İnsan Kavramı Üzerine Yaklaşımlar.....	16
2.2.3 İnsan ve Değer Kavramı.....	23
2.2.4 İnsan ve Toplum.....	26

2.2.5 İnsan ve Toplumsal Düzen	28
2.3 Ütopya Kavramı	29
2.3.1 Ütopyacılık Tarihi	32
2.3.2 Türk Edebiyatı'nda Ütopya	48
2.4 Distopya Kavramı	56
2.5 Distopya ve Edebiyat	61
3 AZRA KOHEN	68
3.1 Azra Kohen'in Hayatı	68
3.2 Azra Kohen'in Edebi Kişiliği	69
4 AEDEN (BİR DÜNYA HİKAYESİ).....	71
4.1 Aeden Ütopyasındaki Mekân.....	71
4.2 Dünya Ütopyasındaki Mekân.....	75
4.3 Aeden Ütopyasındaki Karakterler.....	83
4.3.1 Ana Karakterler	83
4.3.2 Yardımcı Karakterler.....	87
4.4 Dünya Ütopyasındaki Karakterler	92
4.4.1 Ana Karakterler	92
4.4.2 Yardımcı Karakterler.....	97
4.5 Aeden Ütopyasındaki Zaman.....	99
4.6 Dünya Ütopyasındaki Zaman.....	100
4.7 Aeden Ütopyasındaki Olay Örgüsü	102
4.7.1 Numi'nin Kendisini Keşfi	102
4.7.2 Mektubun Sonje Üzerindeki Etkisi	106
4.7.3 Mektubun Numi Üzerindeki Etkisi	111
4.7.4 Numi ve Sonje'nin Dünya'ya Bakış Açısı	116

4.8 Dünya Ütopyasındaki Olay Örgüsü	137
5 SONUÇ	153
KAYNAKLAR.....	158

Bölüm 1

GİRİŞ

Ütopya, genellikle hayali veya ideal bir toplum, yer veya durumu betimleyen kurgusal bir kavramdır. Bu terim, daha iyi ve mükemmel bir dünya düzenini tasvir eder. "Ütopya" kelimesinin kökeni, Thomas More'un 1516 yılında yayımlanan aynı adlı eserine dayanır. Bu eserde, More, hayali bir ada olan "Ütopia"yı tanımlar. Kelimenin kökeni, Yunanca "ou-" (hiç) ve "topos" (yer) kelimelerinin birleşimidir. Bu birleşik kelime, "hiç yer" veya "yer olmayan yer" anlamına gelir. Tarihsel süreçte, Aydınlanma dönemiyle birlikte insanlar ilerleme ve refah için ideal toplum düzenlerini tartışmaya başlamışlardır. 19. yüzyılda sosyalizm ve komünizm gibi toplumsal dönüşüm ideolojileri ortaya çıkmış ve komünist ütopya, sınıfsız bir toplumu ifade etmiştir. Aynı dönemde distopya kavramı da ortaya çıkmıştır. Distopyalar, kusurlu ve korkutucu toplum düzenlerini tasvir eden eserleri ifade eder. Günümüzde ütopya kavramı, hâlâ edebiyat, sosyoloji ve siyaset gibi alanlarda ilgi çekmektedir. İnsanlar, toplumsal ve çevresel sorunlara karşı alternatif çözümler aramak için ütopyacı düşünceleri değerlendirmeye devam etmektedir.

Türkiye'de ütopya üzerine yüksek lisans çalışmaları, sosyal bilimler ve edebiyat gibi farklı alanlarda yapılmaktadır. Bu çalışmalar, genellikle ütopya kavramının felsefi, sosyolojik, politik ve edebi yönlerini ele alır. Aynı zamanda, tarihsel süreç içinde ütopyacı düşüncenin gelişimi, ütopya ve toplumsal değişim arasındaki ilişki ve toplumsal idealizm konuları da araştırılmaktadır. Ütopya üzerine yapılan yüksek lisans çalışmaları, toplumun ideal bir geleceğe ulaşma arzusu, sosyal

değişim arayışı ve toplumsal idealizm gibi konuları ele alarak farklı bakış açıları sunmaktadır. Bu çalışmalar, ütopyacı düşüncenin Türk toplumu ve kültürü üzerindeki etkisini anlamak ve geleceğe yönelik önerilerde bulunmak açısından önem taşır.

Bu çalışmada, günümüz dünyasının çevresel sorunlarını ve toplumun yaşayış biçimlerini ele alarak, Aeden gezegeni ile Dünya gezegeni arasındaki kıyaslamalar eşliğinde ütopya ve distopya kavramlarına farklı bir bakış açısı kazandırmayı amaçlayan Aeden romanı öne sürülmüştür. Bu bağlamda çalışma, ütopya ve distopya kavramlarına edebi açıdan özgün bir eleştiri sunmuştur.

1.1 Problem

Azra Kohen'in *Aeden* adlı romanında ele aldığımız sorun, romandaki Aeden ve Dünya gezegenlerinin bir ütopya örneği mi yoksa bir distopya örneği mi oluşturduğunun değerlendirilmesidir. Bununla birlikte İnsanlık tarihinden yola çıkarak *insan* kavramının roman çerçevesinde nasıl bir boyut kazandığını ortaya sunmaktır.

1.2 Amaç

Roman kahramanlarının iki gezegen arasındaki var oluşlarını ele alarak, onların bu ütopya ve distopya arasındaki “kendine geliş yolculuklarını” farklı bir perspektifle sunmaktır. Dolayısıyla yazarın, Türk edebiyatındaki ütopya temasıyla ilgili dar kalıpları yıktığını gözler önüne sermektir.

1.3 Önem

Roman kahramanı Numi'nin, Aeden gezegeninde yaşadığı deneyimler neticesinde farkındalık olgusunun açığa çıkmasıyla özünü bulma isteği. Sonje'nin ise, zorunlu bir şekilde Numi'ye bu yolculuk için eşlik etmesiyle onun da kendisini ve Numi'nin gerçek özünü keşfetmesi.

1.4 Yöntem

Bu çalışmada karşılaştırma yönetimi ve kıyas yöntemi beraber kullanılmıştır.

1.5 Sınırlılıklar

Bu çalışma ile ütopayı ve insan kavramını tarihsel süreç içerisinde anlamaya çalıştık. Türk edebiyatındaki önemini ve hangi türe örnek olduğunun tespit edilmesiyle birlikte yazarın entelektüel bilgisinde yararlanılmıştır.

1.6 Kuramsal Çevre

Tarihten bu yana ütopya kavramı hiçbir zaman belirli kalıplara sığmamıştır. Felsefede, toplumsal düzeni ve daha iyiye gitmeyi sağlamayı amaçlarken, edebiyatta ise daha çok yazarın hayal gücüyle örtüşmektedir ve bunun bağlamında sınırlandırılmaktadır.

Bölüm 2

İNSAN ve ÜTOPYA'YA GENEL BAKIŞ

2.1 İnsanlık Tarihi

İnsanlık tarihi, Homo sapiens'in varoluşundan bugüne kadar olan süreçteki tarihsel, kültürel ve toplumsal gelişimini ifade eder. Homo sapiens'in evrimi, yaklaşık 300.000 yıl önce başlamıştır. İnsanlık tarihi ise genellikle MÖ 3000'den başlayarak yazılı tarihle birlikte incelenir (Kottak: 2001).

İnsanlık tarihi, insanların keşifleri, icatları, savaşları, göçleri ve diğer birçok olayın tarihidir. İnsanlar, yaratıcılıkları ve toplumsal organizasyonları sayesinde dünya tarihinde birçok ilerleme kaydetmiştir. Tarım devrimi, yazının icadı, endüstriyel devrim ve bilgi teknolojileri gibi devrimler, insanlık tarihinde önemli bir rol oynamıştır.

İnsanlık tarihi aynı zamanda, insanların birbirleriyle olan etkileşimlerini, sosyal yapılarını, siyasi sistemlerini, kültürel ve dini inançlarını, sanat ve edebiyat gibi kültürel ürünlerini de kapsar.

Günümüzde ise insanlık tarihi, arkeoloji, antropoloji, tarih, sosyoloji ve diğer birçok disiplin tarafından incelenmektedir.

İnsanlık tarihi, insanların varoluşu ve dünya üzerindeki gelişimi hakkında birçok farklı süreç içerir. Bu süreçleri alt başlık olarak ele alalım.

2.1.1 İnsanın Evrimi

İnsan türünün evrimi, yaklaşık 7 milyon yıl önce Afrika'da başladı. Bu süreçte, insanlar diğer primatlardan farklılaşarak araçlar yapma, ateş yakma ve sosyal

organizasyonlar geliştirme gibi özellikler kazandı. İnsanlık, evrim sürecinde ortaya çıkmış bir türdür. Modern insan türü Homo sapiens'in ortaya çıkışı yaklaşık 300.000 yıl öncesine dayanmaktadır. İnsan evrimi, insan türünün günümüzdeki biyolojik ve kültürel özelliklerine yol açan bir dizi fiziksel, zihinsel ve davranışsal değişiklikleri içerir (Özbek: 2000).

İnsan türü, yaklaşık 6 milyon yıl önce Afrika'da yaşayan primat türleri arasından evrimleşti. Bu primatlar arasında Sahelanthropus, Orrorin ve Ardipithecus gibi türler bulunmaktadır. İnsan evrimi, bu türlerden Australopithecus cinsine, daha sonra da Homo cinsine doğru devam etti. Homo cinsi, Homo habilis, Homo erectus ve Homo neanderthalensis gibi farklı türlere ev sahipliği yaptı. Modern insan türü Homo sapiens'in ortaya çıkışı yaklaşık 300.000 yıl önce Afrika'da gerçekleşti. Yaklaşık 70.000 yıl önce, insanlar diğer kıtalara göç etmeye başladı ve dünya genelinde yayıldı (Özbek: 1979). Bu göçler sonucunda, farklı coğrafyalarda yaşayan insan grupları arasında kültürel ve genetik farklılıklar oluştu. Bugün, insan türü dünya genelinde yaklaşık 7,9 milyar insan nüfusuyla yaşamaktadır. İnsanlık evrimi, insanoğlunun zaman içindeki biyolojik, kültürel ve sosyal gelişimini ifade eder. Yaklaşık 7 milyon yıl önce, şempanze ve insanların ortak atasından ayrılmıştır. Bu süreç boyunca, insanoğlu farklı türler halinde evrimleşmiştir.

En eski insan türlerinden biri olan Australopithecus, yaklaşık 4 milyon yıl önce yaşamıştır. Ardından Homo erectus, yaklaşık 2 milyon yıl önce ortaya çıkmıştır. Homo erectus, ateş yakabilen, avlanabilen ve taş aletler yapabilen ilk insan türlerinden biridir. Homo sapiens, yaklaşık 300.000 yıl önce Afrika'da ortaya çıkmıştır ve tüm insan türlerinin atasıdır. Yaklaşık 70.000 yıl önce, Homo sapiens Afrika'dan göç etmeye başlamış ve dünya genelinde yayılmıştır (Özbek: 2007). İnsanlık evriminde kültürel ve sosyal gelişim de önemli bir rol oynamıştır. İnsanlar,

avlanma ve toplayıcılıkla geçimlerini sağladıkları avcı-toplayıcı toplumlardan, tarım ve hayvancılıkla geçimlerini sağladıkları tarım toplumlarına geçiş yapmışlardır. Daha sonra sanayi devrimi ile birlikte endüstriyel toplumlara geçiş yapılmıştır.

Bugün, insanlık evrimi hala devam etmektedir ve insanlar teknolojik, bilimsel ve kültürel açıdan sürekli olarak gelişmektedirler.

2.1.2 Tarım Devrimi

Tarım devrimi, yaklaşık 10.000 yıl önce başlayarak insanların yerleşik hayata geçmesine ve tarım yapmaya başlamasına yol açtı. Bu, insanların hayatlarını kökten değiştirdi ve yerleşik topluluklar, şehirler ve medeniyetlerin oluşmasına yol açtı. İnsanlık tarihi yaklaşık 2,5 milyon yıl öncesine kadar uzanmaktadır. Ancak tarım devri olarak adlandırılan dönem, insanların avcılık ve toplayıcılık yaparak geçirdiği yaşam tarzından, bitki ve hayvan yetiştiriciliğine geçtiği dönemi ifade eder. Tarım devri, yaklaşık 10.000 yıl önce Mezopotamya'da başlamıştır (Arsebük: 1990). Bu dönemde insanlar, tarım yaparak topraktan ürün elde etmeye başlamıştır. İlk önce buğday, arpa, nohut ve mercimek gibi bitkilerin yetiştirilmesiyle tarım devri başlamıştır. Bu sayede insanlar, yiyeceklerini sadece avcılık ve toplayıcılıktan değil, kendi yetiştirdikleri ürünlerden de karşılayabilmişlerdir.

Tarım devri, insanlar arasında yerleşik hayata geçişe neden olmuştur. İnsanlar, topraklarına daha fazla sahip çıkmak ve ürünlerini korumak için sabit yerleşimler oluşturmaya başlamıştır. Bu sayede insanlar, toplu halde yaşamaya başlamış ve köyler ve şehirler gibi yerleşim yerleri oluşmuştur. Tarım devri, insanların beslenme tarzını değiştirmiş ve geliştirmiş, insanların nüfusunu artırmış, teknolojik gelişmelere zemin hazırlamış ve insanların yaşam biçiminde köklü değişikliklere yol açmıştır.

2.1.3 Antik Dönem

Yaklaşık M.Ö. 3000'den M.S. 500'e kadar süren Antik Dönem, insanlık tarihinin en önemli dönemlerinden biridir. Bu dönemde, eski uygarlıklar, örneğin Mısır, Yunanistan ve Roma, sanat, edebiyat, felsefe ve mimari gibi birçok alanda büyük gelişmeler kaydetti. Eski Çağ, MÖ 3000 yıllarından MS 476 yılına kadar olan dönemi kapsar. Bu dönemde, Batı Asya'da Mezopotamya ve Mısır uygarlıkları ortaya çıkmıştır. Ayrıca, Yunanistan ve Roma gibi önemli antik medeniyetler de bu dönemde oluşmuştur. Bu medeniyetler, sanat, felsefe, bilim, mimari ve politika alanlarında büyük başarılar elde etmişlerdir. Orta Çağ, MS 476 yılından 1453 yılına kadar olan dönemi kapsar (Güleç: 2016). Bu dönemde, Roma İmparatorluğu'nun çöküşü ve Avrupa'da yeni devletlerin ortaya çıkışı yaşanmıştır. Ayrıca, İslam medeniyeti de bu dönemde hızla yayılmıştır. Yeni Çağ, 1453 yılından 1789 yılına kadar olan dönemi kapsar. Bu dönemde, Avrupa'da Rönesans ve Reform hareketleri yaşanmıştır. Ayrıca, İspanya ve Portekiz'in keşifleri sonucunda Avrupa ülkeleri dünya çapında koloniler kurmuş ve ticari faaliyetlerini genişletmişlerdir. Antik dönem, insanlık tarihinin önemli bir bölümünü oluşturur ve insanların dünya görüşlerini, yaşam biçimlerini, sanatlarını ve bilimsel gelişmelerini belirlemiştir.

2.1.4 Orta Çağ

Yaklaşık M.S. 500 ile M.S. 1500 arasında gerçekleşen bir dönemdir. Bu dönemde Avrupa, Hristiyanlık, feodalizm ve krallıklar gibi önemli sosyal, politik ve kültürel yapılar geliştirdi (Özdoğan: 2010). Orta Çağ, Avrupa'nın feodal bir toplum haline gelmesiyle karakterize edildi. Feodal sistem, toprak sahipleri ve köylüler arasındaki hiyerarşik ilişkiyi ifade eder. Toprak sahipleri, köylülere toprak verirdi ve karşılığında vergi ve askeri hizmet talep ederdi. Bu sistemde, toprak sahipleri arasında sık sık savaşlar yaşandı. Orta Çağ'da Hristiyanlık, Batı Avrupa'da egemen bir din

haline geldi. Kilise, siyasi ve sosyal etkiye sahipti ve birçok açıdan kültürel yaşamı şekillendirdi. Orta Çağ'ın sonlarına doğru, Reform hareketi, Katolik Kilisesi'nin otoritesine karşı çıktı ve Protestanlığı doğurdu.

Orta Çağ, bilim ve teknolojide önemli gelişmelerin yaşandığı bir dönem değildi. Ancak, İslam dünyasından gelen bilgi ve fikirlerin Batı'ya aktarılması, özellikle matematik, astronomi ve tıp alanlarında ilerlemelerin yaşanmasına yol açtı. Ayrıca, Orta Çağ boyunca mimari, sanat ve edebiyat alanlarında da önemli eserler üretildi (Özdoğan: 2010).

Orta Çağ'ın sonlarına doğru, Avrupa'da birçok değişim yaşandı. Rönesans hareketi, sanat, bilim ve felsefede bir yenilenme dönemi başlattı. Ayrıca, keşifler ve icatlar, Avrupa'da bir çağ atlama sürecine yol açtı ve Orta Çağ'ın sonuna gelindi.

2.1.5 Sanayi Devrimi

Sanayi devrimi, yaklaşık 1760 ile 1840 arasında gerçekleşen bir dönemdir. (Arsebük: 2012). Bu süreçte, insanlar üretim süreçlerini mekanize ettiler ve fabrikaların ortaya çıkmasına yol açtı. Bu, modern dünyanın temellerinin atılmasına yardımcı oldu.

Sanayi Devrimi, insanlık tarihinin önemli bir dönüm noktasıdır. İlk kez 18. yüzyılın sonlarına doğru İngiltere'de başlayan Sanayi Devrimi, endüstriyel üretimin, makineleşmenin, fabrikaların ve otomasyonun yükselişine işaret eder. Tarım toplumundan endüstri toplumuna geçişi simgeler. Bu dönemde, üretim sürecinde su ve buhar gücü gibi yeni enerji kaynakları kullanılmaya başlandı. Bu, işçilerin üretim verimliliğini artırdı ve fabrikalarda seri üretim mümkün hale geldi.

Sanayi Devrimi ayrıca, modern toplumun temelini atan teknolojik, sosyal ve ekonomik değişikliklere yol açtı. Fabrika sistemi, uluslararası ticaret, modern iletişim

ve ulaşım ağları, insanların yaşam tarzlarını değiştirdi ve yeni bir sosyal sınıf sistemi oluşmasına yol açtı.

Sanayi Devrimi'nin etkileri bugün bile hissediliyor. Makineleşmenin artması, üretkenliği artırdı ve dünya ekonomisinde önemli bir yere sahip olan endüstriyel üretim sistemleri ortaya çıktı. Ancak aynı zamanda, Sanayi Devrimi de çevre sorunları, çalışma koşulları ve adaletsizlik sorunları gibi zorlukları da beraberinde getirdi. İnsanlar ve toplumlar üzerinde büyük bir etki yarattı ve bu etki hala günümüze kadar sürmektedir. Sanayi Devrimi, toplumların ve insanların yaşam şekillerini kökten değiştiren bir dönüm noktası oldu.

İlk olarak, Sanayi Devrimi insanların yaşam kalitesinde büyük bir artışa neden oldu. Üretim teknolojilerindeki gelişmeler sayesinde, insanlar daha fazla mal ve hizmete daha kolay erişebildiler. Bu, özellikle gelişmiş ülkelerde yaşayan insanların refah düzeylerinde büyük bir artışa neden oldu. Ancak Sanayi Devrimi aynı zamanda insanlar ve toplumlar üzerinde olumsuz etkilere de neden oldu. Öncelikle, Sanayi Devrimi ile işçi sınıfı ortaya çıktı (Childe: 2014). İşçi sınıfının ortaya çıkması fabrikalarda üretilen ürünlerin talep edilmesi, iş gücüne ihtiyaç duyulması anlamına geliyordu. Bu nedenle, işçiler ucuz işgücü olarak kullanıldı ve uzun saatler çalıştırıldı. İş güvenliği ve sağlık koşulları da yetersizdi. Endüstriyel üretim, doğal kaynakların tüketilmesine ve kirletilmesine yol açtı. Sanayi Devrimi'nin en büyük mirası olan sera gazı emisyonları, bugün küresel iklim değişikliğinin en büyük nedenlerinden biridir.

2.1.6 Modern Dönem

Modern dönem, 18. yüzyılın sonlarından bugüne kadar devam eden süreçtir. Bu süreçte, bilim ve teknoloji büyük ölçüde gelişti, uluslararası ticaret ve küreselleşme arttı ve siyasi, ekonomik ve sosyal yapılar önemli değişikliklere uğradı. Bu süreçlerin hepsi, insanlık tarihindeki önemli dönüm noktalarını temsil eder ve

insanların bugünkü halini ve dünyanın bugünkü durumunu şekillendirmede önemli rol oynamıştır (Childe: 2014).

Modern dönem, Sanayi Devrimi'nin başlangıcından bu yana teknolojik, sosyal ve ekonomik değişimleri içerir.

Modern dönemde, dünya genelinde birçok toplumsal, siyasal ve kültürel değişim yaşandı. Bu dönemde, Avrupa'da Aydınlanma Çağı'ndan doğan felsefi ve entelektüel hareketlerin etkisiyle, bilim ve teknolojide büyük bir ilerleme kaydedildi. Bu ilerlemeler, Sanayi Devrimi'nin patlamasına yol açtı ve endüstriyel üretim, dünya ekonomisindeki yerini giderek artırdı.

Modern dönemde, insan hakları, demokrasi ve özgürlükler gibi kavramlar da önem kazandı. Fransız Devrimi ve Amerikan Bağımsızlık Savaşı, modern dünya tarihindeki en önemli olaylardan bazılarıydı ve insanların siyasi hakları için mücadele etmesinde öncü oldu. Modern dönemde, dünya genelinde ticaret, ulaşım ve iletişim ağlarında büyük bir gelişme yaşandı. Bu gelişmeler, dünya çapında kültürel alışverişi ve küreselleşmeyi artırdı. Bilgi teknolojilerindeki gelişmeler, özellikle son yüzyılda, insanların hayatlarını daha da değiştirdi ve dünya üzerindeki etkisini artırdı. İnsanlar, siyasi sistemlerde ve toplumsal yapıda da önemli değişimler yaşadılar. Bu dönemde insan hakları, demokrasi ve özgürlükler gibi kavramlar önem kazandı ve dünya genelinde bu konular üzerine mücadeleler verildi.

2.2 İnsan Kavramı

“Aristoteles'in varlık anlayışına göre insan beden ve ruhtan oluşan bileşik varlıktır. Aristoteles'e göre insan bedeni madde, ruhu ise formdur. İnsanın formunu edimselleştirmesi ise, onun hisseden, eyleyen ve düşünen bir varlık olmasıdır.”¹

¹ Doğan Özlem, Etik/Ahlak Felsefesi (İstanbul: Notos Kitap, 2015), 55; Ahmet Cevizci, Felsefenin Kısa Tarihi (İstanbul: Say Yayınları, 2013), 82.

İnsan, Homo sapiens türüne ait bir memeli hayvandır. İnsanlar, dünya üzerinde yaşayan en gelişmiş canlılardan biridir ve beyinleri, iletişim becerileri, yaratıcılıkları ve karmaşık sosyal yapıları ile öne çıkarlar.

Sapiens'in yazarına göre, insan hayatı anlamsızdır. İnsanlar amaçsız, akılsız evrimsel süreçlerin ürünüdür ve eylemlerimizi yönlendiren doğaüstü kozmik bir şema yoktur. Yarın dünya havaya uçsa kozmos değişmeyecekti ve anladığımız kadarıyla insanların anlam arayışı ve öznellik eksikliği fark edilmeyecekti. Bu nedenle, insanların yaşamlarına verdikleri herhangi bir önem, tamamen bir aldanmanın ürünü olacaktır (Harari, 2016).

İnsanlar, karmaşık duygusal, zihinsel ve fiziksel özelliklere sahip canlılardır. Zihinleri sayesinde, diğer hayvanlardan farklı olarak düşünür, hayal kurar ve plan yaparlar. Ayrıca, duygusal dünyaları da oldukça gelişmiştir ve sevgi, mutluluk, üzüntü ve korku gibi çeşitli duyguları deneyimleyebilirler.

İnsanlar, diğer canlılarla etkileşim kurma kabiliyetleri sayesinde, kültürlerini ve sosyal yapılarını oluşturabilirler. İletişim becerileri, insanların birbirleriyle anlaşmasını sağlar ve işbirliği yapmalarına olanak verir. Bu sayede, insanlar teknolojiyi geliştirir, sanat eserleri yaratır, bilimsel keşifler yapar ve toplumsal sorunlara çözüm bulurlar. Sonuç olarak, insanlar, karmaşık fiziksel, zihinsel ve duygusal özellikleriyle öne çıkan gelişmiş canlılardır.

İnsan olmak; düşünme, hissetme, iletişim kurma, öğrenme, yaratıcılık, hayal gücü gibi özelliklere sahip olan, aynı zamanda toplum içinde bireysel ve sosyal roller üstlenen bir canlı türüne verilen addır. İnsanlar, kendi düşünceleri ve hisleri üzerinde düşünebilirler, dünya hakkında farklı perspektifler edinebilirler ve iletişim kurarak başkalarıyla fikir alışverişinde bulunabilirler. Ayrıca, insanlar karmaşık sorunları

çözmek, bilgiyi derinleştirmek ve yaratıcılıklarını kullanarak yeni şeyler ortaya çıkarmak gibi özelliklere sahiptirler.

Doğa, her varlığı kendi farklı, ideal durumuna yönlendirir. Bu görüşe göre doğa önceden belirlenmiş bir varlık değildir; daha ziyade bir tamamlanma süreci, doğanın neler yapabileceğini anlama süreci, kendi özel amacını gerçekleştirme süreci ve bu sürecin sonunda bu amacı tamamlama sürecidir (Özcan, 2006).

İnsan olmak aynı zamanda sorumluluklarını yerine getirme, başkalarına yardım etme, toplumun bir parçası olarak diğer insanlarla etkileşimde bulunma ve çevreye karşı sorumlu olma gibi sosyal ve ahlaki yükümlülükleri de içerir. Bununla birlikte, insan olmak aynı zamanda hayatın zorluklarına, acılara ve kayıplara da maruz kalma anlamına gelir. Ancak, insanlar da bu zorlukların üstesinden gelmek için dayanıklılık ve direnç gösterebilirler ve birbirlerine destek olabilirler.

İnsan, genellikle düşünebilen, hissedebilen ve davranabilen bir canlı türü olarak tanımlanır. Biyolojik olarak, insanlar Homo sapiens adı verilen türün üyeleridir ve dünya üzerinde en gelişmiş beyne sahip canlılardan biridir. İnsanların diğer canlı türlerinden farklılıkları arasında karmaşık dil kullanabilme, araç yapabilme ve karmaşık toplumsal yapılar oluşturabilme gibi özellikler sayılabilir.

İnsan kavramı sadece biyolojik özelliklerle sınırlı değildir. İnsan, kültür, toplumsal normlar ve değerler, inançlar, ideolojiler ve kişisel deneyimler gibi çeşitli faktörlerden etkilenen bir varlıktır. İnsanlar, kendilerine özgü bir kimlik ve kişilik geliştirirler ve diğer insanlarla olan ilişkileri bu kimlik ve kişilik üzerine şekillenir.

Bir başka önemli nokta da insanların duygusal ve psikolojik açıdan oldukça karmaşık olmasıdır. “Marangozun, ayakkabıcının belli işleri ve yaptıkları vardır da, insanın bir işi yok mudur? Yani doğal olarak işsiz mi? ” Gözün, eli, ayağın ve vücudun uzuvlarının çoğunun işlevlerinin görüldüğü gibi, insanın bunlara ek olarak

bir işi olduğu iddia edilebilir mi? Bitkilerin yaşamla ortak bir yanı var gibi görünürken, insanı bunlardan ayıran nedir? Büyümenin ve beslenmenin yaşam için önemini göz ardı edelim. Bir sonraki aşama, duyularla yaşamdır, ancak bu bile diğer hayvanlar tarafından paylaşılıyor gibi görünmektedir. Akli başında insanın ise eylem hayatı burada devreye girer (Erkızan, 2010).

İnsanlar, sevgi, korku, kaygı, mutluluk ve üzüntü gibi çeşitli duyguları deneyimleyebilirler ve bu duygular davranışlarına yansır. Bu nedenle, insanların davranışlarını ve duygularını anlamak için psikoloji ve sosyoloji gibi disiplinlerin incelenmesi gerekmektedir.

Son olarak, insanın özgürlük ve sorumluluk kavramları da insan kavramı üzerinde etkilidir. İnsanlar, kararlarını kendileri verme özgürlüğüne sahiptirler ve bu kararların sonuçlarından sorumludurlar. Bu nedenle, insanlar özgür iradeleriyle hareket edebilen, seçim yapabilen ve kendi yaşamlarını yönlendirebilen varlıklar olarak kabul edilirler.

"İnsanlık" kelimesi, iki farklı anlama sahiptir.

Birincisi, "insanların tümü" anlamına gelir. Bu kullanım, "insanlık tarihi" veya "insanlık için yapılan çalışmalar" gibi ifadelerde sıkça kullanılır. Bu bağlamda, "insanlık" kelimesi, bütün insanları ve insan toplumlarını ifade etmek için kullanılır.

İkinci anlamı ise, "insana yakışan niteliklerin tümü" anlamına gelir. Bu kullanımda, "insanlık" kelimesi, insanların ahlaki, insani ve duygusal özelliklerini ifade etmek için kullanılır. Bu bağlamda, "insanlık" kelimesi, merhamet, dürüstlük, adalet, sevgi, saygı ve sorumluluk gibi insan değerleri ile ilişkilendirilir.

Özetle, "insanlık" kelimesi, ya bütün insanları ifade etmek için kullanılır ya da insanlara yakışan nitelikleri ifade etmek için kullanılır.

2.2.1 Etimolojik Açıdan İnsan

"İnsan" kelimesi Türkçe'ye Arapça "insān" kelimesinden geçmiştir. Arapça kelime, köken olarak İbranice "enosh" kelimesine dayanır. İbranice kelime, "zayıf, kırılğan, aciz" anlamlarına gelir. Bu kökten türetilen "enoshi" kelimesi de "insan" anlamına gelir. Arapça kelime ise "ins" kökünden türemiştir ve "insan" kelimesinin aslında "insiyak" kelimesinden geldiği düşünülmektedir. "İnsiyak" kelimesi "ağaç dallarının birbirine dolanması" anlamındadır ve insanın da doğada bu şekilde dallanıp, birbirine bağlı bir şekilde var olduğu düşünülerek bu kelime kullanılmış olabilir (Çilingir: 2011).

Türk Dil Kurumu (TDK) güncel sözlüğünde ise insan, "toplum hâlinde bir kültür çevresinde yaşayan, düşünme ve konuşma yeteneği olan, evreni bütün olarak kavrayabilen, bulguları sonucunda değiştirebilen ve biçimlendirebilen canlı" (<https://sozluk.gov.tr/>) olarak tanımlanmaktadır. Biyolojik açıdan da insanın, diğer adıyla homosapiens, hominoidea üst ailesi içerisinde yer alan bir tür olduğu vurgulanır (<http://sosyolojisi.com>).

Muhammet Koçak, "İslam Düşüncesinde Varlık ve Yaşam Değeri Açısından İnsan" adlı doktora tezinde insanı şu şekilde tanımlar;

*"İnsan; canlı, hareketli, yiyen, içen, faal, iş yapan, üreten, fiziksel ve sosyal çevresine uyum sağlamanın yanında yeni sosyal çevreler oluşturabilen, öğrendikleri bazı bilgileri yeni şeyler de öğrenebilmek için unutan, hafızasında tutan, ahlak sahibi, akıllı ve inanan bir canlıdır."*²

Bazı kaynaklara göre, insan kelimesi aslen "unutmak, kaybetmek" anlamına gelen Arapça "nasiya" fiilinden türemiştir. Bu kelimenin insanla bağlantılı olması ise, insanın hayatının bir bölümünü hatırlayamaması, unutmaması gibi durumlara işaret etmesi nedeniyledir. İnsan kelimesi ayrıca Latince "homo" kelimesinden de

² Koçak, M. (2015). İslam Düşüncesinde Varlık ve Yaşam Değeri Açısından İnsan. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. 6-31.

türemiştir. "Homo" kelimesi "insan, insanlık" anlamına gelir ve kökeni bilinmemektedir (Scheler: 2015).

Koçak (2015: 6-31) tezinde;

Çoğul haliyle 'Nas', insan topluluğunun ne anlama geldiğine dair üç farklı yorum belirtilmiştir. Bunlardan ilki samimiyet, sevgi, yakınlık ve dostluk; ikincisi unutmaktır; üçüncüsü ileri geri sallanmak olarak tanımlanır.

'Üns', birinin arkadaşlığından zevk almak, nazik ve doğru olmak demektir; aynı zamanda sosyal, rahat veya tanıdık olmak anlamına gelir. Beş duyudan gizlenen cin ve meleklerin aksine 'ins', insanoğlunu ifade eder.

Derinin dış tabakasına 'beşer' denir, insan türünü ifade etmek için kullanılmaya başlanmıştır çünkü diğer hayvanların yün, saç ve tüylerle kaplı derilerinin aksine insan yüzeyi pürüzsüz ve tüsüzdür. Beşer terimi, insan türü olarak bilinen canlı türünün biyolojik ve fiziksel özelliklerini anlatır. Korku, iştah, şehvet gibi duyguları temsil eden beşeriyet; cömertlik, sözünde durma, kanaat gibi ahlaki duyguları taşıyan insaniyet kavramından ayrışır. 'Beşer aşaması'nın insanın aşamalarından biri olduğu ve bu süre zarfında diğer hayvanlarla eşit durumda olduğu belirtilmektedir.

Öztürk'e (2001: 3) göre 'insan' kelimesinin kavramsal ve terminolojik anlamı, sözlük anlamı ile tutarlıdır. "Görmek, görme gücü olan varlık" hem bakma ve görme gücünü hem de varlığın içindeki farklılaşmış ve hassas konumu gösterir); "İnceleyen, algılayan, araştıran varlık"; "Ünsiyet -yakınlık ve kaynaşma- oluşturabilen varlık" insan bedeninin dış dünya ve insanın iç dünyası ile birleşmesi, bu iki bağı en iyi şekilde oluşturabilen ve sürdürebilen tek varlık; "Vahşet ve dehşete karşı, uyuşum,

kaynaşma ve medeniyete yatkın ve yakın varlık”, ve son olarak insan doğasının ayrılmaz bileşenlerinden biri olan unutmaya eyleminin temsilcisi “Unutkan varlık”.

İnsan kelimesinin kökeni dışında, insan kavramı felsefe, sosyoloji, antropoloji ve diğer birçok disiplin tarafından da ele alınmaktadır. İnsanın doğası, özellikleri, davranışları ve toplumsal yapılarıdaki yeri gibi konular üzerine yapılan araştırmalar, insanın evrimi ve kökeni hakkındaki teorilerle birleşerek insan kavramını anlamamıza yardımcı olmaktadır.

2.2.2 İnsan Kavramı Üzerine Yaklaşımlar

İnsan kavramı, insanın kimliği, doğası, davranışları ve toplum içindeki yeri gibi birçok farklı boyutu içeren kapsamlı bir konudur. İnsanın kavramsal anlamı, disiplinler arası bir yaklaşım gerektirir ve biyoloji, psikoloji, sosyoloji, felsefe, antropoloji ve diğer alanlardaki çalışmaları kapsar.

İnsan, diğer canlılardan farklı olarak düşünen, hisseden, öğrenen, yaratıcı ve iletişim kurabilen bir varlıktır. İnsan, evrim sürecinde tarihsel ve kültürel olarak değişim geçirmiş ve bu süreçte çevresine uyum sağlamıştır. İnsanın doğası, biyolojik, psikolojik ve sosyal faktörlerden etkilenerek şekillenir. İnsanın doğası, davranışları ve toplum içindeki yeri, insan kavramının temel bileşenleridir ve insanın bu yönleri, insanlık tarihindeki değişim ve gelişim sürecinde önemli bir rol oynamıştır.

Felsefecilerin insan tanımını ise tarihsel ve felsefi bir tartışma konusu olmuştur ve pek çok farklı yaklaşım bulunmaktadır.

2.2.2.1 Aristoteles ve İnsan

Aristoteles'e göre insan, doğası gereği sosyal bir varlıktır ve doğal olarak diğer insanlarla etkileşim içinde olur. İnsan, ayrıca akıl sahibi bir varlık olarak, düşünen, öğrenen ve bilgi edinen bir varlıktır. Aristoteles'e göre insanın amacı mutluluktur ve mutluluk, erdemi ve ahlaki davranışları gerektirir. İnsanın sahip olduğu potansiyelleri

gerçekleştirmesi, ahlaki davranışları ve iyi bir yaşam sürmesi için, diğer insanlarla etkileşim içinde olması ve toplumsal ilişkilerde bulunması gereklidir (Kaya: 2014). Bu nedenle, Aristoteles'e göre insanın doğası, diğer insanlarla birlikte yaşama ve etkileşim içinde olma ihtiyacına dayanmaktadır.

İnsanda ruhun aklî veya irrasyonel olmayan bir faaliyetinden ibaret olan bir işlevi vardır ve biz bu işlevin her insanda ve her yetenekli insanda aynı olduğunu söylüyoruz ve dolayısıyla bu, bir şairde de, iyi bir şairde de kuşkusuz doğrudur. Yetenekten kaynaklanan üstünlük, işleve eklenir çünkü bir müzisyenin işi bir enstrüman çalmak ve yetenekli bir müzisyenin işi ise onu iyi çalmaktır. Bu nedenle, belirli bir yaşam tarzının veya ruhun etkinliğinin ve zihinle birleşen eylemlerin insanın işlevi olduğunu kabul ediyoruz; erdemli bir kişinin görevi, onu başarılı ve iyi yapmaktır; ek olarak, bir şey tam potansiyeliyle tamamlandığında, başarıyla tamamlanmıştır. Bu durumlarda insan için iyi olan, erdeme uygun eylemlerden ve birçok erdem söz konusu olduğunda, en iyi ve en ideal biçimlerine uygun eylemlerden oluşur (Aristoteles: 2014).

Bu eser, Aristoteles'in ahlak felsefesi hakkındaki en önemli eserlerinden biridir ve insanın mutluluğa ulaşmasının yollarını ele alır.

Aristoteles insan için en iyi şeyin mutluluk olduğunu söyler. Mutluluğun tam olarak ne olduğunu ortaya koymak için insanın işinin ve amacının ortaya koyulması gerekir (Aristoteles, 1997: 1097b20-25). İnsanın işi, bir şeyi yaparken iyiyi amaçlamasıdır. Bu da ruhunun akla uygun etkinlikle mümkündür. Yani insansal iyi onun erdeme uygun etkinliğidir (Aristoteles, 1997: 1098a5-10).

2.2.2.2 Kant ve İnsan

Kant'a göre, insan akıllı bir varlıktır ve akıl, insanın özünü belirleyen en önemli özelliktir. Kant, insanın ahlaki değerlere sahip olduğunu ve özgür iradesi

sayesinde bu değerlere uygun davranabileceğini düşünmüştür. İnsanın akli, onun evreni anlamlandırma ve kendine ait bir dünya yaratma kabiliyeti sayesinde diğer hayvanlardan farklıdır. Kant'a göre, insan dünya üzerindeki en yüksek varlık olarak kabul edilir ve evrende bir amacı vardır (Akarsu: 2006).

Kant, insanın özgür iradesinin ahlaki yükümlülükleri yerine getirmek için gerekli olduğunu düşünmüştür. İnsanlar, ahlaki yasaları özgür iradeleriyle kabul etmeli ve ahlaki yükümlülüklerini yerine getirmelidirler. Bu şekilde insanlar, ahlaki değerleri koruyarak kendilerine ve diğer insanlara saygı gösterirler.

Kant, insan kavramını dört soruda ölçütlenirir:

“1. Neyi bilebiliriz? 2. Ne yapmalıyız? 3. Ne umabiliriz? 4. İnsan nedir?”³

Kant, insanın özgürlüğüne ve ahlaki değerlerine verdiği önemi vurgulayan bir filozoftur. Ona göre, insanın özgürlüğü, insanın evrende bir amacı olduğunu ve bu amacı yerine getirmek için özgür iradesiyle hareket etmesi gerektiğini gösterir. Bu nedenle, insanlar özgür iradelerini kullanarak, ahlaki değerleri koruyarak ve evrende bir amaca hizmet ederek yaşamalıdır.

2.2.2.3 Hegel ve İnsan

Hegel'in insan tanımlaması oldukça kapsamlı ve felsefi bir yaklaşım içermektedir. Ona göre insan, tarihsel bir varlıktır ve kendi varoluşunu tarihsel bir süreç içinde belirler. Hegel, insanın "ruh" olarak tanımlanan bir varlık olduğunu düşünür (Akarsu: 1994).

Hegel'e göre insan, doğası gereği sosyal bir varlıktır. Toplumsal ilişkiler içinde yer alır ve diğer insanlarla etkileşim halindedir. Bu etkileşimler, insanların kendilerini, düşüncelerini ve davranışlarını şekillendirir (Kaufmann: 1995).

³ Immanuel Kant, Arı Usun Eleştirisi, Çev., A. Yardımlı, İdea Yay., İstanbul, 1993.

Hegel, insanın aynı zamanda özgür bir varlık olduğunu da belirtir. Özgürlük, insanın kendisini yaratma ve geliştirme gücüdür. İnsanlar, kendilerini özgür iradeleri sayesinde şekillendirebilirler.

Hegel'in "öz-bilinç" savına göre insan kendinin farkındadır. İnsan, dış dünyayı ve bu şekilde tanımlanan varlığı açıklamanın yanı sıra, varlığı açıklayan varlığı, yani kendisini de kavrar ve birincinin karşısına koyduğu bu varlığa benlik adını verir (Bumin: 1998).

Hegel, insanın aynı zamanda akılcı bir varlık olduğunu düşünür. İnsanlar, düşünme, anlama ve mantık yürütme yeteneğine sahiptirler. Bu yetenekler, insanların kendilerini, dünyayı ve toplumsal ilişkileri anlamalarını sağlar. İnsanın felsefi anlamda önemi, insanın ahlaki, toplumsal ve tarihsel yaratıcılığına dayanır. İnsan, kendi toplumunu ve kültürünü yaratabilir, geliştirebilir ve değiştirebilir. Aynı zamanda da insan, dünya üzerindeki diğer insanlarla etkileşimde bulunarak kendi özgürlüklerini ve haklarını koruma ve savunma sorumluluğunu da taşır.

İnsan bir düşünsel varlıktır ve bu düşünsel varlığı tanımlayıp anlamlandırabilmesi için farklı "ben"ler ile tanışması gerekmektedir (Akarsu: 1994).

*"Bir şahıs olarak ben kendim dolaysız bir bireyim, yani –Ben'i daha belirli bir biçimde tanımlayacak olursak- ben, her şeyden önce, benim dış varlığımı oluşturan, bölünmez, muhtevaca evrensel ve gelecek her türlü belirlenmiş varlık tarzımın gerçek imkânı olan bu organik beden içinde yaşayan'ım."*⁴

Hegel, insanın kendisini aşması ve mutlak varlıkla birleşmesi için, insanın dünya ve kendisi hakkında daha fazla bilgi edinmesi gerektiğine inanır. Ona göre, insanın kendisini aşması, kendi sınırlarını fark etmesi ve bu sınırları aşmak için çaba sarf etmesiyle mümkün olur. Bu süreçte, insan, kendisini ve dünyayı daha iyi anladıkça, kendisini aşma ve mutlak varlıkla birleşme potansiyeline sahip olur.

⁴ Hegel, Hukuk Felsefesinin Prensipleri, çev. Cenap Karakaya, Sosyal Yayınlar, İstanbul, 2004, s. 66.

Mutlak bilgi, bu evreni ortaya koyar ve açıklar, yani varlığı tüm tamamlanmış zamansal-mekansal bütünlüğü içinde ortaya koyar. Ve Hegel, içinde yaşadığı dünyayı anladığı ve kendini bu dünyada yaşadığını ve bu dünyayı kavradığını tasavvur ettiğinden, “Mutlak bilme” bir gerçeklik haline geldi (Kojève: 2001).

Hegel'e göre, insanın mutlak varlıkla birleşmesi, tam anlamıyla gerçekleşme de, insanın kendisini aşma ve geliştirme sürecinde mutlak varlıkla birleştiğine dair bir farkındalık elde etmesi mümkündür. Bu, insanın kendisini ve dünyayı daha iyi anlaması ve kendi özgürlüğünü gerçekleştirme potansiyelini daha fazla açığa çıkarması için önemlidir.

2.2.2.4 Nietzsche ve İnsan

Nietzsche'nin insan kavramına ilişkin fikirlerine bakacak olursak oldukça karmaşıktır ve pek çok farklı eserinde tartışılmıştır. Ancak genel olarak, Nietzsche insan kavramını bir süreç olarak ele alır ve insanın kendisini sürekli olarak yeniden yaratması gerektiğini savunur.

Nietzsche'ye göre insanın kendini yeniden yaratması, doğal bir içgüdüyle gerçekleşir. İnsanın içindeki bu içgüdü, "Bir Şey Olma İradesi" olarak adlandırılır ve insanın hayatta kalma, büyüme ve gelişme isteği ile ilgilidir. Bu içgüdü, insanın yaşamında anlam ve amaç arayışına da yol açar (Vorlander: 2008).

Nietzsche insanı, üstün insan (Übermensch) olarak adlandırdığı idealize bir kavramla da ilişkilendirmiştir.

Nietzsche'ye göre varoluş, kendini aşan bir güç istemidir. Bu durumda ‘Üstinsan’, yaşamın temeli olarak hizmet eden kendini aşma ilkesini tam olarak gerçekleştirmek için yaratıcılığını kullanır. Sonuç olarak Nietzsche, Üstinsan’ı hayatı ve insanı karalamak için bir araç olarak kullanmaz; daha ziyade insanoğlunu aşan bir

şeye olan en büyük özlemini temsil eder ve onun iç aynası olarak korkularını, arzularını ve hayallerini; tüm duygularını hayata geçirir (Atışar: 2019).

Üst insan, ahlaki, zihinsel ve fiziksel olarak güçlü, yaratıcı, özgür ve kendine güvenen bir insan tipidir. Nietzsche'ye göre, üst insan kendisine dayatılan geleneksel değerleri reddeder ve kendi değerlerini yaratır. Kendi kendine yeten ve başkalarına ihtiyaç duymayan bir birey olarak, üst insan, kendi hayatının efendisidir.

Nietzsche ayrıca insanın birçok farklı parçadan oluştuğuna inanır. Ona göre insanın içinde, farklı arzular, güçler ve dürtüler vardır ve bu farklı parçalar arasında bir mücadele sürekli devam eder. Bu mücadele sonunda insanın kişiliği şekillenir ve kim olduğuna karar verir (Nietzsche: 2015).

Nietzsche, insanın kendini aşması gerektiğine ve kendini sınırlayan inançlardan ve değerlerden kurtulması gerektiğine inanır. Bu şekilde insanın gerçek potansiyelini ortaya çıkarması ve kendine özgü bir anlam yaratması mümkün olabilir.

Nietzsche, amacın insanı daha iyi yapmak değil, sözde insanüstünü ya da insanın kendini aşma arzusunu ortadan kaldırmak olması gerektiğine inanıyordu. Nietzsche'nin tehlikede olduğuna inandığı şey, şimdiye kadar bu dünyada ya da öte dünyada kendi amacını algılamış olan insanın aşkınlığıdır, üstün insanın gerçekleştiği yer “bu dünya ile öte dünya'nın ötesi”dir (Wisser, 1990).

Ancak Nietzsche, insanın hayatındaki acılar ve çatışmaların da önemli bir yer tuttuğunu düşünür. Ona göre insan, acılar ve çatışmalarla karşılaşarak kendini aşar ve geliştirir. Bu nedenle, Nietzsche insanın zorluklarla karşılaşmasının kaçınılmaz olduğunu ve bu zorluklarla yüzleşmenin insanın gelişimine katkı sağladığını savunur.

Nietzsche'nin insan kavramı, diğer filozofların insan anlayışlarından farklıdır ve tartışmalıdır. Ancak onun felsefesi, insanın özgürlüğüne, yaratıcılığına ve kendini aşabilme potansiyeline vurgu yapan bir yaklaşım içerir. İnsan doğası ve varoluşu,

diğer filozofların anladığı gibi doğuştan belirlenmiş bir şey değildir. Ona göre insan, kendini yaratan bir varlıktır ve doğası ve varoluşu kendisinin oluşturduğu bir yapıdır (Nietzsche: 2015).

2.2.2.5 Sartre ve İnsan

Jean-Paul Sartre, insan varoluşunun temel özelliklerini inceleyen ve varoluşçu felsefeye öncülük eden bir filozoftur. Sartre'a göre, insanın özü yoktur; yani insan, kendini tanımlayan bir özellikler kümesine sahip değildir. Ona göre, insan sadece varoluşu ile tanımlanır ve varoluşunun anlamını kendisi yaratır. İnsan kavramına özgürlük, seçim ve sorumluluk gibi kavramlar üzerinden yaklaşır (Mengüşoğlu: 1992).

İnsanın bir yaratıcısı olsaydı belki Tanrı tarafından belirlenmiş bir özü de olabilirdi.” Sartre, insanın belirli bir amaç doğrultusunda bir model veya tasarıma göre değil, kendine dönen ve kendinin farkında olan bir varlık olarak şekillenmesi gerektiğine inanıyordu. Yani insan kendi özünü seçer ve ona göre hareket eder. İnsanı sürekli değişme yeteneğine sahip, bilinçli bir varlık olarak kabul eden bu kavram nedeniyle insanı tanımlamaya gerek yoktur. Çünkü belirlemek tanımın bir parçasıdır. Birini tanımlayarak, onun başka biri olma ihtimali sınırlanır çünkü kararlar gönüllü olarak ve kişinin kendi iradesine göre verilir (Kayra: 2006).

Sartre'a göre, insanın özgürlüğü ve sorumluluğu temel kavramlardır. İnsanın özgürlüğü, kendini yaratma gücüdür ve insanın yaptıklarından kendisinin sorumlu olduğu anlamına gelir. Sartre, insanın özgürlüğünün sınırsız olduğunu ve her zaman kendi davranışlarından sorumlu olduğunu savunur. Ancak, bu özgürlük insanı bir yandan da yalnızlığa ve belirsizliğe mahkûm eder. Sartre, insanın yalnızlığının ve hayatın anlamsızlığının farkında olması gerektiğini savunur.

Sartre ayrıca, insanın hiçbir zaman tam olarak tanımlanamayacağını ve her zaman bir olasılık olarak kaldığını söyler. Ona göre, insanın her zaman farklı bir şekilde davranabilme potansiyeli vardır ve bu potansiyel, insanın özgürlüğüyle birleştiğinde, hayatını anlamlı kılan bir faktördür.

2.2.3 İnsan ve Değer Kavramı

Bireyin ve toplumun özünü oluşturan değer kavramı farklı disiplinlerde çeşitli biçimlerde ifade edilmektedir: İktisatta değer, mal ve hizmet alışverişi ile ilgili bir kavramdır. Her malın ve her hizmetin bir değeri vardır. Felsefede değer, doğrudan doğruya insanın özü ile ilişkili bir kavramdır ve insan, değer üreten bir varlıktır. Felsefe değeri, insanın doğa, toplum ve kendisi ile ilişkilerinde ortaya çıkan, hayata anlam veren fikir, inanç, eylem ve idealler olarak tanımlar (Aşıcı: 2009).

Nietzsche'ye göre;

“İnsanlık doğru yolu kendiliğinden bulmamıştır, onun yönetilmesi de Tanrısal değildir pek; çünkü yadsıyan, yıkıma sürükleyen içgüdü, o yozlaşmış gücüdür, onu saptırmış, en kutsal değer kavramları altında baskıya almıştır.”⁵

İnsanlar, değerleriyle doğrudan bağlantılıdır. Değerler, insanların yaşam kalitesini belirleyen inanç, davranış ve tercihlerdir. Değerler, insanların hayatına anlam katar ve insanların neyi önemsediklerini, nelerden mutlu olduklarını ve nasıl bir hayat sürdürmek istediklerini gösterir.

İnsan, anlamlar ve değerler yaratan bir varlık olarak, bir anlamlar ve değerler dünyasında yaşar. Bu nedenle o, hem kendisine hem de diğer her şeye bu anlam ve değerlerin içinden bakar. İnsanın hayatta aradığı anlam ve değer, onun kendisine ve hayatına ilişkin problemlerin başında gelir (Günay: 2005).

Değerler, her insanın kendine özgüdür ve kültürel, sosyal, dini ve ahlaki bağlamlar içinde şekillenir. Bu nedenle, insanlar farklı değerlere sahip olabilirler.

⁵ Nietzsche, *Ecce Homo: Kişi Nasıl Kendisi Olur*, Çev. (İsmet Zeki Eyuboğlu) s. 80.

Bazı insanlar için aile, sağlık, mutluluk ve dürüstlük gibi değerler nemliyen, diğerleri için başarı, servet, macera ve özgürlük gibi değerler daha önemli olabilir.

Değerler, insanların hayatındaki kararlarını ve davranışlarını da etkiler. Örneğin, bir insan dürüstlüğü önemli bir değer olarak benimsediğinde, dürüst davranmaya çalışacak ve yalan söylemekten kaçınacaktır. Değerler aynı zamanda insanların sosyal etkileşimlerinde de önemlidir. İnsanlar benzer değerlere sahip insanlarla daha iyi anlaşılır ve ilişkilerinde daha mutlu olurlar. İnsanlar ve değerler birbirinden ayrılamaz. Değerler, insanların kişisel yaşamlarında, sosyal etkileşimlerinde ve toplumsal yapıda önemli bir rol oynar. İnsanlar için hayatın anlamı ve mutluluğu, sahip oldukları değerlerle belirlenir.

Brightman ise, kişilikten vazgeçmenin hem değerlerden hem de varlıktan vazgeçmek anlamına geldiğine inanıyor. Başka bir deyişle, bir kişinin kişiliği, yaşam amaçlarını ve önemini netleştiren Őeydir. Değerler kişiliğin gerekli bir bileşeni olduğundan bunların edinilmesi ve değer eğitimi de önemlidir (Gökalp: 2014).

İnsan olmanın değerleri geniş bir yelpazede olabilir, ancak aşağıdakiler genellikle insan değerlerinin bir listesinde yer alır:

Empati: Başkalarının duygularına ve perspektiflerine sayęı duymak, onları anlamak ve onlara destek olmak.

İyi niyet: İyilik, dürüstlük ve doğruluk gibi pozitif nitelikleri takdir etmek ve uygulamak.

Sorumluluk: Kendi eylemlerimizin sonuçlarına katlanmak ve toplumun ihtiyaçlarına yanıt vermek.

Sayęı: Kendimize, diğer insanlara, hayvanlara ve doğaya sayęı duymak.

Hoşgörü: Başkalarının farklılıklarına, kültürlerine ve inançlarına sayęı duymak ve kabul etmek.

Adalet: Tüm insanların eşit ve adil bir şekilde muamele görmesi için mücadele etmek.

İnanç: Kendine, başkalarına ve evrene güvenmek ve saygı duymak.

Öğrenme: Yaşam boyu öğrenmeye açık olmak ve yeni bilgi ve beceriler edinmek için çaba göstermek.

Sevgi: Başkalarına karşı duyduğumuz sevgi ve bağlılık duygularını ifade etmek ve göstermek.

Yaratıcılık: Farklı şekillerde düşünmek, yaratıcı çözümler üretmek ve hayal gücümüzü kullanmak.

İnsan ve değer felsefesi, aynı zamanda, insanın doğru ve yanlış arasında seçim yapması üzerine de düşünür. Değerler, insanın doğru ve yanlış arasında seçim yapmasına yardımcı olur ve ona kendi kararlarını vermesi için bir temel sağlar. İnsanın doğru ve yanlış arasında seçim yapması, onun özgürlüğü ve sorumluluğu ile de ilgilidir.

İnsanlarla ilişkilerimiz, karşılaştığımız olaylar ve alınan kararlarla birlikte, değerlendirmelere dayanan bir tutum sergileriz. Bu tutum ve davranışlar, yaşamımıza verdiğimiz yönü gösterir. Bu yönlendirme, hem başkalarını hem de kendimizi nasıl değerlendirdiğimize bağlıdır. Farklı cinsten ve birbirine bağlı değerlendirmelerle kişilerle ilişkilerimizde, çevremizle ve geçmiş-gelecek bağlantımızla bütünlüklü bir şekilde var oluruz. Temelde, değer anlayışımız ve insan anlayışımız -yani kendimizden ve diğerlerinden beklentilerimiz- bu şekillenmede rol oynar (Kuçuradi: 1998).

Değerler, aynı zamanda toplumun da bir parçasıdır ve toplumsal değerler, insanların davranışlarını şekillendirir. İnsanlar, toplumun değerlerine uygun davranarak, toplumda kabul görmeyi ve diğer insanlarla uyum içinde yaşamayı hedeflerler.

Toplum, insanların bir araya gelerek oluşturdukları bir yapıdır. Toplum, insanların birbirleriyle etkileşim halinde olduğu ve birlikte yaşadığı bir yerdir. Toplumun değerleri, insanların değerlerinin yansımasıdır. Toplumda kabul edilen değerler, toplumun kùltürü ve inançlarına bağlı olarak değişebilir. Toplum, insanların bir araya gelerek birlikte çalışmalarına, yardımlaşmalarına ve birbirlerine destek olmalarına olanak sağlayan bir yapıdır.

İnsan değerleri ve toplum, birbirlerini etkileyen iki kavramdır. İnsanların değerleri, toplumun kabul ettiği değerleri de şekillendirebilir. Aynı şekilde, toplumun değerleri de insanların kişisel değerlerinin gelişmesine katkıda bulunabilir. Bu nedenle, insanların yaşadığı toplumda, toplumun değerleri ile uyumlu olacak şekilde, kişisel değerlerini belirlemesi önemlidir.

2.2.4 İnsan ve Toplum

İnsanlar, toplumun temel yapı taşlarından biridir ve toplum, insanların bir araya gelerek oluşturdukları bir yapıdır. İnsanlar, sosyal varlıklar olarak doğarlar ve toplumda yaşamak zorundadırlar çùnkù toplum, insanların ihtiyaçlarını karşılamaları için gerekli kaynakları sağlar. İnsan ve toplum arasındaki ilişki, karmaşık ve karşılıklı bir etkileşim ağıdır. İnsanlar, doğuştan itibaren sosyal varlıklar olarak dũnyaya gelirler ve hayatları boyunca toplumun bir parçası olarak yaşamaya devam ederler. Toplum, insanların bir arada yaşayabilmesi için gerekli olan kaynakları sağlar ve insanların sosyal ihtiyaçlarını karşılar.

Toplum, insanların bir arada yaşayabilmesi için kurallar ve normlar belirler. Bu kurallar, insanların birbirleriyle etkileşimlerinde uyulması gereken davranışlar ve değerlerdir. İnsanlar, toplumda belirlenen normlara uyarak sosyal ilişkilerini sürdürürler ve bu sayede toplumda varlıklarını sürdürürler. Bu nedenle, insanlar toplumda belirlenen kurallara uyarak sosyal ilişkilerini sürdürürler. İnsanlar, toplumda

birbirleriyle etkileşim halinde oldukları sürece, birbirlerinin davranışlarını etkilerler. Bu etkileşim, insanların birbirlerine karşı davranışlarını belirler ve toplumsal normlar ile değerler oluşturur. Bu nedenle, insanlar toplumun bir parçası olarak düşünölmelidir.

İnsanın tüm ihtiyaçlarını tek başına karşılayamamasının sonucu olarak, Platon gibi antik çağın büyük filozofları, toplumun gelişmesinde başkalarına olan ihtiyacın en önemli unsur olduğunu düşünür. Kolektif eylem olmadan insanların temel ihtiyaçlarını giyim, yiyecek ve barınma gibi ihtiyaçları karşılayamayacağına inanır. İnsanlar bu nedenle diğer insanlara muhtaçtır. Bu durum, ürünlerin takasını içeren bir işbölümüne yol açar, böylece herkes elinden gelenin en iyisini yaparak daha verimli ve kaliteli üretim gerçekleştirir (Cevizci: 2017).

Toplumda var olan sosyal yapılar, insanların yaşamlarını şekillendirir. Sosyal sınıf, etnik köken, cinsiyet, din gibi faktörler, insanların yaşam koşullarını ve sosyal statülerini belirleyebilir. Bu nedenle, toplumsal yapılar ve sosyal ilişkiler, insanların hayatlarını ve davranışlarını önemli ölçüde etkiler.

Öte yandan, insanlar da toplumu etkilerler. İnsanlar, toplumun bir parçası olarak, toplumsal normları ve değerleri etkileyebilirler. İnsanların sosyal hareketleri, kültürel değişimler, toplumsal hareketler ve siyasi hareketler, toplumsal yapı ve kurumları değiştirebilir.

Dünya'da insan türünün daha az üyesi varken, insanların birbirlerini destekledikleri söyleniyordu. Yiyecek konusunda birbirleriyle tartışmadılar. İkisi de muhtaç olmadığı için aralarında husumet yoktu. Bu toplulukta ne para ne de yoksulluk olduğu için sakinler arasında rekabet, adaletsizlik ve aldatma yoktu. İnsanlar çok uzun süre bu şekilde yaşadılar. Kültürel olarak daha ilkel olmalarına rağmen daha saf ve cesurlardı, yasa koyuculara da ihtiyaç yoktu. İnsanlar zamanla

elindekilerden bıkmaya ve daha fazlasını istemeye başlamış, bu da toplumu hem içeriden hem de dışarıdan gelebilecek tehditlerden korumak için kontrol mekanizmalarına ihtiyaç oluşturdu. Devlet ise bu düzen talebinden doğdu (Platon: 2012).

Aristoteles'e göre ise, *insan ancak bir devlette, toplumda olgunluğa erişebilir. İnsan, bir arının ya da sürü içerisinde yaşayan başka bir hayvanın olmadığı kadar siyasal bir canlıdır.*⁶

Toplum, insanların ihtiyaçlarını karşılamaları için gereksinim duydukları kaynakları sağlar. Bunlar arasında barınma, gıda, su, sağlık hizmetleri, eğitim ve güvenlik gibi temel ihtiyaçlar yer alır. Toplumun işlevi, bu ihtiyaçları karşılamak için gerekli kaynakların üretimi ve dağıtımını sağlamaktır.

2.2.5 İnsan ve Toplumsal Düzen

Machiavelli, toplumun doğal olmadığını ve bir sözleşme sonucu da gelişmediğini iddia eder. İnsanın doğası gereği sosyal olduğu veya Tanrı'nın onu bir toplum içinde yaşaması için tasarladığı fikrine karşı çıkar. Bu, onu ideal bir toplum örneği olarak gören Machiaveli'ye göre, Roma İmparatorluğu altında bireysel eylemin öneminden kaynaklanmaktadır. Toplumun kurucusu genel meselesini toplumun kökeni ve egemenlik bağlamında çerçeveler (Öztaş: 2019).

Aristoteles'e göre ise, *insan ancak bir devlette, toplumda olgunluğa erişebilir. İnsan, bir arının ya da sürü içerisinde yaşayan başka bir hayvanın olmadığı kadar siyasal bir canlıdır* Bireylerin toplumsal düzene uygun davranmaları, toplumsal barışın korunması açısından önemlidir. Toplumsal düzene uygun davranmayan bireylerin, toplumun diğer bireyleri tarafından cezalandırılması da toplumsal düzenin korunması için önemlidir.

⁶ Aristoteles, Politika, trc. Mete Tunçay, 19. Baskı (İstanbul: Remzi Kitabevi, 2017), 12

Toplumsal düzenin sağlanması için devlet ve yasalar önemlidir. Yasalar, toplumda kabul edilen değerleri yansıtır ve bu değerlere uygun davranışları teşvik eder. Devlet ise yasaları uygulayan ve toplumsal düzeni sağlayan kurumlar arasındadır. Toplumsal düzeni sağlamak için devlet ve yasaların rolü de çok önemlidir. Devlet ve yasalar, insanların birbirleriyle ve toplumla olan ilişkilerinde belirli bir düzeni korumak için gereklidir. Yasalar, toplumun kabul ettiği değerleri ve normları yansıtır ve bireyleri bu değerlere uymaya teşvik eder. Devlet ise yasaların uygulanmasını ve toplumsal düzenin korunmasını sağlayan kurumlardır. Ancak, toplumsal düzen sadece devlet ve yasalarla sağlanamaz. Her bireyin sorumlulukları ve toplumsal davranışları vardır. Toplumsal düzene uygun davranmak, diğer bireylerin haklarına saygı göstermek ve birlikte yaşamak için önemlidir. Bireylerin toplumsal düzene uygun davranması, toplumun bütününe refahı ve güvenliği açısından çok önemlidir.

İnsanlar bir arada yaşadıklarında belirli normlar ve değerler oluşturarak toplumsal düzeni sağlarlar. Ancak, toplumsal düzenin sağlanması sadece devlet ve yasalarla değil, her bireyin sorumlulukları ve toplumsal davranışlarıyla da mümkündür.

2.3 Ütopya Kavramı

*Mutlu bir altın çağ olduysa eskiden
Niçin bir kez daha olmasın?
Her şey dönüp dolaşıp
Gelmiyor mu eski yerine?
Düşündüğüm, öğütlediğim gibi benim
Paylaşırdı insanlar
Yararları, mutluluğu ve ahlâkı
Cennet olurdu dünya...
Uyanık, temiz sevgiler gelirdi diyorum
Azgın, kör sevgiler yerine
Yalan dolan, bilgisizlik yerine
Gerçek bilgi gelirdi
Ve kardeşlik zorbalığın yerine.
(Çeviren: Sabahattin Eyüboğlu)*

Tommaso Campanella, *Altın Çağ* şiirinde ütopyayı bu sözleriyle dile getirmiştir.

*“Hiçbir yer aynı zamanda her yer manasına gelen; Yunanca da ‘Ou (değil)’ ve ‘Topos (yer)’ sözcüklerinin bileşiminden oluşurken; ‘outopia’/ ütopya ‘Eutopia (güzel yer)’, ‘Outopia (hiçbir yer)’ bütünlüğündeki hayal ülkedir.”*⁷

Ütopya, idealize edilmiş, kusursuz bir toplum ya da dünya tasarımını ifade eden bir kavramdır. Yani, insanların yaşamak istedikleri ideal bir toplumun hayal edilmesi ve bu hayalin gerçekleştirilmesi için tasarlanmış bir kurgudur.

*“Ütopya terimini, ideal ya da yetkin toplum; ideal ya da yetkin bir toplum düzeni ortaya koyan tasarım⁸; örnek olmayı amaçlayan biçimler altında, toplumların gerek tamamlanmış ve kusursuz gerekse bitmemiş ama geleceği parlak esin ya da düşlerini dile getiren düşünsel üretimler bütünü şeklinde tanımlamak mümkündür.⁹ Gerçek bilginin ne olduğu konusunda idea nazariyesini benimsemiş olan Platon, ideal devlet konusunda da felsefe tarihinde bilinen ilk ütopya örneğini yazan filozoftur.”*¹⁰

Ütopya terimi, ideal bir toplum ya da toplumsal düzeni ifade etmek için kullanılan bir kavramdır. Genellikle mükemmel, kusursuz ve gerçekleştirilemez bir hayal olarak tasvir edilir.

Ütopya, ilk olarak İngiliz yazar Thomas More tarafından 1516 yılında yazılan "*Ütopya*" adlı eserinde kullanılmıştır. Bu eserde, More, ideal bir toplum tasarımı yapmış ve hayal ettiği bu toplumu anlatmıştır. Kitapta, More bir adada yaşayan ütöpik bir toplum tasarlamıştır. Bu toplumda, ada sakinleri eşitlik, barış, adalet, hoşgörü ve refah gibi değerlere önem verirler. Herkesin ihtiyaçları karşılanır, çalışma saatleri sınırlıdır ve insanlar boş zamanlarını sanat, edebiyat ve eğlence ile geçirirler.

Thomas More, sadece iki Yunan kelimesinin (eutopos='iyi yer', outopos='hiçbir yer') nükteli bir birleşimi olan 'ütopya' kelimesini icat etmekle kalmadı, aynı

⁷<https://www.muhammedbalci.com/hukukdunyasi/alintilar/807.pdf>

⁸ Ahmet Cevizci, Paradigma Felsefe Sözlüğü, 4. Baskı (İstanbul: Paradigma Yayınları, 2000), 966

⁹ Alberto Tenenti, "Ütopya", Siyaset Felsefesi Sözlüğü, haz. Philippe Raynaud - Stéphane, trc. İsmail Yerguz, v.dğr., 3. Baskı (İstanbul: İletişim Yayınları, 2017), 949.

¹⁰ Cevizci, Paradigma Felsefe Sözlüğü, 966.

zamanda yeni bir edebi form ya da janrın yanı sıra, insani ve toplumsal dönüşümün olanaklarına yönelik yeni ve geniş kapsamlı bir anlayışın da icadını gerçekleştirdi (Kumar: 2006).

Daha sonra, başka yazarlar da kendi ütopyalarını yazmışlardır. Ancak, ütopya sadece More'un tasarladığı gibi bir hayal değildir. Farklı yazarlar ve düşünürler, farklı ütöpik toplumlar hayal etmişlerdir. Örneğin, Thomas Hobbes, insanların doğal olarak kötü olduğunu ve mutlu bir toplumun ancak otoriter bir yönetimle mümkün olabileceğini savunmuştur. Jean-Jacques Rousseau ise insanların doğal olarak iyi olduğunu ve özgür bir toplumda mutlu olacaklarını savunmuştur.

“Ütopyacılık anlayışı, toplumların daha iyi yönetilmesi konusunda ilerleme fikrine yön veren politik bir program oluşturur. Bu ilerleme mantığı, ütopya kavramının kendi içinde doğru bir ilerleme anlayışıyla gelişir.”¹¹

Ütopya kavramı, insanların toplumsal ve siyasi sorunlarının çözümü için kullanılabilecek fikirlerin ortaya çıkmasına da yardımcı olmuştur. Ancak, ütopyaların gerçek hayatta uygulanması zordur ve birçok eleştiriye maruz kalmaktadır. İdeal bir toplumu tasarlama fikri, toplumsal değişim için bir motivasyon kaynağı olabilir. Ayrıca, birçok sosyal reform hareketi, ütopya fikirlerinden esinlenmiştir.

Ütopyaların kökenleri, söylence kaynaklarından beslenir ve toplumsal mühendisin tasarımları eski metinlerin yenilenmiş baskılarından ibarettir. Ütopya, zamansız ve değişmez bir sabite olabileceği gibi, insanın bireysel ruhunda bir tür içgüdüsel 'umut kaynağı'nın ürünü de olabilir. Bu türün tarihi, tarz ve içerikte ufak tefek değişikliklerin tekdüze bir anlatımından öte olamaz. Bir başka yaklaşıma göre, ütopya belirli tarihsel koşullar altında doğmuş olabilir, ancak bir kere icat olduktan sonra ütopya herhangi bir gelişme olmamış, ütopyanın kendi tarihi oluşmamıştır. Bu temel görüşe göre, ütopya bir kere benimsendiğinde ideal toplumun ele alınışına

¹¹ Edward Rothstein, v.d., Visions of Utopia, New York, Oxford University Press, 2003, s.3.

belli kaçınılmaz kısıtlar getiren tekil ve ayrıksı bir ideal toplum biçimi olarak görülmektedir ve tarihsel zamanın dayattığı farklar, bu temel ele alış tarzını ancak kısmen etkileyebilir (Kumar: 2005).

Ütopya düşüncesi, ideal bir toplumun tasarlanması ve hayal edilmesi fikrini ifade etmekle birlikte bu düşünce, insanların daha mutlu, eşit ve adil bir dünyada yaşamalarını hayal etmelerini sağlar. Ütopya fikri, insanların mevcut toplumsal düzene karşı çıkmalarına ve değişim istemelerine neden olabilir. Dolayısıyla ütopya fikrinin bazı eleştirileri de vardır. Bazıları, ütopyanın gerçekleştirilmesinin imkânsız olduğunu ve ideal bir toplumun tasarlanmasının sadece bir hayal olduğunu savunur. Ayrıca, bazıları ütopyanın, birçok farklı toplumsal grup arasında anlaşmazlıklara ve çatışmalara neden olabileceğini düşünür.

2.3.1 Ütopyacılık Tarihi

En eski ütopyacılık geleneği Antik Yunan'da bulunduğu bilinmektedir. Özellikle, ünlü filozof Platon'un "*Devlet*" adlı eseri, bir ütopya tasviri olarak kabul edilir. Platon, bu eserinde ideal bir toplum düzenini tasvir eder ve bu düzenin insanların mutluluğunu ve refahını en üst düzeye çıkaracağını iddia eder.

İlk ütopya olan Platon'un *Devlet*'i, form olarak edebi yapıların dışında yer almaktadır. Bu eser, felsefi bir ütopya olarak daha doğru bir şekilde sınıflandırılabilir, ancak tarihsel olarak ilk metin olarak da anılması uygun görünmektedir. *Devlet*, ideal bir devletin nasıl olacağını anlatır. Platon'un açtığı bu ütöpik devlet anlayışı yolunu, gelecekte Doğu ve Batı felsefelerinde temsilciler bulmuştur (Sarcey: 2003).

Platon'un "*Devlet*"i, felsefi bir eser olarak kabul edilse de, ütopya geleneğinin başlangıcı olarak da değerlendirilir (Kumar: 2006). Eserde, ideal bir toplumda nasıl bir yönetim ve sosyal düzen olması gerektiği ayrıntılı olarak tartışılır. Platon'a göre,

ideal bir toplumda felsefe ve bilgi en üst düzeyde değer verilen şeylerdir ve toplumun en iyi ve en bilge insanları yönetici olarak seçilmelidir.

Platon, devleti doğal bir düzen olarak görmüş ve canlı bir organizma gibi tasarlamıştır. Devletin her organı, bütün yapı içinde yaşamını sürdürebilecek şekilde düzenlenmiştir. Bu nedenle, birey toplum dışında var olamaz; toplum da bireylerle birlikte var olur. Platon, 'Devlet/Politeia' başlıklı yapıtında ideal devletini tanımlarken, insan ruhunun üç parçasına göre devleti oluşturan sınıfları açıklar. İnsan ruhundaki "madde" ve duyguya yatkın yeti, itaati ve üretimi temsil ederken; cesarete yatkın yeti korunma ve savaşmayı, akla yatkın yeti ise yönetme ve bilgi edinmeyi içerir. Devlette de bu üç yetiye karşılık gelen üç sınıf yer almaktadır: İtaat ve üretime karşılık işçi, köylü ve zanaatkârlar; korunma ve savaşmaya karşılık bekçiler yani askerler; yönetme ve bilgi edinmeye karşılık ise yöneticiler ve bilgeler sınıfı bulunur (Demirer: 2018).

Platon, toplumun adaletli ve mutlu olabilmesi için birçok şeyin gerektiğini düşünmüştür. Platon'un ütopyasında, toplum üç sınıfa ayrılmıştır: işçiler, askerler ve filozoflar. Her sınıfın görevleri ve sorumlulukları farklıdır. İşçiler, toplumun ihtiyaçlarını karşılayan üretim işleriyle ilgilendirler. Askerler, toplumun savunması ve düzenin korunmasıyla görevlidirler. Askerlerin eğitilmiş olması ve üreticilerin de temel bir eğitim almaları gerektiğini düşünür. Filozoflar ise, toplumun yönetiminde etkili olacak ve felsefi bir bakış açısıyla toplumun en iyi şekilde yönetilmesini sağlayacaklardır. Yöneticiler, en üst düzeyde olanlar ve filozofların olması gerektiğini savunur. Onlara yüksek bir eğitim verilmesi ve onların insanlığın en iyi özelliklerini taşıması gerektiğini düşünür.

Platon'un ideal toplum modeli, ütopyacılık geleneği olarak adlandırılan düşünce geleneğinin temelini oluşturur. Ütopyacılık geleneği, ideal bir toplum tasvir eder ve toplumun gelişmesi ve insanların mutluluğu için nasıl bir yol izleneceğini

açıklamaya çalışır. Platon, ideal toplum modeliyle insanların en iyi hallerini ortaya çıkarabilecekleri bir ortamın oluşturulmasını amaçlamıştır.

İnsanın kendisiyle ilgili bilgisi aynı zamanda içinde yaşadığı devletin bir bilgisidir. Bu nedenle, insanı anlamak için onun ait olduğu devlete bakmak gerekir; insanı tanımaya yarayan tek yol budur. İnsanlar, bir devletin sınırları içinde yaşadıklarından dolayı birtakım sorumluluklar taşırlar; zaten insanın varlığının nedeni de bu sorumlulukları yerine getirmektir (Demirer: 2018).

Platon'un ütopyası, toplumda eşitliği önemseyen bir yapıya sahiptir. Herkesin temel ihtiyaçları karşılanacak ve herkesin eğitim alma fırsatı olacaktır. Ayrıca, toplumda kadın-erkek eşitliği de vurgulanmaktadır.

Platon ayrıca, toplumun kaynaklarının toplumun bütününe adil bir şekilde dağıtılması gerektiğine inanmıştır. Bunun yanı sıra, toplumda bir tür eğitim reformu da önerir. Platon, insanların doğuştan getirdikleri özelliklerin yanı sıra, yeteneklerinin ve ilgi alanlarının da keşfedilmesi gerektiğini savunur. Bu şekilde, insanlar doğru yöne doğru yönlendirilerek, yeteneklerini tam anlamıyla kullanabilirler (Kumar: 2006).

Platon'un, daha sonraki yüzyıllarda ütopyacı yazarlar için de bir ilham kaynağı olmuştur. Özellikle, 16. yüzyılda yaşamış olan İngiliz yazar Thomas More'un "Ütopya" adlı eseri, Platon'un ideal toplum düzenine benzer bir tasvir sunar. More'un eseri, modern ütopyacılığın en önemli örneklerinden biri olarak kabul edilir (Cioran: 1999).

Farabi, 9. yüzyılda yaşamış İslam düşünürü ve filozoftur. Siyaset felsefesi, mantık, müzik, ahlak ve din felsefesi gibi birçok alanda çalışmalar yapmıştır. Onun düşünceleri, İslam düşüncesinin yanı sıra Antik Yunan felsefesi ve İran felsefesi gibi diğer felsefi geleneklerden de etkilenmiştir (Turan: 2012).

Farabi'nin *İdeal Devlet* ya da *Erdemli Kent* isimli eserinde ütopya düşüncesinin ilk defa ele alındığı görülür. Klasik İslam felsefe geleneğinde ütopya niteliğini taşıyan ilk eser olarak kabul edilen kitabında Farabi, erdemli bir toplumda yer alan yaşamı ve yöneticilerin niteliklerini tanımlamıştır. Bu nitelikler arasında adaleti, cesareti ve en önemlisi bilgeliği sıralamış ve ideal bir toplumun erdemli yöneticilerle mümkün olacağını ifade etmiştir (Mikaeili: 2020).

Farabi'nin siyaset felsefesi, bir ütopya oluşturma fikri üzerine kurulmuştur. Ona göre, toplumların iyi yönetilmesi için ideal bir devlet yapısı gereklidir. Bu devlet yapısı, Farabi'ye göre, adalet, eşitlik ve insan hakları gibi değerler üzerine inşa edilmelidir. Farabi, insanların mutluluğunun en yüksek düzeyde sağlanabilmesi için bu ideal devlet yapısının oluşturulması gerektiğine inanıyordu. Farabi'ye göre, insanlar arasındaki eşitsizlik, çoğu toplumsal sorunun kaynağıdır (Turan: 2012). Bu nedenle, ideal bir toplumun adaleti sağlaması ve herkesin eşit fırsatlara sahip olması gerektiğini düşünüyordu. Bu toplumda, herkesin temel ihtiyaçları karşılanacak ve insanların bireysel özgürlükleri de korunacaktı.

Farabi'nin ütopyası aynı zamanda bilginin de önemli bir yere sahip olduğu bir toplum tasarımıdır. Ona göre, insanlar bilgiye sahip oldukça, daha rasyonel, vicdanlı ve etik davranışlar sergileyebilirler. Bu nedenle, ideal toplumda, insanların bilgiye ulaşabilecekleri bir eğitim sistemi ve öğrenme ortamı sağlanmalıdır.

Farabi'nin ütopyası, ideal bir insan tipinin de tasarlandığı bir toplum modelidir. Bu insanlar bilge, erdemli, adaletli ve topluma katkıda bulunan kişilerdir. Bu insan tipi, idealleri, hedefleri ve toplumla olan bağlantılarıyla, ideal bir toplum için gerekli olan bütün değerleri yansıtmaktadır.

Fârâbî, devlet anlayışında Platon'dan da etkilenmiştir. Ona göre, tek bir kişinin yönetimi altında kurulu bir devlet düzeni olmalıdır. Bu yönetici, şehrin en önemli

parçası gibi, amir organ gibi özel niteliklere sahip olmalıdır. Yöneticinin ahlaksız, kötü ve hatalı bir kişi olması durumunda, devlet de kötü bir devlet olur. Ancak yönetici iyi, ahlaklı ve filozof biri ise, devlet de iyi bir devlet olur. Yönetici rastgele seçilmiş bir insan olamaz; çünkü yöneticilik iki şeyle mümkündür: a) İnsan, yaradılış itibarıyla yöneticiliğe yetenekli olmalıdır, b) İnsan, yöneticilikle ilgili yetenekleri kazanmış olmalıdır. Bu özellikler zamanla yöneticilik yapmaya uygun insanlarda ortaya çıkacaktır. Bahsedilen özelliklere ek olarak, yöneticinin güçlü bir hafızaya, zekâyâya, iyi bir hatip olmaya, öğrenmeye ve öğretmeye düşkünlük gibi özelliklere sahip olması gerekir. Ancak Fârâbî, tüm bu özelliklerin tek bir insanda bir araya gelmesinin ne kadar zor olduğunu farkındadır (Farabi: 2018).

Farabi, insanların belli bir düzen içinde yaşamasının önemli olduğunu düşünüyordu. Bu düzenin sağlanması için, insanların belirli bir hiyerarşik yapı içinde örgütlenmesi gerektiğini savunuyordu. Bu hiyerarşik yapıda, insanlar farklı sosyal sınıflara ayrılıyor ve herkesin belirli bir rolü, görevi ve sorumluluğu bulunuyordu. Farabi'ye göre, ideal toplumda herkesin görevi ve sorumluluğu belirli olduğundan, işler daha verimli bir şekilde yapılıyor ve toplumun geneli daha düzenli bir hal alıyordu.

Farabi, ideal toplumun oluşması için eğitim ve kültürün önemli bir rol oynadığını düşünüyordu. Eğitim, insanların potansiyellerini en üst düzeyde kullanmalarını sağlıyor ve onların düşünce ve davranışlarını şekillendiriyordu. Kültür ise, insanların birbirleriyle anlaşmalarını kolaylaştırıyor ve toplumda bir birlik ve uyum oluşmasına yardımcı oluyordu. İdeal toplumda eğitim, bireylerin tüm yönleriyle gelişmesini sağlamalıdır. Bu, sadece temel okuma, yazma ve aritmetik becerilerini öğretmekle sınırlı değildir. Aynı zamanda, insanların akıl yürütme, mantık ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirmelerine yardımcı olacak bir eğitim sistemini de

içermelidir. Bu, toplumun insan kaynaklarını en iyi şekilde kullanmasına ve inovasyon ve gelişime yönelik bir zihniyetin gelişmesine katkı sağlayacaktır.

Sonuç olarak, Farabi'ye göre ütopya, insanların en yüksek mutluluğa ulaşabileceği ideal bir toplum düzenidir. Bu ideal toplumda adalet, eşitlik, hoşgörü ve eğitim gibi değerler önemlidir ve insanlar bu değerleri benimseyerek bir arada yaşarlar.

Thomas More, 16. yüzyıl İngiliz hukukçu, devlet adamı ve yazarıdır. Kendisi aynı zamanda Hristiyan bir düşündürdür ve ütopya kavramını geliştiren ilk kişilerden biridir. Ütopya kelimesi ilk olarak Thomas More (1478- 1535) tarafından, insanlar arasında eşitliğin sağlandığı ideal toplum tasarısı olan ve 1516 yılında yayınlanan Utopia adlı eserinde kullanılmıştır. Bu kitaptan sonra bu tarz eserlerde "ütopya" bir kavram olarak yerini almıştır (Özden ve Elmalı: 2012).

More, "yok", "olmayan", "değil" anlamlarına gelen "ou" ve "iyi", "ideal", "mükemmel" anlamlarına gelen "eu" kelimelerinin eş sesliliğinden yararlanarak ütopyayı kavramlaştırmıştır. "Ou- topia" olmayan yer ya da bulunmayan mekân, "eu- topia" ise ideal yer ve mükemmel mekân olarak tanımlanmaktadır. "Utopia, mükemmel ama olmayan yer, refah ama bulunmayan mekân, ideal ama hiçbir yer gibi anlamlara" gelmektedir. Ütopya kavramına bu anlamlar verildiğinde, kavram geleceğe yönelik mükemmel bir vizyon belirlenmesi ya da ideal bir toplum tasarımı olarak tanımlanabilir (Çörekçioğlu: 2015).

Thomas More'un ütopya düşüncesi, insanların özgür iradeleriyle bir araya gelerek, ideal bir toplumun inşa edilebileceği fikrine dayanmaktadır. Bu düşünce, modern toplumların oluşmasında önemli bir rol oynamış ve felsefi tartışmaların odağı haline gelmiştir.

More'un en ünlü eseri, 1516 yılında yayımlanan "*Ütopya*" adlı kitabıdır. Bu eserde, hayali bir adada kurulmuş ideal bir toplumun tasviri yapılmaktadır. Kitapta, bu toplumun özellikleri detaylı bir şekilde anlatılır ve toplumun nasıl işlediği incelenir. More, bu ideal toplumda eşitliğin ve adaletin hakim olduğunu, özel mülkiyetin olmadığını, herkesin çalıştığını ve ürettiklerini paylaştığını belirtir. Ayrıca, eğitimin önemini vurgular ve toplumdaki cinsiyet eşitliğini öne çıkarır.

*“Ütopia’da demokrasi vardı; yöneticiler seçimle belirlenirdi.
Ütopia’da Kadın ve erkek eşitliği söz konusuydu; evliliklerde belli şartlarla boşanma hakkı vardı.
Savaş aşağılanıp; öldürmeye dayalı bütün mitler ve güç gösterileri şeref dışı ilan edilmekteydi.
Zorunlu askerlik kaldırılmıştı.
Din ve vicdan özgürlüğü tanınmış ve önemi belirtilmişti.
Dinlerin birleştirici ve bütünleştiriciliğine çalışılmıştı.
Yaşam boyu eğitim fikri ortaya atılmıştı.
Bilim, sanat ve düşüncenin değerinden bahsedilmişti.
Kumar, avcılık gibi eğlenceler tenkit edilerek yasaklanmıştı.
Altın ve gümüş gibi madenler küçümsenmekteydi; gösteriş ve debdebe kınanıyordu.
Yasaların az, kısa ve öz olması gerektiği vurgulanıp; ötanazi hakkı tanınmıştı.
Ölüm cezası eleştirilmekte; cezalarda ölçülülük savunulmaktaydı.
Sınıfsal statüler yoktu...”¹²*

Ütopya yazarları ideal toplumsal düzeni tasarlarken insan doğasını temel almışlar ve eğitim konusunu da bu bağlamda incelemişlerdir. Ütopyaların çoğunda eğitim, hem bireyi geliştirici ve şekillendirici bir unsur hem de kökleşmiş zararlı tutkuların koruyucu kalkanı olarak görülmüştür. Ütopyacıların birçoğu çocuğu aileden alarak devletin gözetim ve denetiminde programlı bir eğitimden geçirilmesini önermişlerdir. Kusursuz toplum anlayışının bir yansıması olarak kurulan bu okullarda "aynı kalıptan çıkmış, uysal, kendilerini yalnızca kamu çıkarına adanmış" bireyler yetiştirilebilir (Tenenti: 2011).

¹² Demirer, Temel. Ütopyalar(ımız)ın Tarihsel Zemini, s.22.
file:///C:/Users/Lenovo/Desktop/tez%20kaynak/%C3%BCtopyalar%C4%B1m%C4%B1z%C4%B1n%20tarihsel%20geli%C5%9Fimi.pdf

More Ütopyası'nda eğitim hayatındaki çarpıklıkları da dile getirmiştir. 16. yüzyıl Avrupası'nda sadece soyluların eğitim alabiliyor olmasını kınamıştır; eğitim gibi temel ve yüce bir kurumun, insani değerleri insana aşıl原因an bir kurumun zenginlerin tekelinde olmasından rahatsızlık duymuştur. Onun ideal dünyasında eğitim olağan birşeydi, isteğen herkes eğitime katılabiliyor, ilim irfan sahibi olabiliyordu. Fakat mevcut düzendeki eğitim kısır bir döngü içerisindeydi ve kalıtsal olarak ilerliyordu. Dönemin Avrupası'nda sınıf atlamak imkansızdı, yani fakirler soylu olamazdı. Halkın hemen hemen hepsinin fakir olduğu düşünülürse, eğitim almaları imkansızdı. Şehirde iş bulabilenler işe giriyor, tarlası olanlar çiftçi oluyor, geri kalanı ise aylaklar sınıfını oluşturuyordu. Bunun üzerine suç oranı artıyor ve kanun koyucular en basit suçlara bile çok ağır cezalar uyguluyordu. (16. yüzyıl İngilteresi'nde ekmek çalmak idamı gerektiren bir suçtu.) (Hexter: 1965).

Thomas More'un ütopya düşüncesi, ideal bir toplum tasarımı üzerine odaklanmaktadır. 1516 yılında yayımladığı "Ütopya" adlı kitabında, bir adada yaşayan insanların toplumsal düzenini anlatmıştır.

*"Kelime anlamı bağlamında, "olmayan iyi bir yer" manasına gelen Ütopya kavramı, Thomas More için sadece olmayan bir yerin hayali değil, aynı zamanda içinde bulunduğu toplumun bir eleştirisidir. Orta Çağda benimsenen tutuma göre, insanlar yaradılıştan kötüydü; bu dünyada doğru dürüst bir düzen kurup mutlu olmaları umulmazdı; günahlarının cezasını çektikten sonra, ancak öteki dünyada mutlu olabilirlerdi belki. Oysa tüm Rönesans aydınları gibi insanın geleceğine umutla bakan Thomas More'a göre, insan yaradılışında hiçbir kötülük yoktu. Tam tersine, Tanrı'nın yarattığı ulu bir varlığı insan ve aklını kullanarak, karşısına dikilen engelleri aşabilir, kusursuz toplumlar kurabilirdi günün birinde ."*¹³

Aslında "Ütopya" eserinin oluşmasının en önemli sebebi hümanizm akımından etkilenen bir devlet adamının çevresindeki yozlaşmış, insanlık dışı hadiseleri görerek ve insana sadece insan olduğu için değer veren bir toplum yaratarak onun yüce varlığını onurlandırmaktır. Eser iki bölümden oluşmaktadır; birinci

¹³ Krishan Kumar, Modern Zamanda Ütopya ve Karşı Ütopya, Çev. Ali Galip, İstanbul, Kalkedon Yayınları, 2006, s.113.

bölümde mevcut düzenle ilgili yergiler yapılmakta, ikinci bölümde ise ideal toplumun işleyişi anlatılmaktadır. More Belçika'ya gittiği bir gezi sırasında daha önceleri Amerigo Vespucci'nin yolculuklarına katılmış Raphael Hythloday adlı bir denizciyle tanışır, onun ağzından yolculuklarını dinler. Hythloday Ütopya adasını anlatır fakat aynı zamanda da mevcut düzeni eleştirir. Birçok yorumcuya göre aslında Hythloday karakteri More'un ta kendisidir; kendisi bir devlet adamı olduğundan kimliğini açıkça ifşa etmesi sakıncalıdır. More ilk olarak burada savaş konusunu eleştirmektedir. Kralların yaşam gayelerinin yalnızca savaşmak olduğu ve bunun sonucunda hak edilmeyen bir ganimet elde etmelerini oldukça insanlık dışı bulur. Bu savaşlarda her şey mübahdır; muzaffer çıkma arzusuyla kan dökülmesi normaldir. Sadece yükselme adına kralı savaş kararlarında destekleyerek dalkavukluk edenler de bir o kadar dahte ve erdemsizdir. (More: 2013).

Kitapta anlatılan toplum, adalet, barış ve eşitlik üzerine kurulmuştur. Ada halkı, toplumsal eşitliği korumak için zenginliklerini eşit bir şekilde paylaşmaktadır. Ayrıca, çalışma saatleri sınırlıdır, savaş ve şiddet yasaklanmıştır ve insanlar arasında hiyerarşi yoktur. Toplumda kadınlar ve erkekler arasında eşitlik sağlanmıştır ve herkes eğitim alma hakkına sahiptir.

“More'un (1478-1535) devlet teorisinde, bilge kişiler arasından seçilen yöneticiler yaşamları boyunca görev yapmak üzere seçilirler. Ülkenin başında, tiranlığa saptığı zaman görevden uzaklaştırılacak bir hükümdar vardır. Onun tercih etmiş olduğu yönetim şekli ise temsili demokrasidir”¹⁴

Kitapta anlatılan toplum tasarımı, çağının sosyal ve politik koşullarına yanıt veren önemli bir düşünce deneyidir. More, ideal bir toplumun nasıl olabileceği üzerine fikirler sunmakla kalmamış, aynı zamanda insan doğasına ve insan davranışlarına dair birçok felsefi soruya da yanıt aramıştır.

¹⁴ Thomas More, Ütopya, trc. Necmiye Uçansoy, (İstanbul: Bordo Siyah Yayınları, 2007), 81.

Thomas More'un eserinde savaşın, suçun, adaletsizliğin ve ölümcül hastalıkların olmadığı hayali bir adadır. 'Utopia' adasında her biri aynı plana uygun olarak inşa edilmiş 54 şehir bulunmaktadır. Her bir şehir 30 kilometrekarelik bir araziye sahip olup, 6.000 aile yaşamaktadır. Aileler, fazla sayıda çocuğa sahip olduklarında bu çocuklardan bazılarını diğer ailelere vermektedirler. Ada'da refah ve yiyecekler herkese eşit şekilde paylaştırılmaktadır; kimse bir diğerine göre fazla pay almamaktadır. Devlet, kaynakların adil şekilde dağıtılmasını gözetmek ve bunun devamını sağlamakla sorumludur. Günlük çalışma hem erkekler hem de kadınlar için altı saatle sınırlandırılmıştır ve geriye kalan zaman güzel sanatlar, edebiyat ve bilimle ilgili çalışmalara ayrılmıştır. Herkesin en az bir mesleki beceri edinebilmesini sağlamak amacıyla ücretsiz kurslar düzenlenmektedir. Kavga etmek, sadece kendini savunmak amacıyla yapıldığında hoş görülmektedir; bu kuralı ihlal edenler kölelikle cezalandırılır. Tüm çocuklar, erkek ya da kız, edebiyat, matematik, güzel sanatları da içeren kapsamlı bir eğitim almaktadır. Devlet, bu eğitimin verilmesinden ve eğitimi verebilecek kapasitede öğretmenlerin yetiştirilmesinden sorumludur. Ayrıca, erkek öğrenciler ve kız öğrenciler arasında herhangi bir ayrım yapılmamaktadır (Demirer: 2018).

More'un ütopyası, kapitalizme, feodalizme ve dini hoşgörüsüzlüğe karşı bir tepki olarak tasarlanmıştır. Ona göre, bu sistemler insanları mutsuz eder ve haksızlıklara neden olur. Bu nedenle, ideal bir toplumda bu sistemlerin yerine daha adil ve eşitlikçi bir sistem kurulmalıdır.

More'un eseri, insanların doğru dürüst bir yaşam sürdürmesini ve birbirleriyle barış içinde yaşamasını hedeflemektedir. Bu ideal toplum tasarımı, insanların mutluluğunu sağlamak ve adaleti tesis etmek üzerine kuruludur. Eser, toplumsal adalet ve eşitlik arayışının önemine işaret etmektedir.

Tommaso Campanella, İtalyan bir filozoftur ve Rönesans döneminde yaşamıştır. En önemli eseri "*La Città del Sole*" (Güneş Ülkesi)'dir. Bu eseri, ideal bir toplumun tasvirini içerir ve bu toplumda herkesin eşit olduğu, işlerin paylaşıldığı ve adaletin hüküm sürdüğü bir dünya vardır. Campanella'nın ideal toplumu, yoksulluğun ortadan kaldırıldığı, bilginin herkes tarafından paylaşıldığı ve herkesin mutlu olduğu bir yerdir. Bu ideal toplum, birçok kişi tarafından ütopya olarak kabul edilir.

Campanella'nın *Güneş Ülkesi* eseri, ideal bir toplumun tasvirini içermesi nedeniyle bir ütopya olarak kabul edilir. Ancak, bu eser, insanların nasıl bir toplum yaratmaları gerektiği konusunda fikir verir ve insanların idealize ettikleri bir toplumun nasıl olabileceği konusunda farklı perspektifler sunar. Asıl amacı, toplumun 'Altın Çağ'a ulaşmasıdır. Campanella'nın "*Altın Çağı*" fikri, Rönesans döneminde ortaya çıkan bir düşünce akımının bir parçasıdır ve insanların doğayla uyumlu bir şekilde yaşamasını, bilimi ve sanatı desteklemeyi, özgür düşüncüyü teşvik etmeyi ve toplumsal eşitliği savunmayı amaçlamaktadır (Campanella: 2016).

Campanella'nın ütopya anlayışı, ideal bir toplumun nasıl olması gerektiği konusunda öncelikle pozitif bir yaklaşıma dayanır. Ona göre, insanlar doğaları gereği iyidirler ve bu nedenle, ideal bir toplum oluşturmak mümkündür.

Campanella, ideal toplumun gerçekleştirilmesinin mümkün olduğunu düşünüyordu ve bu nedenle, ideal toplumun hayal edilmesi gerektiğine inanıyordu. Ancak, bu ideal toplumun gerçekleştirilmesi için insanların dönüşüm geçirmesi gerektiğini de vurguluyordu. İnsanlar, bencil arzularından kurtulmalı ve toplumun iyiliği için çalışmaya başlamalıdır. Bu şekilde, ideal toplum gerçekleştirilebilir. *Campanella'ya göre, insanlar genel yarar kaygısından uzak oldukları sürece kendilerinden başkasını düşünmezler. Oysa; toplum hâlinde birbirlerine bağlanan insanların amacı genel yarar olmalıdır. Özel çıkarları kaldırdığımızda ortada toplum*

yararından başka bir şey kalmayacağını ve bencil davranışların eninde sonunda toplum güçlerinin çatışmasına yol açacağına inanan Campanella için, Güneş Ülkesi'nde her şey devlete ve genel yarara hizmet etmelidir.¹⁵

Güneş Ülkesi'nde gerek içinde yaşanan toplumsal karışıklık gerek yazarın otobiyografik yaşam öyküsünde yer alan yaşantı izleri kurgusal bir devlet ve yaşam biçimine dönüşmüş, ütöpik bir dünya içinde tüm değerler yeniden düzenlenmiştir. Kitapta eğitime özellikle vurgu yapılırken doğan çocukların ailelerinden alınarak eğitildiği, bu ülkede yer alan insanların çalışma dışında kalan zamanlarını güzel sanatlar ve ibadetle geçirdiği, özel mülkiyetin olmadığı ve devletin egemenliğinin üretim ve tüketim ilişkisini belirlediği bir düzen betimlenmiştir (Özsoy: 2017).

Campanella'nın ideal toplum anlayışı, birçok farklı düşünce akımı ve sosyal hareket tarafından etkilenmiştir. Özellikle Rönesans ve Aydınlanma dönemlerinde, insanların ideal toplumları hakkında düşünceleri ve tartışmaları yaygındı. Campanella'nın ideal toplum anlayışı, bu dönemlerin düşünce akımlarının etkisini yansıtır ve insanların ideal bir toplumun nasıl olabileceği hakkında farklı fikirler geliştirmelerine katkıda bulunur.

Eserinde, Campanella ideal bir toplum ve devlet tasvir eder. Bu toplumda, insanlar arasında sınıf farklılıkları yoktur ve herkes işlerini paylaşır. Toplumsal adalet ve eşitlik önemlidir. Eğitim ve bilgi paylaşımı herkes için erişilebilirdir. Güneş Ülkesi'nde, her şey insanların refahı ve mutluluğu için tasarlanmıştır.

Güneş Ülkesi'nde, devlet iyi bir yönetim anlayışına sahiptir. Yöneticiler, dürüst ve adil insanlardan seçilir. Yasaların uygulanması adil ve objektiftir. Bu nedenle, hukukun üstünlüğüne inanılır.

¹⁵ Demirer, Temel. Ütopiyalar(ımız)ın Tarihsel Zemini, s.31.
file:///C:/Users/Lenovo/Desktop/tez%20kaynak/%C3%BCtopiyalar%C4%B1m%C4%B1z%C4%B1n%20tarihsel%20geli%C5%9Fimi.pdf

Güneş Ülkesi'nde eğitim, insanların ruhunu ve bedenini sağlıklı bir şekilde geliştirmeyi amaçlar. Eğitim, çocukların doğdukları andan itibaren başlar ve yaşam boyu sürer. Çocuklar önce aileleri tarafından eğitilirler ve daha sonra özel okullara veya topluluk eğitim merkezlerine gönderilirler. Eğitim sistemi, her bireyin doğal yeteneklerine ve eğilimlerine uygun olarak tasarlanır. Her öğrenciye özel bir eğitim planı hazırlanır ve bireysel öğrenme stilleri ve hızları göz önünde bulundurulur (Campanella: 2016).

Devlet açısından önemli olan eğitim Güneş Ülkesi'nde, ücretsiz ve zorunludur ve bu eğitim sistemi hem yurttaşlar hem de esirler için geçerli durumdadır.

Çocuklar üç yaşına geldiklerinde ise şehrin duvarlarını süsleyen yazılarla okuma yazma öğrenmelidir (Campanella: 2016). Eğitim sistemi, öğrencilerin doğal yeteneklerine göre şekillenir ve her öğrencinin özel bir eğitim planı oluşturulur. Eğitim, okuma, yazma, matematik ve bilim konularını içerirken, aynı zamanda felsefe, sanat ve müzik gibi diğer konulara da yer verilir. Çocuklar kentin duvarlarında sunulan görsellerle sayısal kavramları ve okuma yazmayı öğrendikten sonra doğa bilimlerini öğrenmelidir. Güneş Ülkesi'nin duvarları; sayıları, geometrik şekilleri, Dünya haritasını, fiziki haritayı, değerli madenleri, hava olaylarını, bitkileri ve hayvanları açıklamalı olarak tanıtan görsellerle süslenmiştir (Campanella: 2016).

Eğitim sistemi, öğretmenlerin toplumun en saygın ve itibarlı kişileri olduğu bir yapıya sahiptir. Öğretmenler, her öğrencinin bireysel özelliklerine uygun bir eğitim planı hazırlar ve öğrencilerin bireysel gelişimlerine özen gösterirler. Ayrıca öğretmenler, toplumun diğer üyeleriyle birlikte çalışarak eğitim sisteminin sürekli olarak iyileştirilmesini sağlarlar.

Campanella, eğitimin toplumun her kesiminde yaygın olması gerektiğini savunur. Bu sayede herkesin eşit bir şekilde fırsatlara sahip olabileceğini düşünür.

Ayrıca, eğitim sayesinde insanların daha akıllı, daha bilgili ve daha insancıl olabileceğini düşünür (Campanella: 2016).

Güneş Ülkesi'nde eğitim, insanların bireysel özgürlükleriyle de uyumludur. Eğitim sistemi, insanların kendilerini geliştirmelerine ve kendi yollarını bulmalarına yardımcı olurken, aynı zamanda toplumun genel yararına da hizmet eder.

Eğitim sistemi, toplumun diğer alanlarıyla da sıkı bir şekilde ilişkilidir. Örneğin, sanat ve bilim alanları, eğitim sistemiyle birlikte işbirliği içinde çalışarak, öğrencilerin sanatsal ve bilimsel yeteneklerini geliştirirler. Spor ve fiziksel aktiviteler de eğitim sistemi içinde önemli bir yer tutar ve bedensel sağlığın geliştirilmesine yardımcı olur. Campanella, bilimin ve sanatın insanlar için gerekli olduğunu ve hayatın her alanında var olması gerektiğini savunur. Bilim, insanların dünyayı anlamalarına yardımcı olurken, sanat insanların hayal güçlerini ve duygusal dünyalarını ifade etmelerine olanak tanır. Güneş Ülkesi'nde, bilim ve sanatın birbirini tamamlayan iki disiplin olduğu ve birbirlerinin gelişimine katkıda bulunduğu görülmektedir (Campanella: 2016).

Ütopyada bilim, insanlar için temel bir gereksinimdir ve toplumun her kesiminde yaygın olarak kullanılmaktadır. İnsanlar, doğa ve evrenin işleyişini anlamak için gözlemler yapar ve deneyler yaparlar. Bu bilimsel çalışmalar, toplumun gelişimine katkıda bulunur ve insanların yaşam standartlarını yükseltir.

Sanat da Güneş Ülkesi'nde çok önemlidir. Sanat, toplumun kültürel mirasının korunmasına ve geliştirilmesine yardımcı olur. İnsanlar, müzik, resim, heykel gibi sanatsal faaliyetlerle uğraşır ve bu sayede hem kendilerini ifade ederler hem de toplumun kültürel yaşamına katkıda bulunurlar. Sanat ayrıca, insanların duygusal dünyalarını keşfetmelerine ve toplumda daha iyi bir anlayış ve empati kurmalarına yardımcı olur (Campanella: 2016).

Campanella'nın eseri, bilim ve sanatın toplumun gelişimine ve mutluluğuna katkısını vurgulayan bir ütopya tasviri olarak değerlendirilebilir. Kitapta, bilim ve sanatın birbirlerine katkıda bulunduğu ve toplumun her kesiminde yaygın olarak kullanıldığı görülmektedir.

Francis Bacon, İngiliz filozof, devlet adamı ve yazar olarak 17. yüzyıl İngiltere'sinde önemli bir figürdür. Bacon, modern bilimsel yöntem ve rasyonalizmin öncüsü olarak kabul edilir. Bacon, bilimsel yöntemlerin geliştirilmesinde önemli bir rol oynadı ve "doğa bilimleri" ve "siyaset bilimi" arasındaki bağlantıyı vurguladı. Bacon ayrıca, ütopyacı bir yazar olarak da bilinir (Polatlı: 2009).

Bacon'un yazılarında, ideal bir toplum ve devlet yapısı hakkında fikirler yer alır. Bacon'un ütopyası, bilgi ve bilimin insanlığın sorunlarını çözmek için kullanılmasına dayanır. Bacon, insanların bilimsel yöntemlerle doğayı anlamalarının, insanların yaşam kalitesini artırabileceğine inanıyordu. İnsanların doğayı ve evreni daha iyi anlamalarına olanak sağlayacak bilimsel keşiflerin yapılması için yeterli miktarda kaynak ayrılmasını öngörür. Bu sayede insanlar, doğayı daha iyi anlayacak ve bu anlayışlarına dayanarak daha iyi bir yaşam sürdürebileceklerdir. Bacon'un ütopyik devleti "tamamen devletin doğayı iyi kullanıp, doğayla akıl arasında bağ kurup, bilgiye ulaşip insanlar için daha iyiye erişmesi gerekliliği üzerine kurulu" (Özdalga, 2014).

Bacon, ütopyasında bilimin, teknolojinin ve doğal kaynakların verimli kullanımının toplumun refahı için önemli olduğunu vurgular. İnsanların bilimsel yöntemle doğayı keşfederek ve teknolojiyi kullanarak hayatlarını iyileştirebileceğine inanıyordu. İnsanlar arasındaki eşitsizliklerin ortadan kalkabileceğine ve insanların daha mutlu bir hayat sürdürebileceğini düşünüyordu. Bacon, düzenli bir yargı sistemi, güçlü bir ordu ve yönetim kurumlarına sahip bir devlet yapısı önerdi.

Bacon'un ütopyası, insanların bilgiye ve akılcı düşünmeye dayalı bir toplumda yaşaması gerektiğini savunur. Bacon, bilgi ve bilimsel yöntemlerin kullanımının, insanların yaşam kalitesini artırabileceğine inanarak, ideal bir toplum modeli önerdi (Bacon: 2011).

Bacon'un "*Yeni Atlantis*" adlı eseri, ütopyacılık geleneğine önemli bir katkı olarak kabul edilir. Bu eserde, ideal bir toplum tasarımı sunulur ve bilimsel yöntemlerin toplumun her alanında kullanılması önerilir. Metin, Ben Salem adlı bir devletin tamamen bilimsel olduğundan bahsediyor. Dünyanın geri kalanından kopuk bir ada üzerine kurulmuş olan bu devletin bilimsel ve teknik gelişmelerden haberdar olmak için her on iki yılda bir yurt dışına gemi göndermeye ihtiyacı olup olmadığı tartışmalıdır. Adanın sakinleri, sağlık ve ahlak alanlarında dürüstlük ve bütünlük ile karakterize edilen güzel bir kültüre sahiptir. İlimler Odası, her türlü bilimsel çalışma ve araştırmayı koordine eden, eyalette yüksek kültürü sağlayan ve koruyan bir organdır. Burada bilgi, Bacon'ın ideal durumu yorumlaması için çok önemlidir. Toplum, bilimsel gerçeklerle bilgilendirilmeli, yapılandırılmalı ve yönlendirilmelidir. (Gökberk: 1999).

Yeni Atlantis'te, bilim ve teknoloji insanlığın refahı için kullanılır ve bu sayede insanlar arasında eşitlik ve adalet sağlanır. Toplumda bilim insanlarına saygı duyulur ve onların çalışmaları desteklenir. Ayrıca, toplumun üyeleri arasında yardımlaşma ve dayanışma önemlidir. *Yeni Atlantis*'teki toplumda, tüm insanlar ihtiyaçlarına göre eşit şekilde dağıtılan kaynaklardan faydalanırlar. Bu sayede, herkesin temel ihtiyaçları karşılanır ve insanlar arasında sosyal eşitlik sağlanır. Ayrıca, toplumun üyeleri arasında dayanışma ve yardımlaşma önemlidir. İnsanlar arasında hoşgörü ve saygı prensibi hakimdir.

Bacon, *Yeni Atlantis*'te bilim ve teknolojinin toplum için nasıl kullanılabilceği hakkında fikirler sunar. Bu sayede, insanların hayat kalitesi artar ve toplumun refah seviyesi yükselir. Ancak, *Yeni Atlantis*'in ütopyası, gerçekte mümkün olmayan bir toplum tasviri olarak kabul edilir çünkü bu toplumda insanların doğal olarak sahip oldukları çeşitli istekler ve çıkarlar göz ardı edilir.

Bacon, *Yeni Atlantis*'te bir ütopya tasarlamakla kalmaz, aynı zamanda bilimin ve teknolojinin toplum için nasıl kullanılabilceği hakkında da fikirler sunar. Bu nedenle *Yeni Atlantis*, hem bir ütopya hem de bilimsel bir manifesto olarak kabul edilir.

Bacon'un fikirleri, sonraki yıllarda ütopyacılık geleneği içinde de etkili olmuştur. Özellikle, bilimsel yöntemin insan toplumuna uygulanabilceği fikri, diğer ütopyacı yazarlar tarafından da benimsenmiştir.

2.3.2 Türk Edebiyatı'nda Ütopya

*“Türk edebiyatında ilk ütopyik metinlerin rüyalarla başladığı daha sonra ise özellikle roman türünde devam ettiği görülmektedir. Son yıllarda ise biçim ve içerik olarak tam anlamıyla ütopya ve karşı-ütopya olarak tanımlanabilen romanlar yazılmaktadır.”*¹⁶

İsmail Gaspıralı'nın *Darürrahat Müslümanları*'ndaki *Darürrahat*, Türk edebiyatın ilk ütopyik ülkesidir (1851-1914). Türk edebiyatında ütopyacılık geleneği, özellikle 20. yüzyılın başlarından itibaren gelişmiştir. Bu dönemde, Avrupa edebiyatındaki ütopyacı akımların etkisiyle, Türk yazarlar da ideal bir toplum düzeni tasvir etme eğilimi göstermiştir.

İlk Türk ütopya romanı olarak kabul edilen "*Hakikat-ı Ütopya*" (1912) eseri, bu geleneğin ilk örneklerinden biridir. Ahmet Şerif İzgören tarafından kaleme alınan bu romanda, bir ütopya düzeni olarak "*Ütopya*" adlı bir devlet sistemi önerilir. Roman, kendine özgü bir ütopya dünyası olan "*Yeni İstanbul*" adlı bir şehirde

¹⁶ Canbaz Yumuşak, Ütopya, Karşı-Ütopya ve Türk Edebiyatında Ütopya Geleneği, Bilig Yayını, Bahar 2012, sayı:61, s. 55.

geçmektedir. Bu şehir, Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemlerindeki İstanbul'un modernize edilerek yeniden inşa edilmiş hali olarak tasvir edilir. Ancak, Yeni İstanbul'da yaşayan insanlar arasında da çeşitli toplumsal ve siyasal sorunlar bulunmaktadır. Eserde, idealist bir öğretmen olan Nihat'ın, Yeni İstanbul'da gerçekleştirdiği bir eğitim projesi anlatılır. Ancak, bu proje, toplumsal çatışmaların ortaya çıkmasına neden olur ve Nihat'ın hayatı da büyük ölçüde etkilenir. Roman, bu olayların sonrasında Nihat'ın düşüncelerini, ideallerini ve hayal kırıklıklarını ele almaktadır (Kaynardağ: 1993).

1930'lu yıllarda, Türkiye'de Atatürk dönemi başlamıştır. Bu dönemde, Türk yazarları, cumhuriyetin değerleri ve ilerici fikirleri doğrultusunda ideal bir toplum düzeni tasvir etme eğilimi gösterdiler. Refik Halit Karay'ın "*Memleket Hikâyeleri*" adlı eserinde "*Cennet Mahallesi*" adlı bir öyküde, ideal bir toplum tasvir edilir.

1960'lı yıllarda, Türkiye'de sosyal ve siyasal değişimlerin yaşandığı bir dönemde, ütopyacı edebiyat daha da yaygınlaşmıştır. Bu dönemde, yazarlar insan hakları, toplumsal eşitlik, özgürlük, adalet gibi konuları ele alarak ideal bir toplum düzeni oluşturma hayallerini dile getirdiler. Roman, genç bir çiftin düğününe katılan farklı kesimlerden insanların hikâyelerini anlatırken, toplumsal değişimlere ve toplumsal cinsiyet rollerine de değinir. Eser, Türkiye'nin modernleşme sürecindeki sınıf ayrımlarını, kadın-erkek ilişkilerini ve kimlik arayışlarını işleyerek, toplumsal eleştiriler de sunar. Adalet Ağaoğlu'nun "*Bir Düğün Gecesi*" adlı romanı bu dönemde yazılmış önemli bir eserdir (Ağaoğlu: 2003).

Özellikle Sevgi Soysal'ın "*Yürümek*" adlı romanı, Türk ütopyacı edebiyatının en önemli örneklerinden biridir. Roman, sıradan insanların nasıl özgürleşebileceği ve ideallerine ulaşabileceği konusunu işler. Roman, farklı bir toplum düzeni hayal ederek Türkiye'deki sosyal ve siyasal sorunlara eleştirel bir yaklaşım sergiler. Romanın

kahramanı, toplumda yaşanan adaletsizliklere karşı mücadele eden bir karakterdir. Kahramanın hayalindeki ütopya düzeni, daha eşitlikçi bir toplum yapısını hedefler. Bu düzen, toplumsal sınıf farklılıklarını ortadan kaldırmayı, cinsiyet eşitliğini sağlamayı, bireysel özgürlükleri garanti altına almaya yöneliktir. Roman, kahramanın hayalindeki ütopya düzeninin detaylı bir şekilde anlatımını sunar. Bu düzenin en önemli özellikleri arasında, üretim araçlarının toplumsal mülkiyete geçmesi, herkesin çalışma hakkı ve çalışmanın bireyin kendini ifade etme yolu olarak görülmesi yer alır. Bunun yanı sıra, romanın hayalindeki ütopya düzeninde, eğitim sistemi daha eşitlikçi bir yapıya kavuşmuş, sağlık hizmetleri daha erişilebilir hale gelmiş ve demokratik bir yönetim sistemi kurulmuştur. Romanın hayalindeki ütopya düzeni, Türkiye'nin sosyal ve siyasal sorunlarına eleştirel bir yaklaşım sergileyerek, okurlarına farklı bir dünya düzeni hayal etme fırsatı sunar. Sevgi Soysal'ın romanı, Türkiye'deki toplumsal sorunları tartışmaya açan, alternatif bir dünya düzeni sunan ve toplumsal değişim için bir yol haritası olabilecek önemli bir edebi eser olarak değerlendirilebilir (Soysal: 2016).

1970'li yıllarda ise, Türk edebiyatında ütopyacılık geleneği, postmodernist akımların yükselişiyle birlikte eleştirilere maruz kalmıştır. Bu dönemde, yazarlar ideal toplum düzenlerinin pratikte uygulanabilir olmadığı, gerçek dünyanın karmaşıklığı ve çelişkileriyle başa çıkamayacağı eleştirilerine maruz kalmıştır.

Hüseyin Cahit Yalçın'ın "*Hayat-ı Muhayyel*" adlı eseri de bir ütopya olarak nitelendirilebilir. *Özgül'e göre; Hayat-ı Muhayyel'e devlet veya toplum karakteri taşımayan, idari eksikliklerini sevgi yoluyla halletmeye çalışan bir topluluğun hikâyesi olarak bakılabilir*¹⁷. Eserde, İstanbul'un farklı bir tarihsel süreçte geliştiği, modernleştiği ve çağdaş bir toplum haline geldiği hayal edilmiştir. Kitapta,

¹⁷ Canbaz Yumuşak, Ütopya, Karşı-Ütopya ve Türk Edebiyatında Ütopya Geleneği, Bilig Yayını, Bahar 2012, sayı:61, s. 57.

İstanbul'daki siyasi, sosyal ve ekonomik sorunlar ele alınmaktadır. Yalçın, İstanbul'u modernleştirmek için çeşitli öneriler sunar. Bunlar arasında, eğitim sisteminin geliştirilmesi, sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi, yoksulluğun azaltılması ve sanayinin geliştirilmesi gibi konular yer alır (Özgül: 1988).

Ayrıca, kitapta İstanbul'un modernizasyonu ile birlikte toplumsal ilişkilerin ve insan haklarının da geliştiği tasvir edilir. Toplumda cinsiyet eşitliği ve hoşgörü gibi değerlerin öne çıktığı bir dünya hayal edilir. *Hayat-ı Muhayyel*, İstanbul'u modernleştirerek daha iyi bir gelecek hayal eden bir ütopya olarak karşımıza çıkar. Yalçın'ın kitabı, çağdaş Türkiye'nin toplumsal, siyasi ve ekonomik sorunlarına da ışık tutacak önemli bir kaynak olarak değerlendirilebilir.

Zülfü Livaneli'nin "*Son Ada*" romanı, Türk edebiyatının önemli eserlerinden biridir. Roman, yaşanan çevresel sorunlar ve toplumsal eşitsizlikler karşısında umutlu bir gelecek tasarımı sunarak, ütopya türüne örnek teşkil eder. Küçük bir Ege adasında geçen eserde adanın çevresel sorunlarına ve sakinlerinin toplumsal sorunlarına odaklanır. Romanın ana karakteri Yusuf, adanın yaşlı bir sakini olan İlyas Bey ile karşılaşır ve İlyas Bey'in anlattıklarıyla adanın gerçek yüzünü görmeye başlar. Yusuf, adanın sakinlerinin umutsuzluğuna karşı direnirken, adanın sorunlarına çözüm arayışına girer. Roman, insanların doğayla uyumlu yaşaması gerektiği ve çevresel sorunların çözümlenmesinin hayati önem taşıdığı mesajını vererek, ütopya türüne uygun bir gelecek tasarımı sunar. Ayrıca, romanın ana karakteri Yusuf'un toplumsal sorunlara karşı mücadelesi de umutlu bir geleceğin mümkün olduğunu gösterir (Livaneli, 2014).

Aynı zamanda Livaneli'nin *Son Ada'nın Çocukları* romanı da çocuk edebiyatındaki ütopya örneği olarak gösterilebilir. Kitap, yaşanan dünyanın zorluklarından kaçan bir grup insanın, hayal ettikleri bir ütopya da yaşama arayışlarını anlatmaktadır. Roman, bir adada kurulan ve sadece bu adada yaşayan "*İnsanlık Birliği*" adlı bir topluluğu konu almaktadır. İnsanlık Birliği, tüm insanların eşit

olduğu, savaşların, çatışmaların, yoksulluğun ve hastalıkların olmadığı bir toplum düzeni hayal etmektedir. Ancak bu idealist topluluk, kendi içinde de zorluklarla karşılaşır ve hayal kırıklıklarıyla yüzleşir. *Son Ada'nın Çocukları*; toplumsal sorunlara, insana dair özlemlere ve yaşama sevincine dair derin dűřüncelere sahip ütöpic bir roman olmakla ön plana çıkmaktadır (Livaneli, 2017).

*“Kızılma yok mu? şüphesiz vardır;
Fakat onun semti başka diyardır...
Zemini mefkûre, seması hayâl...
Bir gün gerçek, fakat şimdilik masal...
Türk medeniyeti taklitsiz, sâfi
Doğmadıkça bu yurt kalacak hafı”¹⁸*

Ziya Gökalp'in "*Turan*" şiiri Türk milliyetçiliğinin en önemli yapı taşlarından biridir. şiirde, Türk milletinin atalarının yaşadığı efsanevi Turan coğrafyasına özlem ve hayranlık dile getirilir. Turan, Türk milletinin geçmişine ait bir coğrafya olarak tasvir edilir ve şiirdeki ütopya da burada bulunur. şiirde, Turan coğrafyasının geniş toprakları, bereketli ovaları, engin denizleri, yükselen dağları ve güneşli gökyüzü gibi doğal güzellikleri anlatılır. Ancak Turan sadece bir coğrafya olarak değil, aynı zamanda Türk milletinin birliği ve gücü anlamına da gelir. şiirde Türklerin birlik içinde olduğu, güçlü bir imparatorluk kurduğu ve dünyaya hükmettiği bir hayal tasvir edilir. Bu ütopya, Türk milletinin bir arada yaşama idealleri ile örtüşmektedir. şiirde anlatılan Turan coğrafyası, Türk milletinin tarihi geçmişindeki büyük imparatorlukların yıkılışından sonra kaybettikleri topraklara ve güce duyulan özlemi ifade eder. Bu nedenle şiir, Türk milletinin bir arada yaşama hayallerinin ve topraklarına sahip çıkmaya isteklerinin bir ifadesidir. Ziya Gökalp'in *Turan* şiiri, bir hayal ve idealden ibarettir. Tarihsel, coğrafi ve kültürel gerçeklerin dışında bir hayal dünyasıdır. şiir, Türk milletinin bir arada yaşama arzusunu ifade ederken, aynı

¹⁸ Ziya Gökalp Külliyyatı-Limni ve Malta Mektupları (1965) . Ed. Fevziye Abdullah Tansel. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yay.

zamanda bu arzunun gerçekleşmesi için çalışılması gerektiğini de hatırlatır (Gökalp: 1965).

İsmail Gaspıralı, 19. yüzyıl sonları ve 20. yüzyıl başlarında Kırım Tatarları arasında etkin olan bir aydıdı. "*Darırrahat Müslümanları*" eseri, Gaspıralı'nın Müslüman toplumlar için bir ütopya tasarlamasıdır. Gaspıralı, eserinde Müslüman toplumlarının modernleşmesi ve Batı standartlarına uyum sağlaması gerektiğini savunur. Ona göre, Müslümanların çağdaş dünyada saygınlığını koruyabilmeleri için modern eğitim almaları, bilim ve teknolojiyi benimsemeleri, sanayileşmeleri ve demokratik değerlere uygun bir yönetim sistemi kurmaları gerekiyordu. *Darırrahat Müslümanları*, Gaspıralı'nın tasarladığı bir Müslüman toplumdur. Bu toplum, modern eğitim almış, bilime ve teknolojiye açık, sanayileşmiş, demokratik değerleri benimseyen ve çağdaş bir yönetim sistemi ile yönetilen bir toplum olarak tasarlanmıştır. Gaspıralı'nın eseri, o dönemde Müslüman toplumların modernleşmesi konusunda bir tartışma başlatmıştır (Gaspıralı: 2013).

Gülten Dayıoğlu'nun *Işın Çağı İnsanları* (1935) adlı romanında, gelecekteki bir ütopya toplumunu tasvir etmektedir. Roman, insanların evrensel bir barış ve eşitliğin hâkim olduğu, teknolojinin ilerlemiş ve doğanın korunduğu bir dünyada yaşadığı bir gelecekte geçmektedir. Roman, insanların toplumsal eşitlik ve dayanışma içinde yaşadığı bir dünyayı tasvir ederken, insanların bedensel, zihinsel ve ruhsal olarak da gelişmiş olduklarını anlatmaktadır. İnsanların kendilerine ait olmayan her şeyi ortak kullanması, hiyerarşik yapıların olmaması, farklı kültürlerin bir arada barış içinde yaşaması gibi özellikler de romanda anlatılan ütopyanın özellikleridir. Ancak, roman aynı zamanda bu ütopyanın oluşmasının zorluğunu da anlatır. Toplumsal dönüşümün kaçınılmaz bir süreç olduğunu, insanların bireysel ve toplumsal değişime

açık olması gerektiğini vurgular. Romanın mesajı ise, insanların güçlerini birleştirerek daha iyi bir dünya yaratmanın mümkün olduğu yönündedir (Dayıoğlu: 2006).

Ahmet Ağaoğlu'nun *Serbest İnsanlar Ülkesi* (1930) olarak adlandırdığı ütopyası, bireyin özgürlüğüne ve kişisel gelişimine dayalı bir toplum düzenini ifade etmektedir. Ahmet Ağaoğlu'na göre, bireylerin düşüncelerini özgürce ifade etmeleri, hayatlarını istedikleri gibi yaşamaları ve kişisel tercihlerine saygı gösterilmesi gerekmektedir. Ağaoğlu'nun serbest insanlar ülkesi, sosyalizm ve kapitalizm gibi diğer ideolojilerden farklı bir bakış açısı sunmaktadır. Ona göre, bireylerin özgürlüğü ve kendilerini geliştirmeleri, toplumun gelişmesine de katkı sağlayacaktır (Ağaoğlu: 1930).

“...O belde?
Durur menâtk-ı dūşîze-yi tahayyülde;
Mâi bir akşam
Eder üstünde dâimâ ârâm;
Eteklerinde deniz
Döker ervâha bir sükûn-ı menâm.
Kadınlar orda güzel, ince, sâf, leylîdir,
Hepsinin gözlerinde hüznün var
Hepsi hemşîredir veyâhud yâr;
Dilde tenvîm-i ısturâbı bilir...”¹⁹

Ahmet Haşim'in *O Belde* adlı şiirinde anlattığı ütopya, şairin hayalindeki ideal bir şehir tasviridir. Şiirde, şairin hayalindeki şehir, güzellik, huzur ve mutluluk ile doludur. Şehrin sokakları, çarşıları ve parkları her zaman temizdir ve insanlar da oldukça neşelidir. Şehirde yaşayan insanlar arasında hiçbir ayırım yoktur ve herkes eşit şekilde mutlu yaşar. Şehirde su kaynakları bol ve havası temizdir. Şiirdeki ütopya tasviri, çağdaş insanın arzuladığı ideal bir yaşam alanını yansıtmaktadır. Şair, hayalindeki bu şehirde insanların doğa ile uyum içinde yaşadığını ve bireysel mutluluklarının sosyal hayatla doğru orantılı olduğunu vurgular (Haşim: 1921).

¹⁹ Haşim, Ahmet. “O Belde”, 1921 (Doğan, 2002, 89-101)

Şevket Süreyya Aydemir'in *Toprak Uyanırsa* adlı eseri, bir ütopya olarak değerlendirilebilir. Kitapta anlatılan hikâye, Türkiye'nin toplumsal ve ekonomik sorunlarına çözüm arayan bir düşünür olan Osman Bey'in yolculuğunu konu alır. Osman Bey, İstanbul'dan başlayarak Anadolu'nun farklı bölgelerine seyahat eder ve bu seyahatleri sırasında çeşitli kişilerle tanışır. Kitapta, Osman Bey'in farklı bölgelerdeki insanların sorunlarına çözüm önerileri sunması ve bu önerilerin uygulanması sonucu Türkiye'nin nasıl daha iyi bir ülke haline gelebileceği anlatılır. Bu öneriler arasında toprak reformu, eğitim reformu, tarımın modernleştirilmesi gibi konular yer alır. Bu önerilerin uygulanması sonucu Türkiye'de bir adalet, eşitlik ve refah düzeni kurulur. Kitapta anlatılan düzen, birçok açıdan idealize edilmiş bir toplum düzenidir ve bu yönüyle ütopya niteliği taşır (Aydemir: 1963).

İsmail Hakkı Baltacıoğlu'nun *Rüyamdaki Okullar* adlı eseri de bir ütopya örneğidir. Bu kitapta yazar, eğitim sistemiyle ilgili düşüncelerini ve ideal bir okulun nasıl olması gerektiğini anlatmaktadır. İnsanların birlikte yaşayabileceği ve özgürce düşünebileceği bir dünya hayalidir. Baltacıoğlu'nun hayalindeki okulda öğrenciler, öğretmenleriyle birlikte karşılıklı saygı ve sevgiye dayalı bir ilişki içindedirler. Okulda herkesin birbirine saygısı vardır ve herkes birbirini dinlemek için çaba gösterir. Öğrencilerin özgürce düşünebildiği ve kendilerini ifade edebildiği bir ortam yaratılır. Ayrıca, Baltacıoğlu'nun ideal okulunda öğrencilerin yetenekleri ve ilgi alanlarına göre farklılaştırılmış eğitim imkânları sunulmaktadır. Öğrencilerin kendi hızlarında öğrenmelerine ve ilgi alanlarına göre derinlemesine araştırma yapmalarına izin verilir. Bu okulda eğitim süreci, yalnızca sınıf duvarlarıyla sınırlı değildir. Öğrencilerin doğayı keşfetmesine, sosyal faaliyetlerde bulunmasına ve pratik beceriler kazanmasına fırsat tanınır. Böylece, öğrencilerin sadece bilgi edinmekle

kalmayıp, aynı zamanda çevrelerindeki dünya hakkında da farkındalık kazanmaları sağlanır (Baltacıoğlu: 1936).

*“Ben zamanı gördüm,
İçimde ve dışımda sessiz çalışıyordu.
Bir mezar böyle çalışırdı ancak,
Yıldırımsız ve baltasız,
Bir orman böyle devrilirdi!
Ben zamanı gördüm,
Kaç bakışta bozdu hayâlimi,
Ve kaç düşüncede!”²⁰*

Ahmet Hamdi Tanpınar'ın *Zaman Kırıntıları* şiiri, zamanın akışını ele alırken, hayal kırıklıklarının yanı sıra umut dolu bir ütopyayı ele almaktadır. Şiirde, İstanbul gibi bir şehrin tarihinin izleri ve geçmişine dair hatıraların kayboluşu anlatılırken, aynı zamanda bir umut ışığı da vardır. Yazar, insanların geçmişlerini unutmamaları gerektiği fikrini öne sürer ve bir çeşit ütopya önerir. Tanpınar, şiirinde İstanbul'un tarihi dokusunun korunması ve gelecek nesillere aktarılması gerektiği fikrini vurgulayarak, insanların geçmişle bağlarını koparmadan bir gelecek inşa etmeleri gerektiği düşüncesini öne sürmektedir.

Türk edebiyatında ütopyacılık geleneği, günümüze kadar devam etmiştir. Günümüzde de yazarlar, ideal bir toplum düzeni oluşturma hayallerini dile getirmeye devam etmektedirler. Bu geleneğin en önemli özelliklerinden biri, insanların sosyal, siyasal ve ekonomik haklarını savunma ve toplumsal adaleti sağlama amacıdır.

2.4 Distopya Kavramı

"Distopya" kelimesi, Yunanca "dystopia" kelimesinden türetilmiştir. "Dystopia", "kötü bir yer" ya da "zararlı bir yer" anlamına gelir. *Andrew Milner* şu şekilde ifade etmektedir: "Yunanca 'dis-topos ya da kötü yerden' üretilmiş distopya kelimesi, ilk olarak 1747 yılında Henry Lewis Younge, sonrasında 1782 yılında Noel

²⁰ Tanpınar, Ahmet Hamdi (1994). Bütün Şiirleri, İstanbul: Dergâh Yayınları

Turner ve 1868 yılında Stuart Mill tarafından kullanılmıştır” (2014, s.89-90). ²¹ 1747 yılında Sir Thomas More'un "*Ütopya*" adlı eserinde de distopya kelimesi yer almıştır. More, eserinde ideal bir toplum tasarlamıştı ve bu topluma "*Ütopya*" adını vermişti. Ancak "*Ütopya*" kelimesi pozitif bir çağrışım yaparken, More'un tasarladığı toplumun uygulanabilirliği tartışmalıydı. Bu nedenle, "*dystopia*" kelimesi de "*ütopya*"nın tam tersi olarak ortaya çıktı ve bir toplumun korkunç ve uygulanamaz yanlarını anlatmak için kullanılmaya başlandı (Kumar: 2005).

Bu kavram, 20. yüzyılın başlarındaki siyasi, sosyal ve ekonomik karışıklıkların etkisiyle edebiyatta daha sık kullanılmaya başladı. Özellikle II. Dünya Savaşı sonrasında, toplumsal endişelerin artması ve teknolojinin ilerlemesiyle birlikte distopik edebiyat eserleri popüler hale geldi. Distopya, ütopyanın karşıtı olarak düşünülen bir kavramdır ve Türkçede "*karşı ütopya*", "*yolunda gitmeyen ütopya*", "*anti-ütopya*", "*kötü yer kurgusu*", "*negatif ütopya*", "*karamsar toplum düzeni*", "*ters ütopya*" ve "*disütopya*" gibi biçimlerde karşılık bulabilir. Bu terim, 19. yüzyılın sonlarına doğru kullanılmaya başlanmış olsa da asıl popülerliğini 20. yüzyılda kazanmıştır. Distopya kavramı, ütopya ile çok yakın bir ilişkiye sahiptir çünkü ütopya, göreceli ve bakış açısına göre değişebilen bir kavramdır (Atasoy: 2020).

Distopya, ütopyanın tam tersi bir kavramdır ve "*kötü yer*" anlamına gelir. Kurgusal bir dünyada olumsuz veya korkutucu bir toplum tasviri yaparak, toplumsal veya siyasi eleştirilerde bulunan bir edebi türdür (Booker: 2012). Distopik hikâyelerde, genellikle gelecekte, toplumlar felaketlerle yıkılmıştır ve insanlar, totaliter hükümetlerin veya çevresel felaketlerin neden olduğu baskı ve acı çeken bir dünya içinde yaşamaktadırlar.

²¹ Atasoy, Emrah. Distopik Kurgu ve Ümitvar Distopya Bağlamında Ütopyacılık Geleneği, Gaziantep University Journal of Social Sciences 2020 19(3) 1135-1147.

“Ütopyanın karşısında duran, ona eleştiri ve tepki olarak ortaya çıkan bu türün Türkçe’de distopya, anti-ütopya, kaşu ütopya, ters ütopya, kara yok ülke, karabasan, negatif ütopya şeklinde adlandırılmaları da vardır.”²²

Genellikle insan haklarına, özgürlüklere ve demokrasiye karşı yapılan saldırıları ya da toplumsal düzenin bozulmasını konu alırlar. Bu türdeki eserlerde, toplumsal veya siyasi problemler çözülemez hale getirilerek, insanların özgürlükleri kısıtlanmış, mutsuz ve umutsuz bir hayat sürdürdüğü bir gelecek dünya tasviri yapılır.

Gerard Klein’a göre ise distopya kavramı; “*Toplumumuzun belirleyici çizgilerinden birinin acemice azması sonucu kötüye gitmiş bir gelecek dünyanın betimidir.*”²³ şeklindedir.

Distopik hikâyeler, ütopyalardaki olası sorunların ve yanlış gidişlerin bir sonucu olarak ortaya çıkar. Bu hikâyelerde, insanların özgürlüğü, hakları, fikirleri ve kişisel yaşamları gibi temel değerler çığnenir ve bireyler, güçlü hükümetlerin ya da teknolojinin kontrolü altına alınır. *Distopya yazarların kullandığı temalar gözetim, salgın hastalıklar, makinelerin insanlığı esir alması, kimliksiz toplumlar, izole edilmiş toplumlar, dünya dışı varlıkların istilası gibi çok çeşitli temalardır*²⁴. Distopyalarda genellikle toplumsal, siyasi ve çevresel problemler ele alınır ve okuyucular, kurgusal dünya ile gerçek dünya arasında benzerlikler ve paralellikler görebilirler.

“*Distopya kavramı iyinin içerisinde barındırdığı kötülüğün ortaya çıkarıldığı bir kavram olarak, bireylerin eşitlik için kendi özgürlüklerinden ödün verdiklerinde nasıl bir kötülükle karşılaşacaklarını anlatır. Distopyalarda bugünün toplumunu eleştirirken insanlara geleceğe dair kötü senaryolar hazırlar. Ütopyalarda yaratılan huzur ve mutluluk düzeninin aksine distopyalar bu kurmaca dünyaya yine kurmaca bir dille yanıt verir. Thomas More’un ütopyasında yarattığı ideal ve mutlu toplumun aslında kölelik sitemi üzerine kurulduğu görülür. Kölelerin varlığı ile kurulan bir ütopyanın insanlar için bir distopyaya dönüşmesi kaçınılmazdır.*”²⁵

²² Yasemin Küçükcoşkun, “1980-2005 Dönemi Türk Edebiyatında Ütopik Romanlar ve Ütopyanın Kurgusu”, Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta 2006, 18-19.

²³ Gerârd Klein, “Kurgu-bilim”, Ütopyalar Sözlüğü, Eds. Riot-Sarcey, M., Bouchet, T., Picon, A., Çev. Turhan Ilgaz, İstanbul, Sel Yayıncılık, 2002, s.148.

²⁴ Kavas Ferhat, Çağdaş Sanatta Ütopya ve Distopya, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Programı, İstanbul 2018, s. 61-62.

²⁵ Kavas Ferhan, Çağdaş Sanatta Ütopya ve Distopya, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Programı, İstanbul 2018, s. 56.

Distopik eserlerde, toplumda yaygın olan baskı, zulüm, yoksulluk, çevresel bozulma, toplumsal ayrımcılık ve diğer insanlık dışı durumlar betimlenir. Distopik dünyalar genellikle, yozlaşmış liderlik, otokrasi veya totaliter rejimler tarafından yönetilen, teknolojinin insana hükmettiği, doğal kaynakların tükenmiş olduğu, insanların özgürlükleri kısıtlandığı ve mutsuz bir hayat sürdüğü yerler olarak tasvir edilir (Atasoy: 2020). *Ütopyalarda isteğe bağlı olarak yapılan ve toplumun ihtiyaçlarını karşılayan görevlerin distopyalarda tam tersi şeklinde işlediği görülmektedir. Burada kullanılan yöntem tamamen baskıcı ve despotik bir yönetim anlayışındadır. İnsan özgürlüğünün ikinci plana atıldığı toplumun huzur ve mutluluk içinde yaşamasının olanaksız olduğu gerçeği distopyaların konusu olmuştur.*²⁶

Distopik edebiyat, toplumsal eleştiriler yapmanın yanı sıra, toplumsal değişim ve direniş için de bir çağrı niteliği taşır. George Orwell'in "1984" ve Margaret Atwood'un "The Handmaid's Tale" gibi eserleri, distopik edebiyatın en ünlü örneklerindendir (Booker: 2012).

Distopyalar, felsefi düşünceler ve teoriler tarafından da etkilenir. Örneğin, Jean-Jacques Rousseau'nun toplumsal sözleşme kuramı, George Orwell'in 1984 adlı eserindeki baskıcı hükümetin ideolojisinde yankılanır. Aynı şekilde, Friedrich Nietzsche'nin güç kavramı, Aldous Huxley'nin Cesur Yeni Dünya adlı eserindeki kontrol edilen toplumda da yer bulur (Kumar: 2005).

Distopik romanlar, okuyucuları düşündürerek, insan doğasının karmaşıklığını ve toplumların nasıl bozulabileceğini tartışmalarını sağlayarak felsefi bir boyut kazanırlar. Özellikle, insan özgürlüğü, toplumsal sözleşme, etik ve siyaset felsefesi gibi konularda tartışmalar yaratırlar.

²⁶ Kevser Akyol Oktan, "Ütopya ve Distopya Anlatılarında Tarih İnşası: Yeni Atlantis ve Cesur Yeni Dünya Örnekleri, Uhive (Dergi), İstanbul, Eylül 2017, Sayı: 16, s.142.

“Michael D. Gordin’e göre ise ütopyalar kendi distopyalarını beraberinde taşırlar. İnsanlara çözüm olarak sunulan ütopya zamanla oluşturduğu baskıcı yönetim anlayışı nedeniyle kendini çürütür ve bu çürümeden distopya ortaya çıkar.”²⁷

Bazı felsefeciler, distopyaların insan doğasının karanlık yönlerine işaret ettiğini ve toplumların nasıl bozulabileceğini gösterdiğini savunurlar (Omay: 2009). Bu doğrultuda, distopyalar insanların özgürlüklerinin nasıl kısıtlandığını, toplumların nasıl kontrol altında tutulduğunu, yönetim biçimlerinin nasıl otoriterleşebileceğini gözler önüne sererek, bu konuların felsefi tartışmalarına zemin hazırlarlar.

Ayrıca, distopik eserler, insanların hayal gücünü ve yaratıcılıklarını genişletebilir. Bu tür eserler, farklı bir dünya düzeni ve sosyal yapı hakkında düşünmeye teşvik eder ve bu düşünceler, insanların gerçek dünya sorunlarına farklı bir perspektiften bakmasına yardımcı olabilir. Toplumsal adalet ve özgürlük için mücadele etme isteği yaratabilir ve bu istek, insanların toplumsal değişim için eyleme geçmelerine yardımcı olabilir. Tam tersi bir düşünce olarak, insanların umutsuzluğa kapılmasına da neden olabilir. Distopik eserlerin günümüzdeki algılanışı, aynı zamanda dijital çağda yaşayan insanların teknoloji ve bireysel özgürlükler konusundaki endişeleriyle de bağlantılıdır. Teknolojik ilerlemelerin yol açtığı sorunlar ve kişisel verilerin gizliliği konuları, distopik eserlerde sık sık ele alınan konulardır. Bu tür eserler, insanların teknolojinin toplum üzerindeki olası etkilerini düşünmelerine ve geleceğe yönelik kararlarını buna göre almalarına yardımcı olabilir. Bu tür eserlerde, olumsuz bir geleceği tasvir eden öğelerin fazlalığı, insanları umutsuzluğa sürükleyebilir ve geleceğe yönelik iyimserliklerini kaybetmelerine neden olabilir.

Distopyacılık geleneği, edebiyat ve sanatın yanı sıra, filozofik, sosyoloji ve politika gibi alanlarda da etkili olmuştur. Bu geleneğin etkileri günümüzde hala

²⁷ Kavas Ferhat, Çağdaş Sanatta Ütopya ve Distopya, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Programı, İstanbul 2018, s. 62.

devam etmektedir ve distopik senaryoların birçok farklı formda yaratılmasına ilham vermektedir.

2.5 Distopya ve Edebiyat

Distopya, insanlık için karanlık, umutsuz ve korkutucu bir gelecek tasviri yapan bir türdür. Edebiyat dünyasında ise distopya türü, genellikle toplumun bozulması, totaliter yönetimler, çevresel felaketler ve teknolojik ilerlemenin yan etkileri gibi konuları ele alır.

Distopik romanlar, yazarlar tarafından, toplumsal sorunlara ve politikalarına bir eleştiri olarak da kullanılabilir. Bu tür, okuyuculara, güncel toplumsal sorunlar hakkında düşünceleri için fırsat sunar ve bazen, yazarların geleceğe dair kaygılarını yansıtır.

Distopik romanlar, tarihin her döneminde popüler olmuştur ve George Orwell'in *1984* ve Aldous Huxley'in *Cesur Yeni Dünya* gibi klasik eserleri, distopya edebiyatının en önemli örnekleridir. Bu eserlerin yanında, Ray Bradbury'nin *Fahrenheit 451* ve Margaret Atwood'un *Damızlık Kızın Öyküsü* de distopya türünde yazılmıştır (Çelik: 2015).

George Orwell'in *1984* romanı, totaliter bir devletin yarattığı karanlık ve baskıcı bir toplumun distopik bir tasvirini sunar. Roman, baş karakter Winston Smith'in hikâyesini anlatır ve Oceania adlı totaliter bir devlette yaşadığı dünyayı anlatır. Oceania'da her şey devlet kontrolü altındadır ve bireylerin düşünceleri ve davranışları sıkı bir şekilde izlenir. İnsanlar televizyon ekranları aracılığıyla sürekli olarak izlenir ve *Büyük Birader* adı verilen liderleri tarafından kontrol edilirler. Bireylerin özel hayatlarına müdahale edilir ve insanların düşünceleri bile suç olabilir. Roman, Winston'ın isyan etmesi ve düzeni değiştirmeye çalışmasıyla ilgili bir hikâye anlatır. Ancak, romanın sonunda, baskıcı devletin tüm gücünü kullanarak Winston'ı

yakalayıp yeniden eğitirler ve sonunda onun tamamen devlete sadık olmasını sağlarlar. *1984* romanı, totalitarizmin tehlikelerine ve insan özgürlüğünün ne kadar değerli olduğuna dair derin bir eleştiri sunar. Bu nedenle, bu kitap, distopik edebiyatın en önemli örneklerinden biri olarak kabul edilir.

Aldous Huxley'in *Cesur Yeni Dünya* (1932) distopiasında ise, insanların, teknolojinin ve bilimin gelişimiyle birlikte tamamen kontrol edildiği bir toplumda yaşadıkları bir distopyadır. Bu distopya, insanların doğumundan itibaren belirli bir sosyal sınıf ve zekâ seviyesine göre sınıflandırıldığı, genetik manipülasyonların yaygın olduğu ve insanların belirli bir davranış kalıbına göre şekillendirildiği bir dünya tasvir eder. Cinsellik ve aile kavramları yok edilmiştir ve insanlar, devlet tarafından belirlenen ve kontrol edilen bir eğlence kültürüne hapsedilmiştir. Ayrıca, devlet tarafından üretilen bir uyuşturucu olan "soma" adlı ilaç, insanların her türlü duygusunu köreltir ve bu şekilde kontrol edilmeleri sağlanır. Bu distopik dünyada, bireylerin özgürlükleri ve duygusal bağları yok edilmiştir ve insanlar sadece toplumun ihtiyaçlarına uygun şekilde hareket ederler. Bu nedenle, *Cesur Yeni Dünya* distopiası, bireysel özgürlüklerin yok edildiği, insanların tamamen kontrol edildiği ve dünya üzerindeki her şeyin maddi değerlere indirgenildiği bir dünya tasvir eder (Huxley: 2019).

Fahrenheit 451, Ray Bradbury tarafından yazılmış bir distopya romanıdır. Roman, bir distopya toplumunda geçiyor ve insanların düşünce özgürlüğünden mahrum bırakıldığı bir dünyayı ele almaktadır. Romanın ana karakteri, yangınları söndürmek için görevlendirilen itfaiyecilerden biri olan Guy Montag'dır. Ancak Montag, kitapları yasaklanmış olan bir toplumda yaşıyor ve kitapları yakmak için yangın söndürme ekipleriyle birlikte çalışıyor. Montag, bir gün bir kitap kaçırmak için onu okuduğu için büyük bir risk alır. Okudukça, dünya hakkındaki düşünceleri

değişmeye başlar ve kitapların değerini fark eder. Bu durum, onu kitapları korumak için mücadele etmeye ve düşünce özgürlüğünü savunmaya yönlendirir. Roman, teknolojik gelişmelerin insanların düşünce özgürlüğünü kısıtladığı, sınıfsal ayrımların ve düşüncelerin kontrol edildiği bir dünyada geçiyor. Bradbury kitabında, kitapların yasaklanması, insanların duygusal bağlarının kopması, toplumsal baskı ve kitle iletişim araçlarının manipülatif gücü gibi konulara dikkat çekiyor (Bradbury: 2012).

H.G. Wells'in *Zaman Makinesi* romanı da, bir distopya olarak kabul edilir. Roman, insanlığın ilerideki bir zamanda ikiye ayrıldığı bir dünyayı anlatır. Eloy adında narin ve zarif insanlar, yüzeyde yaşamaktadır. Ancak bu insanlar, daha güçlü ve vahşi Morlock adında başka bir insan türünün saldırısına uğrarlar. Açıklanmayan nedenlerden dolayı insan ırkının evrimi sonucunda ortaya çıkan bu iki farklı insan türünün varlığına işaret eder. Eloylar, yüzeysel, güzel ve zayıfken, Morlocklar, yeraltında yaşamak için daha güçlü hale gelmiş ve Eloylar'ı avlamak için yeterince zeki hale gelirler. Roman, insanlığın gelecekteki gidişatına dair karamsar bir resim çiziyor ve insan doğasının düşüşünü gösteriyor. Eloyların güzellikleri ve narinlikleri, insanların duygusal ve estetik zevklerine vurgu yaparken, Morlocklar ise insan doğasının daha karanlık yönlerine işaret ediyor. Bu distopya, insanlığın gelecekteki olası yönlerini sorgulamak için bir uyarı niteliği taşımaktadır (Wells: 2017).

Biz romanı, Rus yazar Yevgeni Zamyatin tarafından 1920'lerde yazılmış bir distopyadır. Roman, Zamyatin'in gözlemlediği ve eleştirdiği Sovyet toplumunun totaliter yapısını anlatır. Roman, gelecekteki bir toplumda geçer ve bu toplumda herkes numaralandırılmıştır ve herkesin kendine özgü bir ismi yoktur. Bireysellik tamamen ortadan kalkmış ve toplum üyeleri sadece "biz" olarak adlandırılır. Bireysel özgürlük ve özgür düşüncenin yasaklandığı bu toplumda, insanlar için mutlak güvenlik sağlamak için her türlü duygu ve düşünceler kontrol altındadır. Roman, ana

karakter olan D-503'ün bir inşaat mühendisi olarak çalıştığı ve totaliter rejime karşı çıkan bir kadın olan I-330 ile tanışmasıyla başlar. D-503, I-330 ile bir ilişkiye başlar ve bu onu, düşüncelerini, duygularını ve hayal gücünü keşfetmeye zorlar. Bu durum, D-503'ün toplumun sınırlarını zorlaması ve totaliter rejimin dehşetini keşfetmesiyle sonuçlanır (Zamyatin: 2016).

Sineklerin Tanrısı romanı ise William Golding tarafından yazılmış bir distopya romanıdır. Roman bir grup İngiliz çocuğun, uçakları düşmesi sonucu ıssız bir adada mahsur kalmaları, kendi kendilerine hayatta kalma mücadelesi verirken, toplumsal düzenin çöküşünü ve insan doğasının karanlık yönlerini ele almaktadır. İnsanların içinde bulunduğu toplumsal yapı ve düzenin, doğa koşullarının yokluğunda nasıl çökebileceğini göstermektedir. Çocuklar arasında liderlik mücadeleleri, güç savaşları, zayıfın ezilmesi, şiddet ve barbarlık gibi toplumsal sorunlar ortaya çıkar. Bu durum, insan doğasının karanlık yönlerinin açığa çıkmasıyla birleşince, adada bir distopya ortaya çıkar (Golding: 2008).

Anthony Burgess'un *Otomatik Portakal* adlı romanı, distopya türüne örnek olarak verilebilir. Kitap, gelecekteki totaliter bir toplumda geçmektedir ve şiddet ve ahlaksızlık dolu bir dünyayı anlatmaktadır. Romanın ana karakteri Alex, genç bir şiddet meraklısıdır ve diğer üyeleriyle birlikte bir çete oluşturarak şehirdeki insanlara saldırmakta ve hırsızlık yapmaktadır. Ancak, Alex sonunda yakalanır ve hapisanede bir deneye tabi tutulur. Deney, Alex'in suçlu eylemlerini kınayan ahlaki değerleri öğrenmesini sağlamak için zorla müzik dinlemesini içermektedir. Ancak deneyin sonucunda Alex'in karakteri tamamen değişir ve şiddete karşı bir tepki geliştirir. Bu durum, Alex'in eski çete arkadaşlarının ona karşı nefret duymasına neden olur. Alex sonunda kaçar ve intikam almaya çalışırken bir kaza geçirir ve hastaneye kaldırılır. Hapishane ve hastane tecrübeleri, Alex'in totaliter toplumunun insanlık dışı doğasına

karşı bir ayaklanma başlatmasına neden olur. Bu distopik roman, toplumsal kontrol, suç ve ceza, ahlaki değerler ve insan doğası gibi konuları ele almaktadır. Kitap, okuyuculara toplumun insanları nasıl şekillendirdiği ve insanların bir toplumda nasıl davrandığı hakkında düşündürmektedir (Burgess: 2015).

Jose Saramago'nun *Körlük* romanı da distopik bir kurguya sahiptir. Kitap, bir hastalığın yayılmasıyla birlikte insanların kör olmaya başlamasıyla başlar. Hızla yayılan bu hastalık, birçok insanın kör olmasına neden olur ve hükümet tarafından karantina altına alınmış bir bölgede yaşayan insanların hayatta kalmak için mücadele etmelerini konu alır. Hastalık nedeniyle toplumda kaos ve şiddet patlak verirken, insanların birbirleriyle olan ilişkileri ve insan doğasının gerçek yüzü ortaya çıkar. Kitapta, bir grup insanın hayatta kalmak için bir arada kalması ve dayanışma göstermesi, diğer insanların ise açgözlülüğü ve bencilliği nedeniyle kötüleşen durumları anlatılır. *Körlük* romanı, insan doğasının karanlık yönlerine ve toplumsal düzenin çöküşüne odaklanan bir distopya olarak kabul edilir (Saramago: 2010).

Suzanne Collins'in *Açlık Oyunları* romanı, distopik bir dünyada geçmektedir. Kitapta anlatılan distopik dünya, Panem adlı ülkeyi konu almaktadır. Panem, eski Amerika kıtasının yerini almaktadır ve kuzeydeki zengin Capitol şehri ile on iki bölge arasındaki uçurumlarla karakterize edilir. Capitol, diğer bölgeleri sömürerek zenginleşmiştir ve bu bölgelerde yaşayan insanlar yoksulluk içinde yaşamaktadır. Ayrıca, Capitol, diğer bölgelerdeki insanların isyan etmesini önlemek için her yıl *Açlık Oyunları* adı verilen bir etkinlik düzenlemektedir. Her bölgeden bir erkek ve bir kadın genç, bu oyunlara katılmak zorundadır ve oyunların amacı, ölümcül bir mücadelede hayatta kalmaktır. Oyunlar, Capitol halkı tarafından izlenir ve kazanan kişi veya kişiler, zengin ödüllerle ödüllendirilir. Bu korkunç etkinlik, Capitol'ün gücünü ve kontrolünü göstermektedir. Distopik bir dünyada geçen *Açlık Oyunları*,

gençlerin hayatta kalma mücadelesi, yoksulluk, zorbalık ve devlet baskısına karşı mücadelelerini konu almaktadır. Ayrıca, kitapta anlatılan distopik dünya, günümüz toplumunda da görülen bazı problemleri ele almaktadır (Collins: 2014).

Türk Edebiyatı'nda distopyanın yerine bakacak olursak, özellikle 20. yüzyılın ikinci yarısında, Türkiye'nin siyasi ve sosyal yapısındaki değişimler yazarların karamsar bir gelecek tasvir eden eserler yazmasına neden oldu. Günümüzde de Türk Edebiyatı'nda distopya türüne ilgi artmaktadır. Özellikle genç yazarlar, bilimkurgu ve fantastik edebiyatın etkisiyle distopik hikâyeler kaleme almaktadır. Bu eserlerde, teknolojinin kötüye kullanımı, toplumsal eşitsizlikler, çevre sorunları gibi konular ele alınarak, okuyucuya karanlık bir gelecek tasviri sunulmaktadır (Çelik: 2015).

Türk edebiyatındaki distopik eserler, toplumsal sorunları ele alarak, okuyucunun düşünmesine ve farkındalık oluşturmaya yardımcı olmaktadır. Ayrıca, distopik hikâyelerin karanlık ve sıra dışı atmosferleri, okuyucuya farklı bir edebi deneyim sunmaktadır. Bu dönemde pek çok yazar, toplumsal baskı, zulüm, yozlaşma, hoşgörüsüzlük, yozlaşmış devlet ve siyasi sistemler gibi konuları ele alan distopik eserler kaleme aldı. Kemal Tahir'in *Kurt Kanunu*, Ahmet Altan'ın *Dört Mevsim Sonbahar*, İhsan Oktay Anar'ın *Puslu Kıtalar Atlası* gibi eserler, Türk Edebiyatı'ndaki distopya örnekleri arasında sayılabilir. Bu eserlerde, toplumsal ve siyasi sorunlar eleştirilirken, okuyucuya karamsar bir gelecek tasviri sunulmuştur (Kaynardağ: 1993).

Kemal Tahir'in *Kurt Kanunu* romanı, Türkiye'nin Kurtuluş Savaşı döneminde geçen bir tarihi roman olarak bilinir. Kitapta, Anadolu'da geçen savaşın anlatımı, milli mücadelede yer alan kahramanların mücadelesi ve Türk halkının direnişi anlatılır. Romanın distopik yönü ise, işgal altındaki Anadolu'nun zor koşulları ve insanların yaşadığı acılar ile ilgilidir. İşgal altındaki ülke halkının maruz kaldığı baskı, zulüm ve yoksulluk, savaşın getirdiği acıların bir sonucudur. Kitapta, Anadolu'nun distopik bir

dünyası betimlenirken, işgal altındaki topraklarda yaşayan insanların zorlu mücadeleleri de anlatılır. Anadolu insanının direnci ve mücadelesi, işgalci güçlere karşı verilen bağımsızlık savaşı, kitabın distopik yönüne bir alternatif sunar (Tahir: 2016).

Bölüm 3

AZRA KOHEN

3.1 Azra Kohen'in Hayatı

Azra Kohen, 1979 tarihinde İzmir'de doğdu. İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi'nin radyo, televizyon ve sinema bölümünden mezun olduktan sonra eğitim hayatına Kanada'da Ottawa Üniversitesi'nde ekonomi okuyarak devam etmiştir. 2019 yılında İngiltere Writtle Üniversitesi'nde Onarıcı Tarım okumaya başlamış, tarım eğitimine 2021 yılında taşındığı Amerika'da devam etmiştir. Birçok röportajında kendini çiftçi olarak tanımlamış, asıl mesleğinin öğrencilik olduğunu söylemiştir.

Kohen, mezuniyetinin ardından psikolog ve psikolojik danışman olarak çalışmaya başladı. Bu dönemde edebiyat ve yazma tutkusunu keşfetti ve "Fi" adlı roman serisiyle büyük bir çıkış yaptı. 2013 yılında başlayan "Fi" serisi, Türk edebiyatında büyük bir ilgi gördü ve okuyucular tarafından sevildi.

Azra Kohen, "Fi", "Çi" ve "Pi" adlı üçlemesiyle birlikte Türk edebiyatında geniş bir okuyucu kitlesi kazandı. Ayrıca, "Her Şey Aşktan", "Mucizevi Mandarin" ve "Ay Işığında Saklıdır" gibi romanları da bulunmaktadır. Romanları psikolojik gerilim unsurlarını içermesiyle bilinmektedir.

Kohen ayrıca yayınlanan "Fi" adlı dizinin senaristliğini de yapmıştır. Kendisi aynı zamanda, kadın hakları ve toplumsal cinsiyet eşitliği konularında aktif olarak çalışmaktadır. Bu konuları işleyen ve farkındalık yaratmak amacıyla çeşitli etkinlikler düzenlemekte, konferanslara katılmakta ve yazılar yazmaktadır.

3.2 Azra Kohen'in Edebi Kişiliği

Azra Kohen, Türk yazar ve psikologdur. İlk romanı "Fi" ile geniş bir okuyucu kitlesi kazandı ve ardından "Çi" ve "Pi" adlı devam romanlarını yayınladı. Kohen'in edebi kişiliği, sıradan insanların yaşamlarındaki psikolojik ve duygusal deneyimleri cesurca ele alması ve okuyucuları bu deneyimlere tanıklık etmeye çağırmasıyla tanımlanabilir. Kohen'in eserleri, genellikle genç okuyucuları hedef alırken, her yaş grubundan okuyucuları cezbetmektedir. Eserlerinde, aşk, cinsellik, arkadaşlık ve ilişkiler gibi temaları ele alırken, bu konulardaki toplumsal tabuları yıkmayı amaçlamaktadır. Romanlarında kullandığı dil sade ve akıcıdır, bu da okuyucuların kitapları kolayca okumasını sağlar.

Kohen, eserlerinde aynı zamanda psikolojik gerilim ve suç gibi türleri de kullanır. Karakterleri genellikle derinlemesine inceler ve insanların gizli dünyalarına ışık tutar. Bu nedenle, okuyucularının karakterlerle özdeşleşmesini kolaylaştırır ve onların dünyalarına girmelerini sağlar.

Onun edebi kişiliği aynı zamanda yazarın kişisel deneyimlerinden de etkilenir. Psikolog olarak yıllarca çalıştığından, eserlerinde insan psikolojisini inceler ve karakterlerini bu bilgiye dayanarak oluşturur. Bunun yanı sıra Kohen, feminist bir bakış açısıyla yazdığı için, eserlerinde cinsiyetçi toplumsal normları sorgular ve kadın karakterlerini güçlü ve bağımsız olarak resmeder.

Aynı zamanda Kohen'in edebi kişiliği, sadece yazdığı kitaplarla sınırlı değildir. Sosyal medyada yaptığı paylaşımlar ve yorumlarıyla da dikkat çeker. Burada da, cesur ve özgür düşüncelerini paylaşarak takipçilerine ilham verir.

Yazılarında sade ve akıcı bir üslup kullanan Kohen, özellikle genç okuyuculara hitap eden eserlerinde, konularını anlaşılır bir şekilde işler ve okuyucuların kolayca takip etmesini sağlar. Kohen'in dil kullanımını oldukça dikkat

çekicidir. Kelimeleri özenle seçer ve cümlelerini özenle kurar. Bununla birlikte, okuyucularına hitap etmek için sade bir dille yazmaya özen gösterir ve gereksiz ayrıntılara yer vermez. Üslubunda duygusal yoğunluk da bulunabilir. Özellikle romanlarında karakterlerin iç dünyalarını detaylı bir şekilde anlatarak okuyucuların duygusal bir bağ kurmasını sağlar. Ancak bu duygusal yoğunluk, yine de sade bir dille ifade edilir.

Bazı eserlerinde sıra dışı kurgusal yaklaşımları tercih eder. Zaman atlamaları, paralel hikâye anlatımları veya farklı bakış açılarıyla özgün kurgusal deneyimler sunar. Bu tarzıyla okuyucuyu şaşırtma ve düşündürme amacı güder.

Eserlerinde genellikle insan ilişkileri, aşk, cinsellik, kişisel gelişim, psikoloji gibi konuları işler. Özellikle romanlarında karakterlerin iç dünyalarını ve duygusal karmaşıklıklarını detaylı bir şekilde ele alır. İnsan psikolojisi ve toplumsal dinamikleri merak eden okuyuculara hitap eden eserleri de bulunur. Kohen'in gazete yazılarında ise daha geniş bir yelpazede konular ele alınır. Güncel olaylardan, toplumsal meselelere, sanat ve kültür dünyasından, teknolojiye kadar pek çok konu onun yazılarında yer alır.

En önemli romanları arasında "*Fi*", "*Çi*" ve "*Pi*" adlı üçlemesi gelmektedir. Gençlerin aşk, cinsellik, ilişkiler, arkadaşlık ve sosyal medya gibi konulara bakış açısını ele alan romanlarıdır.

Geniş bir okuyucu kitlesine hitap eden Azra Kohen, popüler bir yazardır. Kitapları Türkiye'de çok satanlar listesine girmiş, genç ve yetişkinler arasında geniş bir hayran kitlesi edinmiştir. Romanları sıkça dizi veya film uyarlamalarıyla da geniş kitlelere ulaşmıştır.

Bölüm 4

AEDEN (BİR DÜNYA HİKAYESİ)

Bu bölümde Aeden ve Dünya gezegenlerindeki sorunları ve eksiklikleri ele alarak, ideal bir toplum yapısının nasıl olabileceği üzerinde durulmuştur. Ana karakterler eşliğinde her iki dünyanın toplumsal meseleleri ve insan doğası derinlemesine ele alınmıştır. Karakterler, iki dünya kıyaslamasıyla insanlık ve toplum üzerine çeşitli sorular sordurur ve düşündürür. Bu roman, insanların ideal bir toplumda nasıl yaşayabileceğine dair bir umut ışığı sunarken, aynı zamanda gerçek dünyadaki yanlışlıklara ve eksikliklere de ayna tutar.

4.1 Aeden Ütopyasındaki Mekân

Yaşam enerjisinin yağmalanmadığı bir düzen hayal edin. Aeden tam da hayallerinizdeki düzen perspektifine uygun bir yaşam alanıydı. Ormanlar, çayırlar, nehirler, göller ve okyanuslar doğal yaşamlarına devam ederler. Bu doğal denge bozulmadan insanlar ve diğer canlı türleri tarafından zarar verilmeden korunurlar. Bu doğal yaşam alanları ziyaret edebilir, ancak bu ziyaretler çevre üzerinde en az etkiye sahip olacak şekilde planlanır ve yönetilir.

Tabiat işleyişi, doğal döngülerin devamlılığını sağlayacak şekilde düzenlenir. Bu döngüler arasında su döngüsü, karbon döngüsü ve besin zinciri yer alır. Su döngüsü, yağmur ve kar ile başlayarak, toprağa ve bitkilere su sağlar. Bu su daha sonra nehirler, göller ve okyanuslara akar. Bu döngü, suların temiz kalmasını ve doğal yaşamın devam etmesini sağlar. Besin zinciri ise tüm canlıların birbirleriyle etkileşimini sağlar. Bitkiler güneş enerjisini kullanarak fotosentez yaparlar ve hayvanlar bu bitkileri

yerler. Bu bitkileri yiyen hayvanlar da, etlerini yiyen daha büyük hayvanlar tarafından avlanırlar. Bu zincir, tüm canlıların beslenme ihtiyaçlarını karşılar ve doğal bir dengeyi korur.

Aeden halkı da bu doğal döngülerin bir parçasıdır. Doğal kaynakları sürdürülebilir bir şekilde kullanarak, ekosisteme zarar vermeden ihtiyaçlarını karşılarlar. *“Aeden’in insanı, evrimde öyle bir aşamaya gelmişti ki tüketimde asla ziyan yoktu. Elementleri füzyon bir yapıda sindirip ortaya çıkan yüksek enerjiden beslenebiliyorlardı, sindirim sistemleri mükemmele yakındı, yediklerinin neredeyse posası kalmıyordu. Bu insanların bedenleri de halleri kadar gelişmişti”*.²⁸

Tarım, hayvancılık, ormancılık ve diğer endüstriler sürdürülebilir uygulamaları benimserler ve doğal kaynakları korumak için çaba gösterirler.

*“...Aeden’de yaşayan her ırk ailesi kendi evriminin üst düzeylerinde olduğundan Çi’ye hizmet etmeyi seçmişti, her oluşun birbirine bağlı olduğu ve birbirlerinin bir parçası olduklarını bilirlerdi. Bütün ırkların evrimleşebilmesi için gerekli bütün faktörler Usta’nın yönetimindeydi bu gezegende.”*²⁹ Bu sayede toplumsal huzursuzluklar ve çatışmalar gündem konusu olmaz ve kaos yaşanmazdı. Birlik ve bütünlük inancı, onların yaşam felsefesi idi. Evrende daha kötü gezegenlerin olduğunu biliyorlar ve orada yaşayan varlıkların birbirlerine köle muamelesi yaptıklarını hatta birbirlerini öldürdüklerini duyuyorlardı. Aeden halkına göre bu bir ilkelik örneğidir. Ancak ilkel bir varlık başka bir varlığa bu denli zarar verebilirdi. Bedenlenmiş bir Çi’nin ne kadar düşünürlerse düşünsünler bu kadar ilkelleşebileceğini anlayamıyor ve anlamlandıramıyorlardı.

İnsanlardan farklı bir evrensel düşünce tarzına sahiptir Aeden gezegenindeki varlıklar. Onlar, evrenin amacının her canlıının potansiyel olarak en üst seviyede

²⁸ Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.36.

²⁹ Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.52.

deneyimlemesi gerektiğine inanır. Yani, her varlık kendi potansiyelini gerçekleştirme ve en gelişmiş haliyle yaşama çabası içindedir. Bu, onların evrende varoluşlarını anlamlandırdıkları temel bir prensiptir.

Bu varlıklar, Dünya üzerindeki insanların "Tanrı" olarak adlandırdığı kavramı, evrenin kendisi olarak algılamaktadır. Onlar için Tanrı, sadece evrenin yaratıcısı değil, aynı zamanda evrenin bizzat kendisidir. Onlar için evren, hayatın kaynağı ve her şeyin içinde bulunduğu sonsuz bir gerçekliktir. Bu farklı bakış açısıyla, insanların dini inançlarının ötesine geçerek evrenin derin anlamını ve kapsamını anlamaya çalışırlar. Bu mekânda, hiyerarşi veya alt-üst ilişkisi bulunmaz. Onlar, birbirleriyle eşitlik içinde yaşar ve her bir varlık, kendi benzersiz yeteneklerini ve potansiyelini keşfetme hakkına sahiptir. Hiçbir varlık diğerinden üstün değildir veya hiçbir şekilde kontrol altına alınmaz. Bu, toplumsal yapılarının temel bir prensibidir ve bu gezegendeki yaşamlarını belirler. Aeden'in teknoloji düzeyi, insanların hayal bile edemeyecekleri kadar ileri seviyededir. Atom bombası gibi yıkıcı araçlar, onlar için ilgisiz ve önemsizdir. Onların gelişmiş teknolojileri ve evrensel bilgileri sayesinde, daha derin ve anlamlı sorularla ilgilenirler. Evrenin doğası, yaşamın amacı ve evrensel bilgiye olan açlık, onların önceliklerini belirler. Onlar, evrendeki diğer canlı türlerine karşı sorumluluklarını da anlarlar ve bu sorumluluklarını yerine getirirken diğer varlıkları da desteklerler.

Aeden, enerjiyi sadece toplamakla kalmayan, aynı zamanda üretebilen bir uygarlık tarafından oluşturulmuştur. Burada yaşayan varlıklar, enerji ve maddeyi kullanarak kendi gezegenlerini yaratabilen bir yeteneğe sahiptirler. Evrenin mimarları ırkıdan gelen bir Usta tarafından eğitilmektedirler. Usta, çok üst seviyede bir medeniyetten gelir ve bilgiyi Dünya gezegeninin ötesinde bir anlayışla öğretir. Usta, evrenin karmaşıklığını ve derinliklerini anlamak için farklı perspektifler sunar ve

öğrencilerini evrensel bilginin en yüksek seviyelerine ulaştırmayı amaçlar. Usta, öğrencilere evrende var olan farklı yaşam formları, enerji sistemleri, evrensel yasalar ve evrenin gizemlerini öğretir. Bu eğitim, Dünya'nın bilim ve teknoloji anlayışının ötesine geçer ve evrensel bilginin derinliklerini keşfetmeyi hedefler. Öğrenciler, kendi potansiyellerini gerçekleştirme ve evrenin işleyişini anlama yolunda ilerlerken, aynı zamanda evrende var olan diğer uygarlıklara ve yaşam formlarına da saygı göstermeyi öğrenirler.

İletişim, sadece sözcüklerle değil, düşüncelerin doğrudan aktarımı yoluyla gerçekleşir. Bu gezegendeki varlıklar, birbirleriyle zihinsel bir bağlantı kurarak düşüncelerini paylaşır ve anlamayı derinleştirirler. Bu telepatik bağlantı, onlara evrende var olan derin anlamları keşfetme fırsatı sunar. Birbirleriyle paylaştıkları düşünceler ve bilgiler aracılığıyla evrenin sınırlarını, farklı uygarlıkları ve yaşam formlarını anlama imkânı bulurlar. Bu telepatik ve enerji odaklı varlıklar, evrende farklı boyutlar ve paralel evrenlerin varlığına da inanır. Onlar, evrende sadece fiziksel düzeyde değil, enerji ve farklı boyutlar aracılığıyla etkileşim kurabilecekleri birçok gerçekliğin mevcut olduğunu düşünürler. Bu düşünce yapısı, onları sınırların ötesine geçmeye ve evrenin sınırlarını anlamaya teşvik eder.

Bu gezegende, bireysel başarıların önemi yerine, kolektif refah ve evrensel hedefler öne çıkar. Varlıklar, kendilerini sadece kişisel amaçlarının ötesinde, evrenin genel denge ve uyumuna hizmet etmeye adanmışlardır. Birlikte çalışarak, daha büyük bir amaca hizmet etmek ve evrenin uyumunu korumak için bir araya gelirler.

Aeden, Dünya'dan 1360 ışık yılı uzaklıkta konumlanmış bir gezegendir. Burada yaşayan varlıklar, düşünce yoluyla ışık üzerinden seyahat edebilme yetisine sahiptirler. Bu, onlara evrende hızlı ve anında iletişim ve seyahat imkânı sağlar. Bu seyahat yöntemi, telepatik yeteneklerine dayanır. Varlıklar, düşüncelerini ışığa

yansıtarak onu kullanırlar. Düşünceleri, ışığın hızında ilerler ve hedefledikleri noktaya anında ulaşır.

Bu evren, bütün ırkların ve canlıların kabul edilme ve değer görme ihtiyaçlarını karşılamayı hedefleyen bir toplum modelidir. Bu prensipler mutlu, güvende ve anlamlı bir yaşam sürdürebileceği bir ortam sağlamak amacıyla benimsenmiştir.

4.2 Dünya Ütopyasındaki Mekân

Dünya ütopyasında, mekân algısı insanların yaşadıkları yerleri ve çevreyi nasıl deneyimlediklerini ifade etmektedir. Ütopya, ideal bir toplum veya dünya düzenini temsil ederken, mekân algısı da bu ideal düzenin bir parçası olarak ele alınır. İnsanların fiziksel çevreleriyle olan ilişkilerini ve bu çevrede nasıl yaşadıklarını yansıtır. Bu ütopya, mekânlar sadece yaşam alanları değil, aynı zamanda sosyal etkileşimlerin, kültürel faaliyetlerin ve kişisel gelişimin merkezleridir. İnsanların ihtiyaçlarını karşılamak için tasarlanır ve optimize edilir. Bu mekânlar, her bireyin yaşam kalitesini artırmak ve mutluluğunu sağlamak düşüncesiyle şekillendirilir. Mekânlar, çevresel sürdürülebilirlik prensipleriyle uyumlu olarak tasarlanır ve doğal kaynakların verimli kullanımını teşvik eder.

Dünya ütopyası, insanların barış, adalet, eşitlik, özgürlük ve sürdürülebilirlik gibi değerlere dayalı olarak hayal ettiği bir toplumsal ve politik düzeni tanımlar. Bu düzen genellikle insanların refahını, mutluluğunu ve gelişimini en üst düzeye çıkarmayı hedefler.

Mekân ilişkisi, bu ütopyanın nasıl bir fiziksel çevrede gerçekleştirileceğiyle ilgilidir. Mekân, ütopyanın inşa edileceği yerleri, yapıları ve coğrafi düzenlemeleri ifade eder. Dünya ütopyasının gerçekleşmesi için mekânsal düzenlemeler önemli bir rol oynar çünkü insanların yaşadıkları çevre, davranışlarını, ilişkilerini ve

deneyimlerini etkiler. Dünya ütopyasının mekân ilişkisi; yerleşim, mimari yapılar, doğal çevre, yeşil alanlar, sosyal işlevler ve toplumsal alanlar gibi unsurları barındırır.

İnsanlar ve doğa arasındaki etkileşim oldukça karmaşık ve çok yönlüdür. İnsanlar doğayı kullanırken, doğa da insanları etkiler ve onlara çeşitli şekillerde yanıt verir. İnsanlar doğayı kaynak sağlamak, barınaklar inşa etmek, enerji üretmek ve tarım yapmak gibi amaçlarla kullanırken; doğa da iklim, su kaynakları, bitki örtüsü, hayvanlar ve diğer ekosistem unsurları üzerinde etkiler yaratır. Dünyadaki çevre ve mekân düzeni, insanlık için hayati öneme sahip olan bir konudur. İnsanların yaşadığı yerleri, doğal kaynakları ve ekosistemleri etkileyen çeşitli faktörler, günümüzde çevre ve mekân düzeninin sürdürülebilirliği konusunu ön plana çıkarmaktadır. Günümüzde insan faaliyetlerinin doğal çevremize olan etkileri giderek artmaktadır. İnsanlar, doğanın bir parçası olsalar da hızla artan nüfusları ve endüstriyel gelişmeleriyle birlikte çevreye olan etkileri de artmaktadır. İnsanların doğaya olan etkilerinin en belirgin örneklerinden biri, doğal kaynakların tükenmesidir. Endüstriyel alanlar, enerji üretimi, tarım ve madencilik gibi faaliyetler, doğal kaynakları hızla tüketmektedir. Fosil yakıtların kullanımı, sera gazı emisyonlarını artırarak iklim değişikliğine yol açmaktadır. Bunun yanı sıra, aşırı hava olayları, deniz seviyesi yükselmesi ve ekosistemlerin değişimi gibi bir dizi iklim değişikliği etkisi de ortaya çıkmaktadır. Ormanların yok edilmesi, biyolojik çeşitlilik kaybına neden olurken, su kaynaklarının aşırı kullanımı da su kıtlığı sorunlarını tetiklemektedir. Elbette yerleşim alanlarının genişlemesi ve tarım faaliyetleri, doğal habitatların yok olmasına ve biyolojik çeşitlilik kaybına neden olmaktadır. Nüfus artışıyla birlikte, doğal yaşam alanlarının tahrip edilmesi ve habitatların parçalanması, birçok türün yaşamını tehdit etmektedir. Bu da ekosistemlerin dengesini bozarak, ekolojik felaketlere ve türlerin yok olmasına neden olmaktadır.

Bunların yanı sıra dünyadaki şehirleşme etkisi de önemi bir faktördür. Günümüzde, dünya nüfusunun büyük bir çoğunluğu şehirlerde yaşıyor ve bu trendin gelecekte daha da artması bekleniyor. Şehirleşme, insanların kırsal alanlardan kentlere göç etmesi ve şehirlerin nüfus ve altyapı açısından büyümesi anlamına gelir. Şehirleşmenin başlıca nedenleri arasında ekonomik fırsatlar, istihdam imkânları, eğitim ve sağlık hizmetlerine erişim gibi faktörler yer almaktadır. Kentler, iş imkânları ve sosyal hizmetlerin yoğunlaştığı merkezlerdir ve bu da insanları buralara çeker. Ayrıca, teknolojik ilerlemeler ve iletişim araçlarındaki gelişmeler, insanların kırsal bölgelerden şehirlere göç etmesini kolaylaştırmıştır. Kentlerdeki altyapı, su temini, enerji, ulaşım ve iletişim gibi hizmetlerin sağlanması açısından daha gelişmiştir. Günümüzde dünyadaki şehir nüfusu, tarihte eşi benzeri görülmemiş bir hızla artmaktadır. Özellikle gelişmekte olan ülkelerdeki kentsel büyüme, önemli bir sorun haline gelmiştir. Büyük şehirlerdeki nüfus artışı, altyapı eksiklikleri, trafik sıkışıklığı, kentsel yoksulluk, çevresel problemler getirmektedir. Şehirleşmenin olumsuz etkileri arasında çevresel sorunlar önemli bir yer tutmaktadır. Hızlı kentleşme, artan enerji tüketimi, su kaynaklarının tükenmesi, hava ve su kirliliği gibi çevresel sorunları beraberinde getirir. Ayrıca, kentsel yoksulluk ve eşitsizlik gibi sosyal sorunlar da şehirleşme sürecinin doğal bir sonucudur. Kentlerde yaşayan insanlar arasında gelir ve sosyal farklılıkların artması, toplumsal huzursuzluklara yol açmaktadır. Öte yandan dünya üzerinde, modern yaşamın telaşı ve şehirlerin karmaşası arasında sakin bir yer bulmak isteyen insanlar yoğun iş temposu, trafik ve stresli şehir hayatından uzaklaşmak için kırsal bölgelere doğru yönelmektedir. Dünyadaki çevre ve mekân düzeni, sürekli olarak değişmektedir ve insanların doğaya olan etkisi giderek artmaktadır. Bu nedenle, sürdürülebilirlik ilkelerine dayalı çevre

politikaları, doğal kaynakların etkili bir şekilde yönetilmesi dünya için son derece önemlidir.

Dünyanın temelini oluşturan ekonomik büyümeyi destekleyen ve yaşam standartlarını yükselten önemli bir faktör de endüstriyel faaliyetlerdir. Ancak endüstriyel faaliyetler, enerji ve hammaddeler gibi doğal kaynakların büyük miktarlarda kullanılmasını gerektirir. Bu durum, doğal kaynakların hızla tükenmesine yol açar. Ormanlar tahrip edilir, madenler çıkarılır ve su kaynakları aşırı kullanılır. Atmosfere zararlı gazlar, kirli su deşarjları ve toksik atıklar gibi çeşitli kirleticiler salar. Fabrika bacalarından salınan hava kirliliği, asit yağmurları, hava kalitesinin düşmesi ve iklim değişikliği gibi sorunlara neden olur. Bu durum, biyolojik çeşitlilik kaybı, su kıtlığı ve erozyon gibi sorunlara neden olur. Endüstriyel faaliyetlerin neden olduğu hava ve su kirliliği, insan sağlığını olumsuz etkiler. Hava kirliliği, solunum yolu hastalıklarının artması, astım ve akciğer kanseri gibi rahatsızlıkların ortaya çıkmasıyla ilişkilidir. Ayrıca, su kirliliği içme suyu kaynaklarının kirletilmesine ve su ile bulaşan hastalıkların yayılmasına neden olabilmektedir. Endüstriyel faaliyetlerin olumsuz etkenleri yanı sıra dünya mekânı üzerinde olumlu etkenleri de mevcuttur. Fabrikaların, üretim tesislerinin ve diğer endüstriyel işletmelerin kurulmasıyla birlikte, iş olanakları artar ve ekonomi canlanır. Bu durum, daha fazla istihdam yaratır ve gelir düzeyini yükseltir. Üretim süreçlerindeki yenilikler ve otomasyon teknolojileri, verimliliği artırır ve maliyetleri düşürür. Bu da daha rekabetçi bir iş ortamı yaratır ve tüketiciye daha uygun fiyatlı ürünler sunar. Endüstriyel faaliyetler, yeni teknolojilerin geliştirilmesi için de bir zemin oluşturur ve bilimsel araştırmalara destek verir. Endüstriyel faaliyetlerin yoğun olduğu bölgelerde altyapı gelişimi hızlanır. Fabrikaların ve üretim tesislerinin inşası için enerji, su, yol ve iletişim gibi altyapı ihtiyaçları artar. Bu ihtiyaçlar, kamu hizmetlerinin geliştirilmesini ve

iyileştirilmesini teşvik eder. Yeni teknolojilerin keşfedilmesini ve mevcut üretim süreçlerinin iyileştirilmesini sağlar. Endüstriyel faaliyetlerin desteklediği inovasyonlar, daha sürdürülebilir ve çevre dostu üretim yöntemlerinin kullanılmasını da teşvik eder. Aynı zamanda toplumsal gelişimi destekler. İş olanaklarının artması, yoksulluğun azalmasına ve sosyal hareketliliğin artmasına yardımcı olur. Endüstriyel sektörlerde çalışanlar, eğitim ve sağlık gibi temel hizmetlere daha iyi erişim sağlama imkânına sahiptir.

Dünya mekânındaki bir diğer önemli faktör ise çevresel atıklardır. Dünya mekânındaki atıklar, insanlık için ciddi bir küresel sorun teşkil etmektedir. Çevresel atıklar, endüstriyel faaliyetler, tarım uygulamaları, kentsel alanlardaki hanehalkı faaliyetleri ve enerji üretimi gibi çeşitli kaynaklardan ortaya çıkar. Endüstriyel atıklar, fabrikalardan yayılan kirleticiler, zehirli kimyasallar ve tehlikeli atıklar gibi unsurları içerirken, tarımsal faaliyetlerde kullanılan kimyasal gübreler ve tarım ilaçları çevresel atıklara neden olabilir. Kentsel alanlardaki insan faaliyetleri ise evsel atıklar, plastik ambalajlar ve tüketici ürünleriyle ilişkilidir. Enerji üretimi ise fosil yakıtların yanması sonucunda ortaya çıkan sera gazları ve hava kirliliği ile sonuçlanır.

“İnsana yuva olabilmiş bir gezegenin havası nasıl bu kadar zehirli olabilirdi?”³⁰

diye düşünür Numi. Bu zehirli durumun nasıl böyle bir noktaya ulaşabildiğini sorgular ve insanlığın doğaya olan zarar verme eğilimini eleştirir. Numi, insanların kısa vadeli çıkarlarını düşünerek doğal kaynakları tüketmeye devam etmelerinin sonuçlarını görmekten dolayı hayal kırıklığı ve öfke duyar. Aynı zamanda, dünyanın bu durumdan kurtulabilme ihtimalini ve insanların daha sürdürülebilir bir gelecek için ne yapabileceğini düşünür.

³⁰ Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.127.

Dünya üzerindeki insan yapısı ve mimariye olan tepkilerini de şu sözlerle ifade ederler:

*"Ne kadar da çirkindi. İlkel varlıkların kendi ırklarını cezalandırmak için inşa ettikleri hapishaneye benziyordu binalar."*³¹

Bu ifade ile Dünya üzerindeki insan yapısı ve mimariye olan tepkisini yansıtır. İnsanların inşa ettiği binaların ve yapıların doğaya ve çevreye verdiği zararları gözlemler. Çirkin bulması, karakterin insan yapısının yaratıcılık ve estetik açısından yetersiz olduğunu düşündüğünü gösterir. Numi, doğanın kendisinde var olan doğal güzelliklerle ve Aeden ile kıyaslandığında, insanların yaptıklarının sönük ve karmaşık olduğunu düşünür. Dünya gezegenindeki insanların yıkıcı faaliyetlerinin sonucunda doğanın zarar gördüğünü ve insanların kendi yaşam alanlarını bir hapishaneye dönüştürdüğünü ima eder. Onun hayal kırıklığı, öfke veya Dünya'ya karşı bir tür yabancılaşma hissi yaşadığını gösterir. İnsanlığın doğaya, çevreye ve kendine zarar verme eğilimini eleştirir ve dünya üzerindeki yapıların bu durumu simgelediğini düşünür.

Numi, Dünya gezegeninin kendisine sunulan manzara karşısında duygusal bir tepki göstermektedir. İlk bakışta, etrafta hiç ağaç olmaması, ekili arazi veya su kaynağı bulunmaması, doğal ve canlı bir ortamın eksikliğini ifade ettiğini düşünür. Bu durum, onda Aeden'den farklı bir tür yabancılık ve boşluk hissi yaratır. Ağaçlar, doğal ekosistemlerin temel unsurlarından biridir ve birçok faydası vardır. Yeşil ve canlı bir atmosfer yaratır, oksijen sağlar, gölgelik alanlar oluşturur, habitat sağlar ve ekosistemlerin dengesini korur. Bu nedenle, ağaçların olmaması, Numi'de bir tür üzüntü, yalnızlık veya doğanın eksikliğiyle ilgili bir his uyandırır. Ekili arazi veya su kaynağı olmaması, temel ihtiyaçlarını karşılamak için gereken kaynakların eksikliğini hissetmesine neden olur. İnsanlar, yiyecek ve suya ihtiyaç duyarlar ve bu kaynakların

³¹ Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.128.

bulunmaması, kahramanının hayatta kalma mücadelesi için büyük bir zorluk olduğunu anlamasına sebep olur. Bu durum kendisinde, belirsizlik, açlık veya güvensizlik hissi gibi duygusal tepkilere yol açar.

“İnsanlar hayatlarının anlamsızlıklarını, üretime geçememenin verdiği o lanetlenmişliği başkalarının hayatları üzerinden kurdukları hayallerle hafifletebildikleri için üretmek yerine seyretmeyi seçmişlerdi. Ancak başkalarını konuşmayı bırakanlar üretime geçip konuşulanlar olabilirlerdi.”³²

Bu ifade, insanların hayatlarının anlamsızlığını hissetmelerine rağmen, üretmek yerine sadece seyretmeyi tercih etmelerinin bir sonucu olarak ortaya çıkan bir durumu ifade ediyor. İnsanlar, hayatta anlam arayışıyla karşılaştıklarında genellikle kendi hayatlarından uzaklaşarak başkalarının hayatlarına odaklanır ve onların hayalleriyle kendilerini avutma eğiliminde olurlar. Dolayısıyla, seyretmek ve hayal kurmak, üretmek yerine daha kolay ve daha az çaba gerektiren bir seçenek gibi görülür. İnsanlar çalıştıkları işi sadece bir görev olarak görür ve içlerindeki yaratıcılığı, tutkuyu ve potansiyeli bastırır. İş hayatında anlam arayışı yerine, sadece maaş alma ve günlük rutinleri tamamlama ön planda olur. Bu durumda, insanlar kendi yeteneklerini, ilgi alanlarını ve tutkularını göz ardı ederek, bir tür seyircilik rolünde kalırlar.

Sonje, Dünya gezegeninde yaşayan ve ilkel olarak nitelendirilebilecek bir toplumun, böyle gelişmiş bir teknolojiyi nasıl başardığını anlamakta güçlük çektiği şu şekilde ifade eder:

“Bu kadar ilkel bir ırkın tek başına böyle bir teknolojiyi oluşturması çok tuhaftı... Aslında imkânsızdı. Bu teknolojiyi nasıl ele geçirmeyi başarabilmişlerdi?”³³

Bu ifade, onun hayretini ve şaşkınlığını ifade etmektedir. İnsanların bu teknolojiyi nasıl ele geçirdiğini anlamakta zorlanır ve bunun aslında imkânsız olduğunu düşünür. Bu durum, onun dünya gezegenindeki teknoloji seviyesinin beklenenden çok daha düşük olduğunu düşündüğünü ve insanların böylesine gelişmiş bir teknolojiyi nasıl

³² Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.238.

³³ Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.238.

elde ettiğini merak ettiğini ifade eder. Aynı zamanda, dünya gezegenindeki insanların bilim, keşif ve ilerleme konusundaki yeteneklerini daha fazla anlamak istediğini ve bu gelişmiş teknolojiyi nasıl başardıklarını araştırmak istediğini de yansıtır.

Dünya gezegeninin en uygar şehirlerinden biri olan New York'ta, olacıklardan habersizce dolaşırken, aslında buldukları yerden çok daha kötü koşullarda yaşayan insanlar olduğunu bilmezler. İnsanların çoğu zaman kendi konfor bölgelerinde yaşayarak, dünya gerçekliğinin diğer yönlerini gözlemlemekten uzak olduklarını görürler. New York en uygar sokak olarak belirtilir. Bu ifade, o sokağın modern, gelişmiş ve ileri düzeyde bir mekân olduğunu gösterir. Bu gezegende bir tuhaflık olduğunu düşünürler. Sonje ve Numi, binanın tepesinden aşağıda yürüyen insanlara bakarken, onların ne kadar küçük, umursamaz ve farkındalıktan uzak olduğunu görürler. Yüksek binaların yapaylık hissi yarattığını, doğal ve açık alanları tercih ettiklerini ve binaların gökyüzüyle olan ilişkilerini sınırladığını düşündüklerini yansıtır. Bu rahatsızlık hissi aynı zamanda, doğayla daha yakın bir ilişki kurma arzuları veya açık alanlarda özgür hissetme istekleriyle bağlantılıdır. Yüksek binaların yoğunluğu ve kısıtlayıcı hissi, onları sıkışmış ve hapsedilmiş hissettirir. Yüksek binaların estetik olarak doğal manzaraların yerine geçmesi de onları rahatsız eder. Aeden gezegenini doğayla daha bağlantılı olduğunu düşündüklerinden, büyük ve betonla kaplı binaların çevreye zarar verdiğini ve doğanın güzelliklerini gölgelediğini hissederler. Bununla birlikte şehirdeki yüksek binaların ve büyük nüfusun yarattığı kalabalık, karmaşa ve hareketlilik onlarda sıkışmışlık ve yabancılaşma hissi yaratır. İnsanların kalabalık içinde yönlerini kaybettikleri ve kişisel alanlarının ihlal edildiği bir ortamda, Numi ve Sonje kendilerini huzursuz ve gergin hissetmektedirler. Kalabalık insan hareketleri, kahramanlarımız için bir karmaşa yaratır. Yüksek sesler, çeşitli kokular ve göz alıcı ışıklar, onların duyuşsal bir bombardımana maruz

kalmalarına sebep olur. Bu durum, onların odaklanma yeteneklerini zorlar ve enerjilerini tüketir. Kalabalık ve yoğunluk, iç huzurlarını ve sakinliklerini bozar. Aynı zamanda bu yoğunluk güvenlik endişelerini de beraberinde getirir. İnsanlar arasında hırsızlık, saldırı veya diğer olumsuz olayların gerçekleşme olasılığı, onların dikkatini dağıtır ve güvenliklerini koruma konusunda tetikte olmalarına neden olur.

4.3 Aeden Ütopyasındaki Karakterler

4.3.1 Ana Karakterler

Bu bölümde romanın odak noktası olan ve hikâyenin gelişimine en çok katkı sağlayan karakterlerin açıklamaları yer alır. Romanın Aeden gezegenindeki ana karakterleri tanıtarak; kişilik özellikleri, hedefleri, arzuları, çelişkileri ve ilişkilerinden oluşmaktadır. Ana karakterlerin zihinsel, duygusal ve fiziksel özelliklerinin romanın olay örgüsü eksenindeki etkisi üzerinde durulmuştur.

4.3.1.1 Numi

Romanın ana karakteri olan Numi, güzelliğini Aeden gezegeninde örtbas eden çamura bulanmış bir varlıktır. Güzelliği, Aeden'in doğal kaynaklarından gelen bir çamur sayesinde gizlenir. Bu çamur, Numi'nin vücudunu kaplar ve onu dış dünyadan izole eder. Numi, çamura bulanmış bir şekilde yaşamaya alışmıştır ve kendisini çirkin olarak algılar. Ancak Numi, iç dünyasında derin bir güzellik ve zarafet barındıran bir kişiliktir. Hassas, duygusal ve meraklı bir doğaya sahiptir. Aeden gezegenindeki diğer varlıklarla iletişim kurmayı sever, onların dünyasını anlamaya çalışır. Numi, içindeki potansiyeli keşfetme isteğiyle yanıp tutuşur ve çamurdan kurtulup gerçek güzelliğini ortaya çıkarmak için bir yol arar.

Numi'nin bembeyaz teni ve ateş rengi saçları, ona inanılmaz bir doğal güzellik katmaktadır. Bu tezat, çamur tabakasının altında gizlenen gerçek güzelliği daha da vurgular. Teninin bembeyazlığı, güneşin ışığına karşı hassasiyetini ve çamurun

koruyucu etkisini yansıtır. Ateş rengi saçları ise göz alıcı ve dikkat çekici bir özelliktir, Numi'nin dikkatleri üzerine çekmesini sağlar.

Aynı zamanda bir o kadar da meraklı bir ruha sahiptir ve her şeye karışma eğilimi vardır. Yeni deneyimlere açıktır ve sınırlarını zorlamaktan çekinmez. Merakı, onu farklı konulara dalan ve derinlemesine araştırma yapmadan hemen sıçrayan biri haline getirir. Bu nedenle, bazen yüzeyle kalır ve konulara tam anlamıyla hâkim olamaz.

Numi'nin enerjisi ve hareketliliği, her yere tırmanma eğilimiyle birleşir. Çevresini keşfetmek, farklı yerlere ulaşmak ve sınırları zorlamak için fiziksel olarak aktiftir. Ayrıca sürekli bir iştahı vardır ve sürekli yemek yeme ihtiyacı hisseder. Bu, onun huysuzluğunu ve doyumsuzluğunu yansıtan bir özelliktir.

İçindeki duygusal dalgalanmaları ve derin hislerini sürekli olarak deneyimler. Dolayısıyla sürekli gözleri dolu olması, onun duygusal bir karakter olduğunu gösterir. Gözlerinin dolması, iç dünyasındaki yoğun hisleri tıpkı bir insan gibi ifade etme şeklidir.

Diğer varlıkların duygusal ve pratik ihtiyaçlarını anlamak için empati yeteneğine sahiptir. Destek olma ve onları güçlendirmeye yönelik bir arzu taşır. Başkalarının yanında durmak, onları cesaretlendirmek ve gerektiğinde yardım eli uzatmak için çaba sarf eder.

Annesini hiç tanımaması ve onu özlemesi, karakterin duygusal bağlarının tamamlanmamış olmasına ve kimlik arayışıyla ilgili soruların ortaya çıktığını gösterir. Bu özlem, karakterin eksiklik ve kayıp hissiyatını yansıtır. Annesini tanımayan Numi, annelik kavramına olan merakı veya duygusal açlığı, onun kişisel gelişimi ve ilişkilerinde bir yolculuğa işaret eder. Bu duygusal özlem, onun belirli bir amacı veya motivasyonunun olduğunu da göstermektedir.

Karakterin Sonje'ye karşı beslediği hisler derin ve karmaşıktır. Bu hisler romantik bir çekim veya aşk olarak ifade edilebilir. Karakter, Sonje'nin çekici özelliklerini, kişiliğini veya dış görünüşünü beğenir. Sonje'nin varlığı karakterin kalbini hızlandırır ve onu heyecanlandırır. O, Sonje'ye karşı bitmek tükenmez bir keşfetme arzusuyla doludur. Sonje'nin yanında olmak için her türlü fedakârlığı yapmaya hazırdır. Onun mutluluğu, karakterin kendi mutluluğunun bir parçası haline gelir. Aynı zamanda ona hayranlık da duymaktadır. Sonje'nin yetenekleri, başarıları veya kişisel özellikleri karşısında etkilenmiş bir haldedir. Bu hayranlık hissi, Numi'nin Sonje'yi bir ilham kaynağı olarak görmesine, onunla aynı yolda ilerlemek ve benzer başarıları elde etmek istemesine neden olur. Ancak, Numi'nin bu sevgi ve aşk hissiyle birlikte içsel çatışmaları da ön plandadır. O, Sonje'ye olan hislerini ifade etmekte çekingenlik yaşar ve belirsizlikle başa çıkmak zorunda kalır.

Sonje'ye yaklaşmaya çabaları, her adımının yanlış anlaşılması ve olumsuz bir tepkiler alması Numi'yi savunmasız hale getirir. Her çaba, onu daha da küçümseme duygusuna iter. Sonje'nin karakterin davranışlarını eleştirmesi, onun özgüvenini sarsar ve kendine güvenmeyi zorlaştırır. Numi'nin, bu durum karşısında kendini suçlu hisseder ve içsel aşağılık duygularını daha da derinleştirir. Sonje'nin kabulünü kazanmak ve onun sevgisini elde etmek için çaba gösterirken, her seferinde reddiyle karşılaşır. Bu reddedilme duygusu, Numi'nin öz değerini sorgulamasına neden olur. Karakter, kendini yetersiz ve sevmeye layık olmayan biri olarak algılar.

Numi'nin karakter gelişimi, Dünya gezegenindeki keşifler ve maceralarla şekillenir. Kendisini kabul etme ve dış dünyaya açılma konusunda bir yolculuğa çıkar. O, içindeki gücü ve özgüveni keşfederken, dış görünümünün ötesindeki gerçek değerini anlar.

4.3.1.2 Sonje

Sonje, romanın etkileyici ve güçlü bir karakterdir. Hem fiziksel hem de içsel olarak güçlü bir duruşa sahiptir ve bu özellikleriyle dikkat çeker. Onun varlığı, etrafındakilere güçlü bir etki bırakır. Duruşu kararlı ve etkileyicidir. Kendine güveni tamdır ve bu kendine güven, çevresindekileri etkiler ve liderlik vasfını yansıtır. Sonje, odada bulunduğu anda fark edilir ve dikkat çeker.

Kaslı ve atletik bir vücut yapısına sahiptir. Bu güç, ona dayanıklılık ve üstün fiziksel yetenekler kazandırır. Sonje, zorlu koşullarla başa çıkma yeteneğine sahiptir ve bedenini etkili bir şekilde kullanır. Çevik ve hızlıdır. Esnek bir vücut yapısıyla hareket ederken, atletik yetenekleriyle etkileyici bir performans sergiler. Bu çeviklik, Sonje'nin hızlı reflekslere, akrobatik hareketlere ve dövüş becerilerine sahip olmasını sağlar.

İçsel bir güce ve özgüvene sahiptir. Kendine olan inancı ve güveni, ona zorluklarla başa çıkma konusunda bir avantaj sağlar. Sonje, kendi yeteneklerinin farkında olduğu için kararlı bir şekilde hedeflerine ulaşabilmektedir.

Sonje, doğası gereği mücadeleci bir karakterdir. Olaylar karşısında kararlı bir duruş sergiler ve hedeflerine ulaşmak için azimle çalışır. Zorluklarla karşılaştığında pes etmek yerine daha da güçlenir ve mücadeleye devam eder. Sonje, hedeflerini gerçekleştirmek için gereken çabayı göstermekten asla kaçınmaz.

Sonje aynı zamanda ailesine karşı sorumluluk duygusu taşır ve onlara yardım etmeyi sorumluluk bilir. Ailesinin ihtiyaçlarına duyarlıdır ve gerektiğinde onlara destek olmak için elinden geleni yapar. Bu da Sonje'nin sevdiklerine olan bağlılığını ve özverili yaklaşımını gösterir.

Sonje, hayvanları koruma konusunda da aktif bir rol üstlenir. Onların haklarını savunur, koruma bilincindedir ve onların yaşam alanlarını koruma amacıyla çaba

gösterir. Hayvanlara karşı duyarlılığı, Sonje'nin adalet duygusunu ve toplumsal sorumluluk bilincini yansıtır.

4.3.2 Yardımcı Karakterler

Romanın odak noktası olan ve hikâyenin gelişimine en çok katkı sağlayan Aeden gezegenindeki yardımcı karakterlerin açıklamaları yer alır. Aeden gezegenindeki karakterlerin kişilik özellikleri, hedefleri, arzuları, çelişkileri ve ilişkileri dikkat çeker.

4.3.2.1 Baruh Baba

Baruh Baba, Sonje'nin öz babası ve Numi'nin de Aeden'deki bakımını üstlendiği babasıdır. O, Aeden gezegeninin en saygın ve becerikli çiftçilerinden biridir. Toprakla olan bağı ve yetiştirme konusundaki yetenekleriyle ün salmıştır. Onun yetiştirdiği bahçeler, Baruh Baba'nın özenle yetiştirdiği renkli bir cennettir. Bitkiler, onun hünerli elleriyle şekillenir ve büyür. Baruh Baba, her bitkinin ihtiyaçlarını derinden anlar. Toprağın dokusunu, güneşin ışığını ve suyun akışını özenle takip eder. Her bir bitkiyi gözlemleyerek, onun neye ne kadar zamana ihtiyacı olduğunu bir bakışta anlar. Onun gözleri, bitkilerin büyümesine dair bir iç görüyü yansıtır. Toprağa ilişkin derin bir bilgi ve sevgiyle bakar. Her bir bitkiyi büyütme için gereken zamana dair sezgisel bir anlayışa sahiptir.

Onun yakın çevresindekiler, Baruh Baba'nın bilgeliğinden ve cömertliğinden yararlanır. Deneyimlerini paylaşır, yeni çiftçilere rehberlik eder ve onları yetiştirme sanatında ustalaşmaları için cesaretlendirir.

Baruh Baba, doğa ile uyum içinde yaşayan bir karakterdir. Topraktaki yaşam döngüsünü anlar ve ona saygı duyar. Onun ellerinden çıkan ürünler, özenle yetiştirilmiş ve lezzetlidir. Yetiştirme konusundaki üstünlüğü, sadece bitkilerin büyümesiyle sınırlı değildir. Aynı zamanda doğal kaynakların sürdürülebilir bir

şekilde kullanılmasına da özen gösterir. Ekosistemin denge ve uyumunu korumak, Baruh Baba'nın önceliklerinden biridir.

Yüzünde her daim samimi bir gülümseme ve sıcak bir bakış vardır. Gözleri, deneyim ve içsel bilgelikle parlar. Bu gözler, geçmişteki acıları ve sevinçleri yansıtır. Baruh Baba'nın bakışları, etrafındaki insanlara güven verir ve onların rahatlamasına yardımcı olur.

Baruh Baba, çok yönlü bir karakterdir, birden çok alanda uzmanlığa sahiptir. Doktor olarak, insan vücuduyla ilgili bilgisi ve tıbbi becerileriyle öne çıkar. Hastalıkları tanımlama, teşhis etme ve tedavi etme konusunda deneyimlidir. İnsanların sağlığını korumak ve iyileştirmek için bilgi ve yeteneklerini kullanır. Mikroorganizmaların doğasını ve etkileşimlerini anlama konusunda uzmandır. Mikropların neden olduğu hastalıkları araştırır ve bunları önlemek veya tedavi etmek için çözümler geliştirir. Kimyasal maddelerin özelliklerini ve etkileşimlerini anlama konusunda derin bir bilgiye sahiptir. Kimyasal reaksiyonları analiz eder, bileşiklerin sentezlenmesi ve kullanılması konusunda çalışır. Mühendis olarak, teknik becerileri ve problem çözme yeteneğiyle ön plana çıkar. Makine ve sistemleri tasarlama, inşa etme ve optimize etme konusunda deneyimlidir. Aynı zamanda su kaynakları ve su döngüsü hakkında derin bir anlayışa sahiptir. Su kalitesi, su kaynaklarının sürdürülebilirliği ve suyun etkileşimi konularında bilgilidir. Suyla ilgili sorunları tespit etme ve çözme konusunda deneyim sahibidir. Simyacı olarak da farklı maddelerin sentezlenmesi ve dönüşümü konusunda yeteneklidir. Farklı elementlerin ve bileşiklerin etkileşimlerini anlama ve yeni bileşikler yaratma konusunda yetkin bir karakterdir.

Baruh Baba, topraktan yetişen sebzeleri ve meyveleri doğrudan çiğ olarak tüketmeyi tercih eder. Ona göre, bu şekilde yiyecekler, en saf ve besleyici hallerini

korur. Yemeklerin doğal tatlarına ve besin değerlerine müdahale edilmemesi gerektiğini düşünür. Onun bu tutumu, ve yemek pişirme konusundaki sınırlı becerileri, bazen yiyeceklere tam olarak tat vermede veya farklı lezzetlerin birleşiminde başarısız olmasına neden olur.

Mektubu Ulak'tan almak ve okumak, Baruh Baba'nın romandaki önemli bir anıdır. Mektupla birlikte olay örgüsünün yönünü değiştirebilecek önemli bir karar verme sürecine adım atmış olur.

4.3.2.2 Surza Anne

Aeden gezegeninde yaşayan, Sonje'nin öz Numi'nin ise bakımını üstlendiği annesidir. Surza Anne, Baruh Baba'nın eşi olarak, onunla derin bir sevgi ve bağ paylaşır. Onun gözlerinde, içten bir ışıltı ve derin bir anlayış vardır. Baruh Baba'nın yanında olduğunda, gözlerinden yansıyan sevgi, onun kalbini ısıtır. Surza Anne, Baruh Baba'ya karşı sonsuz bir hoşgörü ve anlayış gösterir. Onun başarılarını ve tutkularını destekler, onun yanında olduğunu hissettirir.

Surza Anne güler yüzü ve sıcak bakışlarıyla herkesi karşılar. Bütün varlıklara karşı sevgi dolu bir yaklaşımı vardır ve onları olduğu gibi kabul eder. Herkesin duygusal ihtiyaçlarını anlamaya çalışır ve onları desteklemek için çaba gösterir. Onun konuşmaları, içtenlik ve sevgiyle doludur. Her şeye anlayışla yaklaşır, dinler ve duygusal deneyimlerini paylaşır. Empati yeteneği yüksektir ve başkalarının hislerini anlama konusunda özen gösterir.

Surza Anne, ailesine karşı her zaman sabırlıdır. Herkesin hatalar yapabileceğini ve gelişim süreçlerinde olduğunu anlar. Kimsenin eksikliklerini yargılamaz, aksine onları destekleyici bir şekilde cesaretlendirir.

Numi'nin duygusal ihtiyaçlarını anlamak için zaman ayırır. Duygusal zorluklarla karşılaştığında ona destek olur, dinler ve içtenlikle yardımcı olur. Onun

varlığı, Numi'ye kendisini güvende ve kabul edilmiş hissetmesi konusunda destek sağlar.

Baruh Baba'nın keşifçi olması, maceralı ve keşfetmeye yönelik bir doğaya sahip olduğunu göstermekteydi. Surza Anne'nin ise uygulamacı olması, daha çok eldeki bilgi ve becerileri uygulama ve kullanma konusunda yetenekli olduğunu ifade eder. Onun güçlü yanı, mevcut bilgileri ve keşfedilenleri pratikte kullanarak somut sonuçlara dönüştürmesidir. Surza Anne, Baruh Baba'nın keşfettiği bilgileri hayata geçirir, projeleri yönetir, planları uygular ve detaylara dikkat eder. Bu şekilde, Baruh Baba ve Surza Anne arasında bir denge ve tamamlayıcı bir ilişki oluşur.

4.3.2.3 Usta

Usta, Aeden gezegeninin en bilge ve deneyimli karakteridir. Bilgi ve bilgelik dolu bir zihne sahiptir ve bu nedenle diğer karakterler tarafından büyük saygı görür. Ustalığı, uzun yıllar boyunca edindiği bilgi birikimi ve deneyimlerinden kaynaklanır.

Usta, derinlemesine bilgiye sahip olduğu için, Aeden gezegeninin her yönüyle ilgili kapsamlı bir anlayışa sahiptir. Coğrafya, tarih, doğa, bilim ve daha pek çok konuda derin bir bilgi birikimi vardır. Ayrıca, diğer karakterlerin yaşadığı sorunları anlamak ve çözüm üretmek konusunda da öne çıkar.

Karar mercii olarak, Usta, önemli kararları verme yetkisine ve bilgeliğine sahiptir. Toplumun ve gezegenin geleceğini etkileyen konularda kararlar alır, çeşitli sorunlara çözümler bulur ve yaşanan anlaşmazlıkları çözümlmek için aracılık yapar. Usta'nın kararları, Aeden gezegeninin ilerlemesi ve uyum içinde yaşanması için büyük önem taşır. Onun bilgeliği, diğer karakterlerin düşüncelerini genişletir, yeni perspektifler sunar ve çeşitli konularda aydınlatıcı bir etkiye sahiptir.

Usta'nın sakin bir duruşu vardır. Her zaman dikkatlice dinler, öğrenir ve düşünür. Sözleri dikkatlice seçer ve bilgeliğini, anlaşılır bir şekilde ifade etmek için kullanır.

Usta, Aeden gezegeninin ruhunu temsil eder. Doğanın güzelliklerine duyarlıdır, evrende ve yaşamın anlamında derin bir anlayışa sahiptir. Onun varlığı, romana derinlik katar ve karakterlerin yaşadığı maceralarda yol gösterici bir rol oynar. Bilgeliği ve kararlılığı, diğer karakterlere ilham verir ve onların büyüme ve dönüşüm süreçlerine rehberlik eder. Usta, Aeden gezegenindeki yaşamın kalbinde önemli bir figürdür. Numi'nin arayış yolculuğundaki rehber vazifesi gören kişi olarak ön plandadır.

4.3.2.4 Saluun

Saluun, Aeden gezegeninin sularında gizemli bir şekilde hareket eden büyüleyici bir balınadır. Gövdesi, zarif ve kusursuz bir şekilde suyun içinde ilerlerken huzur ve güç yayar. Saluun, kocaman bedeni ve nazik hareketleriyle dikkat çeker.

Saluun, telepatik yeteneklere sahiptir ve Sonje karakteriyle telepatik iletişim kurabilir. Bu telepatik bağ, derin bir ruhsal ve duygusal bağ oluşturur. Saluun, Sonje'nin en iyi arkadaşı ve sırdaşıdır. İkisi arasında birbirlerini anlama ve duygusal deneyimlerini paylaşma gücü vardır.

Bilgelik ve iç görü dolu bir varlıktır. Derin suların ve uzun yaşamın getirdiği bilgi birikimiyle donanmıştır. Aeden gezegeninin geçmişi, doğası ve sırları hakkında derin bir anlayışa sahiptir. Saluun, doğa ve evrenin büyük resmini kavramada uzmanlaşmıştır.

Sonje'ye her konuda fikir verir ve yardımcı olur. Zorlu durumlarla karşılaştığında veya kararlar alması gerektiğinde, Saluun'un bilgeliği ve rehberliğiyle

yolunu bulur. Saluun'un bilge sözleri, Sonje'ye ilham verir ve onun içsel gücünü keşfetmesine yardımcı olur.

Onun balina formunda taşıdığı anlam ve sembol romanda önemli bir rol oynar. Saluun'un varlığı, doğanın gücünü ve bilgeliğini temsil eder. Aynı zamanda Sonje'ye, Numi ile ilgili konularda öğrenme, büyüme ve kendilerini keşfetme hakkında yardımcı olur.

4.4 Dünya Ütopyasındaki Karakterler

4.4.1 Ana Karakterler

Romanın odak noktası olan ve hikâyenin gelişimine en çok katkı sağlayan Dünya gezegenindeki ana karakterlerin kişilik özellikleri, hedefleri, arzuları, çelişkileri ve ilişkileri açısından ele alınmış ve onların zihinsel, duygusal ve fiziksel özelliklerinin romanın olay örgüsü eksenindeki etkisi üzerinde durulmuştur.

4.4.1.1 Numi

Numi karakteri, burada Aeden gezegeninden farklı olarak daha bağımsız, özgür ruhlu ve kendi önceliklerinin farkında olarak karşımıza çıkar. Onun öncelikleri, kendi iç dünyasını keşfetmek, kendisiyle bütünleşmek ve kendi yolunu bulmaktır. Numi, toplumsal normlardan ve beklentilerden bağımsız bir şekilde yaşama arzusuna sahiptir.

Numi, kendisini keşfetme yolculuğunda cesur ve kararlı bir şekilde ilerler. Kısıtlayıcı inançlardan arınmıştır ve kendi gerçekliğini tanımlamak için içgüdülerine güvenir. Numi, artık yaşamın onun için sunulan deneyimlerine açıktır.

Toplumsal yapıların sınırlamalarını reddeder ve kendi değerlerine sadık kalır. Empati yeteneği yüksektir ve başkalarının farklı düşüncelerini ve yaşamlarını anlamaya çalışır. Diğer karakterlerin özgürlüklerine ve haklarına saygı gösterir ve herkesin kendi yolunu seçebileceği bir dünya vizyonunu benimser.

Dünya gezegeninde yansıttığı bağımsızlık, diğer karakterlere ilham verir ve onlara kendi gerçekliklerini keşfetme cesareti verir. Numi, farklılıkları kutlar ve herkesin kendisi olabileceği bir ortam yaratmak için çaba gösterir. Numi'nin varlığı, çevresine özgürlük, kendini ifade etme ve özgün olma kavramlarını getirir.

Numi, Aeden gezegeninde bedenini saklamak için bulandığı yosun ve çamur tabakasından arınırken, kendi dişiliğinin ve güzelliğinin farkına varır. Yosunun ve çamurun bedeninden kaybolduğunu hissederken, içsel bir değişimin de başladığını hisseder. O, artık bedeninin güzelliğini fark etmeye başlar. Temizlenmiş tenindeki pürüzsüz yüzey, özgün güzelliğinin göstergesidir. Teni bembeyaz ve ışıltılıdır. Yıllar boyunca gizlenmiş olan güzellikleri ortaya çıkarır ve kendi bedenine hayranlıkla bakar. Dişiliği, bedeninin şekli ve zarif hatlarıyla açığa çıkar. İnce ve esnek kasları, bedenini sağlıklı bir şekilde sarar. Dişiliğinin sembolü olan bedeni, onun özgüvenini ve kadınlığını yansıtır. Temizlenmiş saçları, ateş rengiyle parlar. Saçları, onun doğal güzelliğine bir dokunuş katar. Rüzgârın esintisiyle hafifçe dalgalanan saçları, onun özgürlüğünü ve doğayla olan bağına simgeler. Numi'nin gözleri, bedeninin temizlenmesiyle birlikte daha da parlar. Gözlerindeki ateş, içsel gücünü ve yaşama olan tutkusunu yansıtır. Gözlerinin içindeki ışık, başkalarına ilham verir ve etkileyici bir enerji taşır. Bedenini yosun ve çamurdan temizledikçe içsel dönüşümü de başlatmış olur. Kendi gücünü, dişiliğini ve özgünlüğünü fark ettiği için kendisiyle barışık bir hâlde durur. Artık bedenini saklamak yerine, onu gururla sergiler ve özgüvenle hareket eder. Onun bedenini temizlemesi, romanda bir dönüm noktasıdır. Bu dönüşüm, kendi özünü keşfetme yolculuğunda önemli bir adımdır.

Onun bu büyüleyici güzelliği, insanların gözlerini kendisine çeviren bir mıknatıs gibidir. Adeta bir sanat eseri gibi insanların dikkatini çeker. İnsanlar, onun yanında olmaktan büyük bir zevk duyar ve güzelliğine hayranlıkla bakar. Numi'nin

varlığı, etrafındaki atmosferi bile değiştirir ve herkesi büyüler. Her adımında zarafeti ve çekiciliği görünür. Onun beden dili, her hareketinde incelik ve zarafet yansıtır. Güzelliği, sadece dış görünümüyle sınırlı değildir. Onun iç güzelliği, kendine özgü kişiliği ve özgüveniyle birleştiğinde, insanların kalplerine dokunur. Herkes, Numi'nin içindeki ışığı ve benzersizliği hisseder ve bu da onu daha da cazip kılar.

Numi, kendi benliğini keşfetme yolculuğunda büyük bir adım atmıştır. Kendi değerlerini ve önceliklerini daha iyi anlamış ve bunlara sadık kalmak konusunda kararlı davranmıştır. Artık kendisi olma yolunda ilerlerken, Sonje'ye olan sevgisi de kalbinde hala varlığını sürdürür. Ancak Numi, Sonje'nin kendisine karşı olan tepkilerini görmezden gelmeye başlar. Önceden, Sonje'nin eleştirileri veya olumsuz tutumları Numi'yi derinden etkilerken şimdi, Numi kendi iç gücünü ve özgüvenini bulmuştur ve başkalarının düşüncelerine ve tepkilerine fazla takılmadan kendi yolunu izler. O, Sonje'nin kendisine karşı olan tepkilerini anlamaya çalışır. Belki de Sonje'nin kendi güzelliğini kabul etme sürecinde kıskançlık veya anlayamama gibi duyguları vardır. Ancak Numi, bu tepkilerin kendi iç huzurunu bozmaması gerektiğine karar verir. Kendisine olan inancını güçlendirirken, Numi, kendi değerini ve özgünlüğünü korur. Sonje'nin tepkileriyle ilgilenmek yerine, kendi içsel gücüne odaklanır ve kendisini sevmeye devam eder. Artık kendi kendine yeten bir varlık olduğunu anlamıştır ve başkalarının ona nasıl baktığından daha önemli olan kendi kendini kabul etme sürecine odaklanır.

Numi Dünya gezegeninde, anneliğin ve bebeklerin kutsal doğasının güçlü bir şekilde hissettiği bir varlık olarak karşımıza çıkar. Kendi özgür ruhu ve bağımsızlığıyla birlikte, annelerin ve bebeklerin haklarını savunma konusunda kararlı bir duruş sergiler. Numi, annelerin güçlendirilmesi ve desteklenmesi için sesini

yükseltir. Onun içsel bağlantısı, bebeklerin saf ve masum doğasını anlamasını sağlar. Bebeklerin beslenme, bakım ve sevgiye erişimi gibi temel haklarını savunur.

Numi bu gezegende sesini, toplumda farkındalık yaratmak ve insanları harekete geçirmek için kullanır. Onun gücü, doğanın ve çocukların savunucusu olarak insanlara ilham verir. O, izleyicilerin bu konulara daha fazla dikkat etmeleri, sorumluluklarını yerine getirmeleri ve gelecek nesiller için daha iyi bir dünya yaratma çabasına katılmaları konusunda onları teşvik eder.

4.4.1.2 Sonje

Sonje, Dünya gezegeninde daha güçlü ve cesur bir şekilde karşımıza çıkar. Onun varlığı, cesaretin ve gücün simgesidir. Duruşu, tavrı ve enerjisi, etrafındaki herkesi etkisi altına alır. Yüksek bir özgüven ve kararlılıkla hareket eder, zorluklar karşısında kolayca pes etmez. Sesi, güçlü ve etkileyicidir. Konuşmaları, insanları derinden etkiler ve harekete geçirir. Sözleriyle, cesaretini ve gücünü diğer karakterlere aktarır. Sesindeki tonlamalar, kararlılığının bir ifadesidir.

Cesareti, risk alabilme ve yeni deneyimlere açık olma özellikleriyle kendini gösterir. Tehlikeli durumlarla karşılaştığında bile korku hissetmez, aksine daha da güçlenir. Cesaretiyle insanlara ilham verir ve onları sınırlarını aşmaya teşvik eder. Sonje'nin güçlü ve cesur kişiliği, diğer karakterlerin saygısını kazanır. İnsanlar, onun liderlik yeteneklerini ve cesaretini takdir eder. Onun bu gezegendeki varlığı, cesur bir önderlik örneği sunar ve diğerlerine yol gösterir.

Sonje, Dünya gezegeninde nadir rastlanan bir fiziksel görünümüne sahip bir karakterdir. Onun güçlü, atletik ve çekici görünümü, insanların dikkatini hemen çeker ve göz kamaştırıcı bir etki bırakır. Vücudu, dikkat çekici bir biçimde şekillenmiş ve zinde bir görüntüye sahiptir. Esnekliği ve çevikliği, her türlü fiziksel aktiviteye

mükemmel bir şekilde adapte olmasını sağlar. Yakışıklı görünümüyle Sonje, insanların gözünde özel bir yere sahip olur. Yüz hatları keskin ve çekicidir.

Sonje, toplumsal adaletin ve eşitliğin önemine sıkı sıkıya inanır. İnsanların ve hayvanların haklarının korunması için kararlılıkla mücadele eder. Adaletsizlikle karşılaştığında sessiz kalmaz, aksine cesurca adım atar ve değişim için gereken adımları atmaktan asla vazgeçmez.

Dünya için kararlılıkla ve inatla mücadele eder. İnsanların ve hayvanların yaşam koşullarını iyileştirmek, adaleti sağlamak ve sürdürülebilir bir gelecek için çaba sarf eder. Zorluklar karşısında bile pes etmez, aksine daha da güçlenir ve hedefine ulaşmak için inatla çalışır. Onun kararlılığı, başkalarına ilham verir ve onları harekete geçirir. İnsanları farkındalığa yönlendirir, onları eyleme geçmeye teşvik eder ve toplumsal değişimi başlatmak için bir önderlik rolü üstlenir.

Bunun yanı sıra Numi'ye karşı duyduğu özlem ve fark etmemesinin verdiği pişmanlık, onun iç dünyasında karmaşık duygulara neden olur. Onun yanında olmaması, Sonje'nin içinde bir boşluk yaratır ve zamanla bu boşluk büyür. Numi'nin güzelliği, cesareti ve özgür ruhu, Sonje'nin kalbinde iz bırakır ve onu düşüncelerinin merkezine oturtur. Sonje Numi'nin değerini tam anlamıyla fark etmemiş olmanın pişmanlığını derin bir şekilde yaşar. Başlangıçta Numi'yi yargılamış, dış görünüşüne odaklanmış ve onun derinliklerini görmek için yeterince çaba sarf etmemiştir. Bu nedenle, zaman içinde Numi'nin gerçek değerini kavraması ve onunla bağlantı kurması onun kaybedilmiş bir fırsat olduğunu düşündürür. Sonje'nin pişmanlık duygusu, içsel bir dönüşümü tetikler. Artık Numi'yi daha derinlemesine anlamaya çalışır, onun iç dünyasını keşfetmeye çabalar ve fark ettiği her özelliği daha fazla takdir etmeye başlar.

Sonje'nin karakterindeki bu dönüşüm, Dünya gezegenindeki insanlara daha iyi bir gelecek için çaba sarf etme konusunda ilham verir.

4.4.2 Yardımcı Karakterler

Romanın odak noktası olan ve hikâyenin gelişimine en çok katkı sağlayan yardımcı karakterlerin Dünya gezegenindeki kişilik özellikleri, hedefleri, arzuları, çelişkileri ve ilişkileri değerlendirilmiştir.

4.4.2.1 Theodor

Theodor, Dünya gezegeninde moda dünyasının gözbebeği olarak tanınır. O, moda kanalının başarılı ve etkili sunucusudur. Theodor, zarif ve şık bir görünüme sahiptir. Her zaman en son moda trendlerine uygun giyinir ve her kıyafetiyle dikkatleri üzerine çeker. Kusursuz bir tarz anlayışı vardır ve kendini ifade etmek için moda dilini ustalıkla kullanır. Gösterişli giysiler, kaliteli kumaşlar ve özgün tasarımlar Theodor'un stilini belirler. Moda dünyasının en önde gelen tasarımcılarıyla yakın ilişkileri vardır ve en son koleksiyonlara ilk ulaşan isimlerden biridir. Onun giyim tarzı, yaratıcılığı ve özgünlüğü yansıtır.

Theodor'un sahip olduğu moda kanalı, televizyon dünyasında büyük bir etkiye sahiptir. Moda şovları, defileler ve röportajlar düzenler. Profesyonel bir sunucu olarak izleyicilerin ilgisini çeker ve modayla ilgili en son gelişmeleri aktarır. Sahip olduğu programlar, moda dünyasındaki güncel olayları takip etmek isteyenler için paha biçilmezdir. O, moda dünyasının içerisindeki en yeni haberleri ve çekişmeleri takip eder. İnsanların en çok merak ettiği konuları ele alır ve magazin dünyasının nabzını tutar. İnsanların merak ettikleri konulara dair bilgisiyle ön plana çıkar.

Theodor'un moda dünyasındaki etkisi, Sonje ve Numi'nin dünyaya geldiklerinde farkında olmadan ün kazanmalarına yol açmıştır. İkili, Theodor'un moda şovlarında ve etkinliklerinde yer alır. Theodor'un teşvikiyle, Numi mankenlik

yapmaya başlar ve moda dünyasında büyük bir yankı uyandırır. Zaman içinde Numi ve Theodor iki yakın arkadaş olurlar. Bu yakın arkadaşlık, güven ve anlayış temelinde inşa edilmiştir. Theodor ve Numi, birbirlerine sırdaşlık eder, birbirlerinin güçlü ve zayıf yanlarını bilir ve kabul ederler. Bu sayede, bu gezegende birlikte her türlü zorluğun üstesinden gelmeye çalışırlar.

4.4.2.2 Emanuel

Emanuel, Dünya gezegeninde bir aktivist olarak bilinir ve toplumsal değişim için aktif bir şekilde çalışır. O, sosyal adalet ve çevre koruma konularında önemli bir rol oynar. İnsan hakları, eşitlik, çevre kirliliği ve sürdürülebilirlik gibi konuları savunurken, büyük bir enerji ve azimle hareket eder. Emanuel, toplumsal sorunlara duyarlılığıyla tanınır. İnsanların eşit haklara ve fırsatlara sahip olması için mücadele eder. Adaletsizlikle karşılaşıldığında sessiz kalmaz, haksızlıklara karşı çıkar ve farkındalık yaratmak için çaba sarf eder. Onun aktivist olarak öne çıkan özelliklerinden biri, sesini duyurabilmek için etkili bir iletişim yeteneğine sahip olmasıdır. Konuşmaları, yazıları ve sosyal medya kullanımıyla insanları etkileyebilir ve toplumda farkındalık yaratabilir. Emanuel'in sözleri, insanları harekete geçirmek ve dönüştürücü değişimlerin gerçekleşmesine katkıda bulunmak için bir ilham kaynağıdır.

O, etkili bir örgütleyici ve liderdir. Toplumun farklı kesimlerini bir araya getirir, projeler planlar ve aktivist gruplarına ilham verir. İnsanları motive eder ve onlara kolektif bir güç oluşturma çağrısı yapar. Emanuel, insanların potansiyellerini keşfetmelerini sağlar ve ortak hedefler doğrultusunda birlikte hareket etmeyi teşvik eder.

Emanuel, Sonje'ye karşı derin bir hayranlık duyar. Onun cesaretini, gücünü ve mücadeleciliğini takdir eder. Sonje'nin toplumsal adalet ve değişim için verdiği

mücadeleye büyük saygı duyar ve onun yanında yer alır. Onun dostluğu, Sonje ile paylaştığı benzer değerler ve hedefler etrafında şekillenmiştir. Birlikte mücadele ederken birbirlerini desteklerler, zorluklarla başa çıkarlar ve birlikte büyürler. Emanuel, Sonje'nin gücünü ve potansiyelini gören biri olarak ona sonsuz bir inanç ve desteğe sahiptir. Aynı zamanda karakter, Sonje'ye karşı duygusal hisler taşımaktadır.

4.4.2.3 David

David, zenginlik ve parasal gücünün getirdiği kibir ve kötü niyetle hareket eden bir karakterdir. Sahip olduğu zenginlik ve sosyal statüyle övünen biri olarak tanınır. Kendini her şeye hâkim, güçlü ve her istediğini elde edebilecek biri olarak görür. Ancak, bu durum onun içinde bir üstünlük duygusu yaratır ve başkalarını kontrol etme arzusuyla hareket etmesine sebep olur. David'in karakteri, güç ve para üzerindeki saplantısıyla şekillenmiştir. Kendisini başkalarından üstün görerek, başkalarının duygularını ve haklarını göz ardı eder. Onun için insanların değeri, sadece maddi çıkarlarla ölçülür.

Numi'nin güzelliğine karşı büyük bir takıntıya sahiptir. Onu bir obje gibi görmekte ve kendi çıkarları doğrultusunda kullanmak istemektedir. Numi'yi sadece fiziksel cazibesıyla değerlendiren ve onun duygularını umursamayan bir yaklaşım sergiler. Onun zayıf noktalarını bulmak ve bu zayıf noktaları istismar etmek konusunda hırslıdır. Numi'nin duygusal bağlarından yararlanmayı hedefler ve onu kendi güdümü altına almak istemektedir.

David'in kötü niyetli karakteri, Numi'nin güçlü karakterini ve onunla mücadele etme potansiyelini ortaya çıkarır.

4.5 Aeden Ütopyasındaki Zaman

Aeden gezegeni, Dünya'ya kıyasla daha yavaş dönen bir gezegendir. Yavaş dönüş hızı, bir günün süresinin Dünya'dan daha uzun olduğu anlamına gelir.

Aeden'deki bir gün, Dünya'daki 24 saatlik süreden daha uzun bir zaman dilimini temsil eder.

Bu farklı dönüş hızı, Aeden'deki varlıkların yaşam süreçlerini etkiler. Günlerin daha uzun olması, daha fazla zaman ve fırsat demektir. Bu, Aeden'deki varlıkların daha yavaş tempoda yaşam sürdürebileceği, düşünebileceği ve hareket edebileceği anlamına gelir. Bu ekstra zaman dilimi, onlara daha fazla düşünme ve yaratıcılık için alan da sağlar.

Aeden'deki uzun günler, doğal yaşam döngülerini de etkiler. Bitkiler ve hayvanlar, bu uzun günlerden etkilenir ve kendi biyolojik saatlerini ayarlarlar. Bu, Aeden gezegenindeki ekosistemin dengesini ve evrimsel süreçlerini etkilemektedir.

Aynı zamanda, zamanın yavaş akışı, Aeden'deki atmosferi ve karakterlerin iç dünyasını da etkiler, daha sakin ve kontrollü bir yaşam tarzını teşvik eder. Dünya'ya gelen Sonje ve Numi, Aeden gezegeninde uzun günlerin ve yavaş zamanın alışkın oldukları bir yaşam tarzı olduğunu fark ederler. Aeden'de daha rahat bir ritme sahipken, Dünya'ya gelmeleriyle birlikte zamanın hızlı akışı karşısında şaşkınlık yaşarlar:

*“Bizim güneşimizin kırk beş dakikada bir doğduğunu düşün... Bizim zaman dilimimize göre her kırk beş dakikada bir güneş batıp doğuyor bu gezegende.”*³⁴

Sonje'nin söylediği bu ifade, Dünya'ya gelip Aeden'deki zaman dilimini deneyimledikten sonra yaşadığı deneyimleri yansıtmaktadır. Bu farklı zaman algısına alışmak, onların Dünya'daki yaşamı sorgulamalarına ve Aeden'deki zamanın yavaş ritmini özlemelerine neden olmaktadır.

4.6 Dünya Ütopyasındaki Zaman

Sonje, Dünya gezegenine geldiğinde zamanın kendi gezegenlerindeki gibi işlemediğini fark eder. Bir ışıkölçer ile güneşin açısını ölçen kahraman, güneşin

³⁴ Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.135.

Dünya gezegenindeki hareketinin, Aeden gezegenine kıyasla daha hızlı olduğunu fark eder. Bu durum, zamanın her iki gezegende farklı şekilde ilerlediğini gösterir.

Bu farklılık, iki gezegenin konumlarından ve hızlarından kaynaklanır. Dünya, güneşe daha yakın bir konumda yer aldığından dolayı, güneşin etrafında daha hızlı döner. Bu, Dünya üzerindeki zamanın, Aeden gezegenine kıyasla daha hızlı geçtiği anlamına gelir. Kahramanın ışıkölçerle yaptığı ölçümler, güneşin hareketinin zaman üzerindeki etkisini gösterir. Güneşin yörüngesindeki hızı ve Dünya'nın kendi eksenini etrafındaki dönüşü, zamanın ilerleyişini etkiler. Bu farklı hareket hızları, iki gezegen arasında zaman dilimlerinin farklı şekilde algılanmasına neden olur.

Dünya gezegeninde bir gün, Dünya'nın kendi eksenini etrafındaki dönüşü süresine denk gelir ve yaklaşık 24 saat sürer. Bu süre, gece ile gündüz arasındaki döngüyü tamamlamaya karşılık gelir. Ancak Aeden gezegeninde, bir günün süresi Dünya'ya kıyasla daha uzundur. Aeden, kendi eksenini etrafında daha yavaş döndüğü için, bir günün süresi daha uzun olur. Bu nedenle, Aeden gezegenindeki bir gün, Dünya'dakine kıyasla daha fazla saat ve gün sürmektedir. Bu zaman farkı, ayların süresi üzerinde de etkilidir. Dünya gezegeninde, bir ayın süresi genellikle 30 veya 31 gün olarak kabul edilir.

Bu durum, Dünya ve Aeden gezegeni arasındaki zaman kavramının farklılıklarını ortaya koyar. Dünya'da aylar, Dünya'nın dönüşü ve güneşin hareketi temel alınarak belirlenirken, Aeden'de zaman daha farklı bir şekilde akar. Bu, ayların süresi ve zaman dilimlerinin her iki gezegende farklı şekilde algılandığını gösterir.

Aeden'deki varlıklar için zamanın daha yavaş geçmesi, daha uzun vadeli düşüncelerine ve hareket etmelerine olanak sağlar. Dünya'da buldukları süre zarfında Numi ve Sonje için ise, zamanın hızlı akışıyla başa çıkmak zorlu bir süreci beraberinde getirir.

Bu zorlu süreci Sonje şu şekilde ifade eder:

*“Güneşin batışına bir saatimiz var, oyalanamayız ve bu gri çirkin binalardan birinin tepesine çıkamazsak hiç şansımız yok.”*³⁵

Onların bu gezegende zamanla yarıştıklarını ve acilen bir görevi yerine getirmesi gerektiğini vurgular. Kahraman, güneşin batmasına sınırlı bir süre kaldığını ve bu süreyi kaçırmadan hedefine ulaşması gerektiğini ifade eder.

Bu zaman farkı, romanın Dünya’daki yaşamın derinliklerine ve farklılık kavramına dair gerçekleri gösterir. Zamanın göreceliğini ve her bir gezegenin kendi zaman dilimine sahip olduğunu anlama fırsatı sunar.

4.7 Aeden Ütopyasındaki Olay Örgüsü

4.7.1 Numi’nin Kendisini Keşfi

*“Çi’den gel’ Çi’ye dön. Potansiyeline doğ, kaderinin efendisi ol. Olmaktan, doğmaktan, dönüşmekten yoksunma.”*³⁶

İnsan doğası, potansiyelini keşfetme ve geliştirme arzusuyla doludur. Her birimizin içinde yatan birçok yetenek ve kabiliyet vardır ancak bunları ortaya çıkarmak ve kullanmak her kişinin kendi sorumluluğundadır. Numi karakterinin kendini keşfi, onun hayattaki yolculuğunu ve kendi kimliğini anlamaya çalışması anlamına gelmektedir. Onun kendini keşfetme süreci birçok deneyim, olay ve ilişki aracılığıyla gerçekleşecektir. Bu keşfetme süreci; içsel duyguların farkına varma, yeteneklerin ve ilgilerin keşfi, dış dünyayı keşfetme arzusu, inanç ve değerlerin sorgulanması ve kişisel hedeflerin belirlenmesi şeklinde ilerlemektedir.

Bundan 70 yıl önce Aeden’e getirilen Numi kendisini bildi bileli bu gezegende ırklardan ve yaşayan bütün canlılardan farklı bir arketipteydi. Onun var oluşu Sonje için sancılı bir süreç oluşturuyordu. Sonje’nin sürekli şüpheli bakışları ve yersiz mızızlıkları Numi’nin varlığını sorgulamasına neden olmaktadır. O kadar

³⁵ Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.135.

³⁶ Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.43.

farklı insan kavramlarını temsil ediyorlardı ki birinin iltifatı diğersinin hakaretine eş değer olmakla birlikte, diğersinin ilgisi de sıkıntı çıkaran biçimdeydi. Sonje'nin bitmek bilmeyen öfkesi Numi'nin içsel duygularının farkına varmasına yol açmıştır. Ona göre Numi iflah olmaz ve ne olursa olsun Numilik yapmaya devam eden insansı bir hayvandı (Kohen: 2018).

“Güneşte derisi hemen kızaran ya da toprak rengindeki gözleri sürekli sulanan... İşte her şeyiyle tuhaftı Numi! Laftan anlamayan, anlamış gibi yapıp istediğini yapan, sözünü asla tutmayan, kontrol edilmesi zor bir şeydi. Rahatsız edici, insansı bir hayvan gibi... Numi'ye duyduğu öfkesi yükseldikçe yükseldi.”³⁷

Çocukken ona bu kadar öfkeli olmadığını telepatide bile bu kadar kötü olmasının nedeninin Numi'nin ten renginin beyaz olmasına bağlıyordu. Oysaki varlığı ve şekliyle yargılanmanın ne demek olduğunu bilmiyordu. Bu durum Numi'nin kendisinin sürekli eleştiri altında ve yetersiz hissetmesine neden olmaktadır. Kendisini ifade etmesini kısıtlıyor ve içsel bir baskıya götürüyordu. Numi, kendisini Sonje ile kendi istekleri ve değerleri arasında sıkışmış hisseder. Bu durum beraberinde karar verme süreçleri etkilenmektedir.

“Aynı rahimden çıkmadıkları için miydi hissettiği bu yabancılık, yoksa görüntüsünün Sonje'de yarattığı yadırgamadan mı kaynaklıydı, Sonje'nin görüntüsünün kendisine yarattığı teslimiyetten mi ya da farklı gezegenlerin varlıkları olmalarından mı... en çok kabul görmek istediğin kişi tarafından kabul görmemenin sancısından mı?.. Bilmiyordu ama keşke gözleri yerine derisi kahverengi olsaydı, o zaman Sonje onu sevebilirdi, belki.”³⁸

Bu kabul görülmemeye duygusu Numi'de kendi değerinin Sonje'ye bağlı olarak içsel değer yargılarıyla birlikte benlik algısının çatışmasına neden olmaktadır. Dolayısıyla Sonje'nin kabulüne bağımlı haline gelmekte olduğunun bir kanıtıdır. Sonje'nin onu sevmesi için dış görünüşünü dahi değiştirir.

“Ne yapsa kurtulamıyordu, bu durumdan, bu duygudan... görüntüsünden, kendisinden... Sonje'nin hayal kırıklığıyla dolu o bakışından! Gözlerini açtı ve o

³⁷ Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.24.

³⁸ Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.27.

*ıstıraptan kaçarcasına hızla koşmaya başladı, keşke koşup kaçabilseydik değiştirmek istediklerimizden diye düşündü.”*³⁹

Numi, bu düşüncesinin hemen ardından kendisini içsel muhakeme yaparken bulur ve üzüntüsü yerini kızgınlığa bırakır. Yaşadığı aşağılık hissini ve içindeki doldurulamaz boşluk hissi onu köşe bucak sarmıştı. Eğer bir ruh evrimleşmişse dış görünüşünün bir önemi olmadığını ve bunu yargılayan kişinin de hakiki insan olmadığı sonucuna varır. Sonje artık Numi'nin gözünde hakiki bir insan değil hakiki bir saygısızdır.

Kahramanımız Numi, kendi varoluşunun en derin sancısını yaşamaktadır. Bu düşünce onun kendi varoluşunu kabul etmesi ve yaşamının anlamını yaratması anlamını taşır. Bu süreç bazen acı verici olabilir. Özgürlük ve sorumluluk arasında çelişkiler yaşar. İçinde bulunduğu toplumun normları ve beklentileri, Sonje'nin onu hiçe sayması ve kendi değerlerini bulma konusunda zorlu bir sürükler.

Numi her ne kadar Sonje'den uzaklaşmak istediğinde sevgi ve öfke arasındaki zıtlık, içsel çatışma yaşamasına ve duygusal tepkiler yaşamasına neden olmaktadır. Numi, bir yandan sevdiği kişiye olan bağlılığını ve sevgisini korumaya çalışırken, diğer yandan da öfkesini kontrol etmekte zorlanır. Sonje'ye yönelik duyduğu öfkeyi nefrete dönüştürmeye çalışması, onun sırtına ağır bir yük yükler. Surza anne bu durumu şöyle tanımlar:

*“İnsan, sevdiği birine duyduğu öfkeyi nefrete çevirmeye çalıştığı anda, altında ezileceği bir yük alırdı sanki sırtına.”*⁴⁰

İçinde bulunduğu bu duygu durumunu bastırmak, anlamak ve dönüştürmek için mücadele eder. Kendini bu duygudan ve bu çelişkili ilişki motifinden kurtarmak arasında bir denge kurmaya çalışır. Numi'nin, Sonje'ye ve onun dayatmalarına karşı ilk dışsal tepkisi ailenin yemek masasında toplandığı gün olmuştur. Surza'nın

³⁹ Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.27.

⁴⁰ Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.360.

mükemmeliyetçi yaklaşım ve eksiklik duygusu hakkında söylemleri karşısında Numi, içinde biriktirdiği duygu ve düşüncelerini ortaya döker. Bu durum kitapta şöyle ifade edilir:

*“İçine doğduğum bu bedeni yargılamayı senden öğrendim. Beni sevdiğini biliyorum ama var olma şeklime olan şaşkınlığın sevgiden daha büyük. Kendimi bildim bile sana yaklaşmaya çalışıyorum ve anladım ki kendimi sana kabul ettirmem bir şey değiştirmeyecek. Artık yargıların beni etkilemeyecek. Sen, beni her yargılandığında Çi'ye ihanet ettiğini bil, çünkü ben artık bunu biliyorum.”*⁴¹

Bu sözlerle birlikte Numi'nin artık kendi öz değerinin ve öz duygularının farkına vardığını ve herkesin karşısında bunu söyleyebilecek gücü olduğunu görüyoruz. Numi'nin özgüveni artar, daha sağlıklı sınırlar belirler ve kendi ihtiyaçlarını önemser. Dolayısıyla başkalarının olumsuz nitelikteki eleştirilerine veya herhangi bir olumsuzluğa karşı daha dirençli hale gelir. Kendine saygı, kendini ifade etme ve kendi hedeflerini takip etme konusunda daha cesur adımlar atar.

Başka gezegende büyümek, birçok zorluğu beraberinde getirir. Numi, diğer Aeden halkıyla beraber yaşasa da, içsel bir boşluk hissetmektedir. Bir anne sevgisiyle büyümemiş olmanın etkilerini hissetmekte ve başka gezegenin sınırlarının ötesinde bir bağ kuramamaktadır. Dolayısıyla duygusal ve psikolojik ihtiyaçları gün geçtikçe daha da karmaşık bir hale gelir. Numi, Sonje'nin onu ötekileştirmesinden kaynaklı içsel boşluğuyla yüzleşir ve öz annesini merak etmeye başlar. Ötekileştirme duygusu Numi'de diğerlerine karşı kendisini farklı, yabancı veya dışlanmış hissetmesine neden olur. Kendi kökenini, kültürünü ve değerlerini anlamak ister. Baruh Baba'ya her baktığında kendi babasının nasıl biri olduğunu düşünür ve onun gibi olup olmadığını sorgular. Ardından Surza'ya bakar ve annesinin onun kadar iyi ve güzel olup olmadığını düşünür. Eve dönme arzusu, onun evde neyin önemli olduğunu ve orada neyin eksik olduğunu fark etmesini sağlar.

⁴¹ Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.70.

Aynı zamanda, evinden farklı bir gezegende büyümüş olması ev ve aile kavramlarını sorgulamasına sebep olur. Ev özlemi sembolik anlamlarla sıkı bir şekilde ilişkilidir. Dolayısıyla ev motifiyle kahramanımızın kendini arayışında bir hedef veya bir kaynak işlevi de gördüğü söylenilebilir. Aynı zamanda ev özlemiyle, özgürlük arayışı da ilişkilendirilir. Numi, Aeden’de yaşadığı evin kısıtlayıcı etkisinden kaçıp, kendi evinin potansiyel özgürleştirici niteliğine geçiş yapmak ister. Bunun en temel sebebi ise, Sonje tarafından kabul görmemesidir. Kahramanımız, evini bulduğunda hem fiziksel hem de duygusal açıdan özgürleşebilir ve kendi özgün kimliğini bulma yolculuğunu tamamlayabilir.

Beden algısı, bir kişinin kendi bedenini anlama ve değerlendirme şeklidir. Kişinin bedenine dair duygusal, zihinsel ve davranışsal deneyimlerini etkiler. Bazı durumlarda insanlar beden algılarında olumsuzluklar veya çelişkiler yaşayabilir ve bu da kendilerine yabancılaşmalarına neden olabilir. Numi’nin Aeden’de bedenine ve kendisine yabancılık çekmediği ve sığınağı haline gelen tek nokta Vizyon Tepesi’dir. Burada meditasyon yaparak gerçekleşmesini istediği hayallerini düşünür.

“Hayatın onu ait olduğu yere götürmesi ve Sonje’nin bir daha onu zayıf görmemesi için dua etti.”⁴²

Meditasyonun Numi’nin üzerinde, derin düşüncelerini ve iç görülerini ortaya çıkarmak için bir araç görevindedir. Numi, bu sayede zihnini sakinleştirirken aynı zamanda hayallerine ve arzularına seslenir. En nihayetinde bu cümleden sonra hiçbir şey eskisi gibi devam etmeyecektir. Ertesi gün Ulak aracılığıyla gelen mektup Sonje’nin kimlik arayışını başlatacaktır.

4.7.2. Mektubun Sonje Üzerindeki Etkisi

Her ne kadar yeni bir dünyayı keşfetmek heyecan verici gibi görünse de, birçok roman kahramanı için böyle bir yolculuk, karışık ve çelişkili duygulara neden

⁴² Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.64.

olabilir. Öncelikle, kahramanımızın Numi ile hem birleşmesinin istenmesi hem de bu yolculuğa çıkmak zorunda kalması, hoş olmayan bir durum olarak ortaya çıkar. Bunun başlıca nedenleri arasında da Numi ile aralarındaki çatışmalar, anlaşmazlıklar veya geçmişten gelen sorunlar vardır. Bu durumda Sonje, içinde bulunduğu durumu kabullenmekte zorlanır ve bu yolculuğun başarısız olacağı endişesini taşır.

Bir başka olumsuz duygu da belirsizliktir. Yeni bir gezegene yani gidecek olan Sonje, bu maceranın sonucunda neyle karşılaşacağını tam olarak bilemez. Bilinmezlik, insanların genellikle rahatsızlık duydukları bir faktördür ve o da bunun etkisi altındadır. Belki de bu gezegen, tehlikeli insanlarla dolu veya yaşam koşulları oldukça zorlayıcı olabilir. Bu belirsizlikler Sonje'nin endişe, korku ve umutsuzluk duygularını tetikler.

Bununla birlikte, Sonje'nin bu yolculuğu Numi ile gerçekleştirecek olması aralarındaki duygusal bağın eksikliğinden kaynaklı olarak yolculuğun daha da zorlaşmasına neden olacaktır. İstemediği biriyle birlikte olmak, onun kendi düşüncelerini, ihtiyaçlarını ve isteklerini bastırmasına yol açmasına neden olur. Bu durum, Sonje'nin kendini yalnız ve anlaşılmamış hissetmesine neden olur.

Numi ile zorunlu bir şekilde birlikte olmanın kendisine haksızlık olduğunu düşünür ve bu durumdan dolayı kızgınlık hisseder. Öfkesini şu cümlelerle ifade eder:

“Numi bana çok yabancı, görüntüsünde değil... her şeyi, onunla ilgili her şey bana çok yabancı. Onun yanında kendimi garip hissediyorum. Baş edilemez tuhaflıkları var. Sürekli bir yerlere saklanıp beni izlemesi... Fark edilmediğini sanacak kadar hayvansı olması... Hücrelerimi paylaşmak istediğim, birlikte yeni bedenler yaratmak istediğim kişi böyle biri değil. Bir hatayı deneyimlemeye ihtiyacım yok. Dövüşeceğim değil, birlikte geliştireceğim biriyle eşleşmeliyim ve kiminle eşleşeceğimi kesinlikle ben seçmeliyim!”⁴³

Sonje bu reddetme duygusuyla karşı karşıya geldiğinde içsel bir çelişkiye de düşer. Bir yandan istenmeyen biriyle birleşme karşısında içsel bir direnç hissetmekte,

⁴³ Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.112.

diğer yandan ise bu kişiyle birleşmeyi reddetmek arasında bir çatışma yaşamaktadır. Bu çelişki, onun kararını verirken duygusal bir karmaşa yaşamasına yol açar. İçsel çelişki, Sonje'nin zihinsel ve duygusal düzeyde farklı istekler, değerler veya inançlar arasında yaşadığı bir çatışmadır. Reddetme kararıyla birlikte içsel çelişki deneyimlemek, onun birbirine zıt duygular arasında gidip gelmesine ve karar verme sürecinde belirsizlik hissetmesine neden olur. Onun yaşamış olduğu içsel çelişki, bir yandan istenmeyen biriyle birleşme teklifinin getirdiği ilişki beklentisine karşı verdiği bir tepkidir. Usta'nın bu birleşmeyi onaylıyor olması ve aile baskısı nedeniyle bu birleşmeyi kabul etme düşüncesi, kahramanımızın içsel değerlerini zedeler. Ona dayatılan birliktelik beklentisiyle kendi gerçek hislerinin örtüşmediğini fark eder ve karar verme süreci daha da karmaşık hale gelir.

Sonje'nin içsel çelişkisi, istemediği kişiyle birleşmeyi reddetme arzusuyla kişisel özgürlük ve bağımsızlık arasında yaşanan bir gerilimi de içerir. Kendi tercihlerini yapabilme özgürlüğünü korumak ve istediği şekilde bir hayat sürdürmek ister. İstemediği kişiyle birleşmek, onun bu özgürlüğünü sınırlamakta ve kısıtlayıcı bir ilişkiye adım atması anlamına gelmektedir. Bu durumda, kahramanımızın içsel çelişkisi ortaya çıkar ve özgürlük düşüncesiyle bu birleşmeyi reddetmek arasında bir çatışma yaşar. Hepsi birlikte bağımsız olma düşüncesini de ortaya çıkarır. Sonje, kendi başına karar verme yeteneğini ve bağımsızlığını korumak ister. İstemediği kişiyle birleşme kararı, onun başkalarının etkisi altında hareket etmesine yol açmakla birlikte bağımsızlığını sınırlamaktadır. O, kendi yolunu seçmek ve hayatlarını kontrol etmek konusunda bağımsız olma arzusu yaşar. Kendi yoluyla uyumlu, değerlerine ve hedeflerine uygun bir eşleşme arayışındadır. Onun için, ilişkiler sadece bir mücadele veya çatışma alanı değil, birlikte büyüme ve gelişme potansiyeline sahip ortaklık anlamına gelir. "*Birlikte gelişme*" ifadesi ile onun ilişkilerde karşılıklı öğrenme,

destek ve paylaşımı önemseydiğini gösterir. Sonje, birlikte olduğu kişinin kendisini tamamlamasını beklemek yerine, birlikte öğrenmeyi, büyümeyi ve birbirlerini desteklemeyi hedefler. İlişisini bir eşitlik temelinde inşa etmek ve karşılıklı saygıya dayanmak ister. Ayrıca, *"kiminle eşleşeceğini kesinlikle ben seçmeliyim"* ifadesi de Sonje'nin kendi içsel gücüne ve karar alma yetisine vurgu yapar. Başkalarının beklentilerine veya dış etkilere boyun eğmek yerine, kendi değerlerine ve içsel rehberliğine güvenerek eşini seçme hakkına sahip olduğunu savunur. Bu, da onun özgürlük arayışı ve kendi özgün yolunu takip etme isteğiyle bağlantılıdır.

Kişisel özgürlüğü ve bağımsız olma isteğinin yanı sıra öz olma değerinde de sarsılma yaşamaktadır. Bu durum kendi içsel değerlerine sadık kalma isteğiyle ilişkilidir. Sonje, kendi inançlarına, prensiplerine ve önceliklerine uygun davranmak ve onlara sadık kalmak istemektedir. İçsel değerler, onun kimliğini ve kendini tanımlama şeklini şekillendirir. Bu ilişki, kahramanımızın içsel çatışmasını daha da derinleştirir. Numi ile birleşme teklifi, onun içsel değerlerine aykırı bir harekettir. Kahramanımız, bu teklifi kabul etmekle, kendi inançlarından veya önceliklerinden ödün verme riskiyle karşı karşıya kalır. Bu nedenle, öz değerlerine sadık kalmak ve onları ihlal etmemek arasında bir çatışma yaşar.

Aynı zamanda süregelen gelenekler ve kültürel faktörler, Sonje'nin belirsizlikle başa çıkma sürecinde etkili olabilir. Gelenekler, toplumda ortak değerler, inançlar ve normlar sağlar. Belirsizlikle karşılaşma durumunda, bu geleneklerin etkisiyle kişinin duygusal tepkileri ve başa çıkma sürecinde etkili rol oynar. Toplumun belirli normları, değerleri ve beklentileri temsil eden bir dizi sosyal ve kültürel faktör vardır. Bu gelenekler, bireylerin davranışlarını, ilişkilerini ve kararlarını şekillendirir. İstemediği bir kişiyle birleşmesinin istenmesi durumu da süregelen gelenek faktörünün etkisine tabidir. Bazı toplumlarda, aile ve toplumun

beklentileri, bireyin evlilik yapması ve bir eş seçmesi konusunda büyük bir etkiye sahiptir. Bu baskılar, bireyin istemediği bir kişiyle birleşmeyi istemesine neden olabilir. Aile ve toplumun beklentilerine uymak, sosyal kabul ve aidiyet duygusu sağlama düşüncesiyle ilişkilendirilebilir. Baruh Baba ve Surza annenin de beklentileri bu düşünce sistemi üzerine kuruludur. Onların bakış açısına göre evlilik, bir çiftin çocuk sahibi olma ve nesiller boyu süren bir soyun devamını sağlama potansiyeline sahip bir rolü temsil eder. Evlilik, aileye yeni bireylerin katılmasını ve toplumun nesiller boyu devam etmesini sağlayan bir işlevi yerine getirir. Ebeveynler, çocuklarına toplumun kabul ettiği davranış biçimlerini, ahlaki değerleri, gelenekleri ve kültürel normları öğretebilir. Bu şekilde, toplumun değerleri ve normları nesilden nesile aktarılarak devam eder.

*“Birbirinizin hayatlarındaki etkiniz insanlığı evrim seviyesinde yükseltecek. İkinizden doğacak çocuklar, insanlığı içlerindeki tanrıya yaklaştıran yeni algıların açılmasına hizmet edecekler...”*⁴⁴

Çocuklar, ebeveynleri ve aileleri arasında nesiller arası bir bağ oluşturur. Bu bağlar, aile değerlerinin, geçmişin hikâyelerinin, aile mirasının ve kültürel geleneklerin aktarılmasını sağlar. Nesiller arası bağlar, aile birliğini ve toplumsal birliği güçlendirir. Yukarıdaki ifadeyle iki bireyin birleşmesiyle ortaya çıkacak etkileşimin, insanlığın gelişimine ve ilerlemesine katkı sağlayacağını ifade etmektedir. Bu etkileşim, çiftin birlikte yeni fikirlerin, değerlerin ve perspektiflerin ortaya çıkmasına yol açarak insanlığın daha ileri bir seviyeye yükselmesine yardımcı olacağını vurgulamaktadır. İkisinden meydana gelecek çocukların, içlerindeki potansiyeli ortaya çıkaran ve yeni anlayışların doğmasına yardımcı olan bir rol oynayacağını ifade etmektedir. Bu çocuklar, kendi düşünceleri, yetenekleri ve yetiştirme şekilleriyle, insanlığın daha derin bir anlayışa, daha yüksek bir bilince ve daha ileri bir

⁴⁴ Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.71.

ruhsal gelişime doğru ilerlemesine katkı sağlayacaktır. Dolayısıyla genetik miras ve çevresel etkileşimlerle birlikte yeni düşünce biçimleri, beceriler ve potansiyelleri ortaya çıkarabileceklerini ifade eder. Bu çocuklar, ebeveynlerinden ve çevrelerinden aldıkları bilgi ve deneyimlerle, insanlığın daha ileri bir zekâ, yaratıcılık ve anlayış seviyesine erişimi meydana getirecektir. Aeden'in ideal bir yaşam alanı olduğunu düşünürsek, çocuklar bu ideal toplumun inşasında ve sürdürülmesinde önemli bir rol oynayacaklardır. Onların özgür düşünceleri, yaratıcılıkları ve yetenekleri, toplumun daha derin bir anlayışa ve ilerlemeye yönelik hedeflerini destekler. Çocukların yetişme süreçlerinin onları sadece bireysel olarak değil, toplumun ve insanlığın yararına değerlerle donatarak şekillendiği bir ideal durumu içerir. Bu ideal durumda çocuklar, empati, adalet, hoşgörü, sürdürülebilirlik gibi değerlerin bilincinde yetişirler ve bu değerleri toplumun genelinde yayma amacı güderler.

4.7.3 Mektubun Numi Üzerindeki Etkisi

“Kendisiyle birleşme düşüncesinin Sonje'de yarattığı tiksintiyle yüzleşirken hem Sonje'den hem de kendi varoluş şeklinden iyice nefret etti.”⁴⁵

Sonje'nin kendisiyle birleşme düşüncesinin, yani kendisiyle tamamen kaynaşma veya bütünleşme düşüncesinin onun üzerinde tiksinti yarattığı ve bu süreçte hem kendisinden hem de bu düşünceden nefret ettiği belirtiyor. İnsanın kendi varoluş şeklinden nefret etmesi, kendisiyle olan ilişkisinde büyük bir rahatsızlık oluşturduğunu ve bu durumun Sonje ile ilişkili olduğunu gösteriyor. Onun kendi benliği ve özgünlüğü ile Sonje arasında bir çatışma yaşadığını ifade ediyor. O, Sonje ile birleşmenin üzerinde tiksinti yarattığını ve bu süreçte kendisinden ve kendi varoluş şeklinden nefret etmesine yol açar. Bu tiksinti ve nefret duygusu, onun Sonje ile olan ilişkisinde bir tür bütünleşme kaygısı ve kendi kimliğini kaybetme endişesinden kaynaklanmaktadır. Numi, kendisini tamamen Sonje'ye bağlanmış veya onunla

⁴⁵ Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.72.

kaynaşmış hissetmek istemiyor olması da etkili faktörler arasında yer almaktadır. Kendi benliğini ve özgünlüğünü korumak istiyor ve bu nedenle bu birleşme düşüncesinden rahatsızlık duyuyor. Sonje'nin onu istememesi, kendisini reddedilmiş veya kabul edilmemiş hissetmesine neden olur. Bu durumda kendisine yönelik bir reddedilme ve değersizlik hissiyle birlikte Sonje'ye duyduğu tiksinti ve nefreti daha da artmaktadır. Sevgi, bağlılık ve yakınlık hislerinin yanı sıra, kişinin kendi özgünlüğünü ve bağımsızlığını koruma ihtiyacı, bu iki duygu arasında bir denge bulmayı zorlaştırır ve kişi bu çelişkili duygusal durumu yaşarken içsel bir çatışma hisser.

Numi, kendi varoluş şeklini ve ilişkisini sorgular ve kendisini daha da yetersiz ve yalnız hisseder. Bu duygusal tepkiler, onun kendi öz benliğini kabul etme ve başkalarının kabulünü arama ihtiyacından kaynaklanmaktadır. Bunun en temel nedeni ise insanlar genellikle bağlantı, kabul ve sevgi arayışı içerisindedirler ve reddedildiklerinde veya arzuladıkları bağlantıyı elde edemediklerinde duygusal olarak acı yaşarlar.

Numi'nin Sonje'yi sevmesi, onun Sonje ile güçlü bir bağ kurduğunu gösterir. Ancak, Sonje'nin onu istemiyor olması tiksinti ve nefret duygularını tetiklemektedir. Bu çelişkili duygusal durum, onun kendisiyle olan ilişkisini ve kimliğini sorgulamasına neden olur. Tiksinti ve nefret duygularının kaynağı, kişinin kendi benliğini veya özgünlüğünü kaybetme korkusu olabilir. Numi, Sonje'ye olan sevgisine rağmen, kendisini tamamen Sonje'ye bağlanmış veya onunla kaynaşmış hissetmek istemez. Bu durumda, onun kişisel sınırları ve özgünlüğü korumak için mücadele ettiği söylenebilir.

Sevilen kişinin kahramana yönelik aşağılayıcı davranışları veya söylemleri, kahramanın özsaygısını ve kendine olan inancını zedelemektedir. Bu cümlede bahsedilen duygusal deneyim, kişinin kendini aşağılanmış hissetmesine neden olur.

Dolayısıyla Numi, sevdiği varlığın ona değer vermediğini düşündüğünde, kendi değerini sorgular ve kendisini değersiz veya yetersiz hisseder. O, hayal kırıklığını cehenneme benzetir. Bu ifade, duygusal bağlarının ve ilişkilerinin hayati önem taşıdığını ve ilgisizlik veya kayıtsızlık durumunda büyük bir acı ve hüznü yaşadığını ifade eder. Numi, ondan gelecek olan duygusal bağa olan ihtiyacını vurgular. İnsanlar sevgi, ilgi ve anlayışla beslenen bir ilişkiye ihtiyaç duyarlar. Bu tür bir bağlantıyı yaşamadan, kendini yalnız, eksik ve mutsuz hisseder. Numi, Sonje'nin ilgisizliğinin, hayatın en zorlu deneyimlerinden biri olduğunu düşünür. Hemen ardından şu cümlelerle devam eder:

“Acaba evrende kendi duygusunun içinde boğulan başka canlılar da var mıydı?”⁴⁶

Numi'nin kendisine bu şekilde bir soru soruyor olması, onun kendi deneyimini evrensel bir perspektifle sorgulamasını ifade eder. Bu soruyla, kendi içsel çatışmasını ve duygusal deneyimini daha geniş bir bağlama yerleştiriyor ve başka varlıkların da benzer duygusal deneyimler yaşamış olup olmadığını sorgular. Bu soru, Numi'nin empati yeteneğini kullanma çabasını ve başkalarının da duygusal zorluklarla karşı karşıya olabileceğini anlama arzusunu yansıtıyor. Kahraman, kendisinin yaşadığı aşağılanma ve değersizlik hissini evrenin geneline yayarak, başkalarının da benzer içsel çatışmaları yaşayabileceğini düşünüyor. Aynı zamanda onun kendi iç dünyasının karmaşıklığına ve duygusal zorluklara olan merakını yansıtıyor. Derin bir içsel yalnızlık veya çaresizlik hissiyle başa çıkarken, kendi duygusal deneyimlerini evrenin daha geniş bir perspektifine oturtma çabasını yansıtır.

Aynı zamanda, onun duygu dünyasında sevgi, bağlılık, arzu ve umut gibi olumlu duygular da yer almaktadır. Sevdiği varlıkla bağ kurma ve anlaşılma ihtiyacı duyar ancak Numi, sevdiği kişi olan Sonje ile karmaşık bir duygusal ilişki içindedir.

⁴⁶ Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.74.

Bu ilişki, çeşitli duyguları içerir ve onun içsel dünyasında çeşitli ihtiyaçları tetikler. Numi'nin duygusal deneyimi bir yandan sevgi, bağlılık, arzu ve umut gibi olumlu duygularla doludur. Sevdiği varlıkla derin bir bağ kurma, onunla birlikte olma ve gelecekte mutlu bir ilişki hayal etme arzusu vardır. Bu duygular onun kalbinde güçlü bir şekilde yankılanır. Numi'nin duygusal deneyimi, hem olumlu hem de negatif duyguların birbirine karıştığı karmaşık bir bütündür. Sevdiği varlıkla kurduğu ilişki, hem ona ilham verirken hem de zorluklar ve hayal kırıklıklarıyla karşılaşmasına neden olur. Sevdiği varlık, kahramanın yeteneklerini ve potansiyelini keşfetmesine yardımcı olur, ona destek olur ve geleceğe dair umutlar sunar. İlişki bir yandan, yaşamına olumlu bir etki yapar ve zaman zaman kendisini daha iyi hissetmesine katkıda bulunur. Ancak, ilişki aynı zamanda zorluklar ve hayal kırıklıklarıyla da doludur. İlişkideki çatışmalar, beklentilerin karşılanmaması ve iletişim zorlukları, kahramanın duygusal olarak zorlu bir süreç yaşamasına neden olur. Hayal kırıklığı, tiksinti, acı veya reddedilme gibi negatif duygular, Numi'nin içsel dünyasını etkiler ve içsel olarak farkında olduğu duyguların mektup vasıtasıyla sorgulamasına yol açar.

Sonje, kahramanın iç dünyasında ateşin kalbi olarak nitelendirilir. Bu ifade, Sonje'nin Numi'nin içinde yer alan tutkuların, duygusal yoğunluğun ve içsel çatışmaların merkezi kaynağı olduğunu belirtir. Sonje, kahramanın iç dünyasında yanan bir ateş olarak tasvir edilir. Sonje'nin ateşin kalbi rolü, kahramanın içindeki tutkuların kaynağını temsil eder. Bu tutkular, kahramanın içsel yanma ve arzu duygularını ifade eder. Sonje'nin varlığı, onun tutkulu ve duygusal yoğunluğunun kaynağıdır.

Numi için hayat oldukça zorlu bir deneyimdir. Kendisini sürekli olarak kaçmaya çalışırken bulur, kimi zaman içinde bulunduğu durumdan kimi zaman ise geçmişinden kaçmak için. Ancak, kaçmanın getirdiği geçici rahatlama hissi olduğunu

anlar, bu kaçış onu tam anlamıyla tatmin etmez ve derin bir anlam arayışı içine girmesine neden olur. Hayatın zorluklarıyla yüzleşme ve kendini gerçek anlamda tanıma isteğiyle hareket eder. Bu, onun kendi iç dünyasına dalmak, geçmişteki hatalarını veya travmalarını gözlemlemek ve bunları kabul etmek için çaba gösterdiği anlamına gelir. Kendisi olmak için mücadele ederken, kendi değerlerini, tutkularını ve gerçek arzularını keşfetmeye çalışır. Ona göre;

“Hayat kaçmaya çalışanlar için ağırdır ve durup yüzleşmek, kendisi olmak için çaba göstermesi ve gerekirse yeniden doğmak için yaşarken ölmek şarttır.”⁴⁷

Yeniden doğmak için gerekirse yaşarken ölmek istemesi, radikal bir değişim ve dönüşüm isteğini ifade eder. Bu, eski yaşamını tamamen geride bırakmak, yeni bir başlangıç yapmak ve daha özgür, daha bilge bir versiyon haline gelmek için özveriyle yaşamayı kabul etmek anlamına gelir. Bu, daha büyük bir anlayış, sevgi ve hoşgörülle yaşamayı başarabilme yetisini beraberinde getirir. Bu süreçte, kahramanın kendi sınırlarını aşması, korkularıyla yüzleşmesi ve içsel büyüme için zorlu bir yolculuğa çıkması gerekecektir. Tekâmül, sürekli olarak kendini geliştirmek, öğrenmek ve büyümek anlamına gelir. Kahramanın kendini aşma süreci, bu tekâmül yolculuğunun bir parçasıdır. Numi'nin kendi korkusundan yeniden doğması, kendi içindeki potansiyeli ortaya çıkararak daha özgür ve bütünsel bir yaşam sürmeye adım atması anlamına gelir. Yeniden doğuş, kendini aşma ve büyüme sürecinin bir sonucudur ve kahramanın hayatındaki derin bir dönüm noktasını temsil eder. Hayatındaki dönüşüm sürecinin, tekâmül ve kendini geliştirme hedeflerinin birbirine paralel olduğu ve onun içsel büyüme için çaba gösterdiği bir süreçtir.

Numi, deneyimlerinden kaçmak veya onları görmezden gelmek yerine, onları kabul eder ve üzerine gitmeyi seçer. Deneyimlerden ders çıkarmak ve üzerinde çalışmak, onun sürekli olarak kendini geliştirmek ve daha ileri gitmek için yaptığı bir

⁴⁷ Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.74.

çabadır. Vazgeçmeme politikasını izlemek, onun kararlılığını ve hedeflerine ulaşmak için istikrarlı bir şekilde ilerlemeyi seçtiğini ifade eder. Engellerle karşılaştığında bile pes etmek yerine, kahraman direnç gösterir ve hedeflerine doğru ilerlemek için azimle çalışır.

Kahramanın duygusal deneyimi, hem olumlu hem de negatif duyguların birbirine karıştığı karmaşık bir bütündür. Sevdiği varlıkla kurduğu ilişki, hem ona ilham verirken hem de zorluklar ve hayal kırıklıklarıyla karşılaşmasına neden olur. Bu deneyim, kahramanın duygusal gelişimi ve karakterinin evrimiyle birlikte hikâyenin ilerleyişiyle birleşerek derinlik kazanır.

4.7.4 Numi ve Sonje'nin Dünya'ya Bakış Açısı

4.7.4.1 Duygusal Açıdan

Numi

Numi, Dünya ile ilgili korkularıyla yüzleşme ve onları deneyimleme kararı alır ve korkularının üstesinden gelerek onları kontrol etmek için aktif bir tutum benimsemeye karar verir. *“Korkularla yaşanan anlar ancak saygısızca yağmalanmış bir hayata ait olurdu.”*⁴⁸ şeklinde ifadesiyle, korkuların insanın hayatını ele geçirmesine izin vermek yerine, onları deneyimleyerek büyümek ve gelişmek istediğini anlatmaktadır. Kahramanımız, korkuların sadece pasif bir şekilde yaşanmasıyla değil, aktif bir şekilde deneyimlenmesiyle gerçek anlamının ortaya çıkacağına inanır. Bu ifadeyle, korkuların birer fırsat olduğunu ve onları deneyimlemek ve anlamak için cesaret gerektiğini vurgular. Korkuların üstesinden gelmek, kişinin kendi sınırlarını zorlaması ve kendini geliştirmesi anlamına gelir. Eğer korkulara karşı kaçınma veya saklanma yolunu seçerse hayatını, aile özlemini ve bedenini sınırlayan ve onu gerçek potansiyelinin ötesine geçmekten alıkoyan bir engel

⁴⁸ Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.90.

haline gelir. Korkularla yüzleşmek, cesaretini göstermesi ve kendini keşfetmesi için bir fırsattır. Bu şekilde, kahramanımız kendi hayatını daha anlamlı, doyurucu ve zengin hale getirebileceğine inanır. Aynı zamanda korkuların sadece olumsuz bir etki yaratmadığını, aksine hayatına derinlik, anlam ve değer katabileceğini ifade eder. Korkuların üstesinden gelmek, onu daha güçlü, daha dirençli ve daha bütün bir insan yapabilir. Bu nedenle Numi, korkuların üzerine gitmeyi, onları deneyimlemeyi ve hayatı daha derinden yaşamayı seçer.

Numi, Dünya'ya geldiği andan itibaren terk edilmiş bir insansı hayvanın yavrusu olduğunu bilmekten dolayı biraz tuhaf bir duygu karışımı yaşar. İlk başta, kendisini bir insansı olarak kabul etmek istemese de, gerçeklerle yüzleşmek zorunda kalır. Kendi varoluşunun sınırlarını anlamaya başladıkça, hayallerinin anlamsız olduğunu düşünmeye başlar. Daha önce hiç deneyimlemediği ve hayallerinden çok farklı olan Dünya gezegenine adım atmıştı. Her adımında, gözlerini etrafındaki dehşet verici manzaralardan alamıyordu. Bu manzara karşısında içinde derin bir yalnızlık ve acı hissi de taşıyordu. Yabancı bir yerde, kimseye ait olmayan bir varlık olarak hissetmek, onun ruhunu derinden sarsıyordu. Kendisini güzel bir gezegenin ve sevgi dolu bir ailenin parçası olarak hayal ederken, şimdi tüm bu hayallerin parçalandığını düşünmekten kendisini alıkoyamaz halde bulur. Dünya gezegenine ait olmanın bu gerçeğini inkâr etmek veya kaçmak mümkün olmasa da, kahramanımızın içindeki çelişkiler belirginleşir. Kendi kendini sevmek ve kabul etmek için zorlu bir yolculuğa çıkmadan önce, önce dünyanın onu kabul edip etmediğini içsel olarak sorgular. Her ne kadar kendi varoluş şeklini ve Dünya'ya ait oluşunu kabul etmek istemese de, gerçeklerle yüzleşmek zorunda ve derinlerde bir yerde buraya ait olduğunun farkındalığını da taşır.

Dünya gezegeninde ilk deneyim sırasında, Aeden gezegenine dönme kararı alırlar. Bu esnada ilk kez Sonje ile el ele tutuşurlar. Numi, Sonje ile ilk kez el ele tutuştuğunda, beklenmedik bir deneyim yaşar. Bedenlerinin bu kadar yakın olması, onun iç dünyasında karmaşık duyguların ve düşüncelerin yükselmesine neden olur. Sonje ile olan ilişkisindeki derin bağın ve anlayışın bir sonucu olarak huzur duygusu ön plandadır. El ele tutuşmanın getirdiği yakınlık, onlara birbirlerine güvendiğini ve birlikte güvenli bir alan oluşturduklarını hatırlatır.

Yıllardır Sonje'den beklediği desteği görmeye başlamıştı. Başarısızca ve hazırlıksız olarak geldiklerini düşündüklerinde ilk kez güven duygusunu hissettirir Numi'ye. Onu anladığını hissettirmesi ve annesini bulmasına yardım etmeye söz vermesi, derin bir sevinç ve umut dolu bir duygu yaratır. Bu an, onun için önemli bir anlam taşır. Anlaşıldığını hissetmek, ona kendini ifade etme özgürlüğü ve güveni verir. Bu, Numi'nin içindeki çelişkileri ve karmaşık duyguları paylaşma cesaretini artırır ve onu daha derinden bağlanmaya teşvik eder. Bu söz, ona annesine dair belirsizliklerin çözülmesi ve aidiyet hissini güçlenmesi için umut verir. Sonje'nin bu sözüyle birlikte, içinde bir gelecek planlaması ve umudu hisseder. Annesinin bulunması, onun geçmişiyle bağlantı kurmasını sağlayacak ve eksik parçaların tamamlanmasına yardımcı olacaktır.

Dünya gezegeninde en iyi bağlantı kurabildiği şey müzikti. Müzik, varoluşun kendisine izin verme sebebi olabilecek kadar güçlü bir etkisini olduğunu ifade eder.

*“Bu gezegendeki en iyi şey müzikti. varoluşun, insansuların var olmasına izin verme sebebi bile olabilirdi. Ruhla konuşabilen böylesine bir dil bulabilmiş olup hala bu kadar ilkel olmaları hayret vericiydi.”*⁴⁹

İnsanlar, müzik aracılığıyla duygularını ifade edebilir, ruhlarını besleyebilir ve derin bir bağlantı kurabilir. Müzik; bir dil gibi, ruhla konuşabilen, duyguları ifade

⁴⁹ Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.173.

edebilen ve iletişimi sağlayabilen güçlü bir araçtır. İnsanların bu kadar ilkel bir dünyada, böylesine derin bir anlamı ifade edebilecek bir dil bulabilmiş olmaları, Numi için hayret vericidir. Müzik, insanların kalplerinin ritmini hatırlatır ve duyularına dokunur. Onun varlığı, ruhunun derinliklerinde zaten mevcut olan bir şeyi açığa çıkarır ve Numi için varlığının ritmini bedene taşımak gibi bir deneyim sunar. Müziğe olan hayranlığını ve onun yaşamında taşıdığı anlamı yansıtmaktadır. Müzik, onun için sadece bir duyuşal deneyimden daha fazlasıdır. Kalbinin ritmini hatırlatarak, yaşamın derinliklerine iner ve onu daha büyük bir evrene bağlar. Müzik, onun varoluşunu ve kendini ifade etme arzusunu güçlendirir.

“Dans bugüne kadar deneyimlediği en kutsal şeydi! Bedenin ritmiyle bugüne kadar deneyimlediği en kutsal şeydi!”⁵⁰

İfade ettiği bu düşünceler, dansın onun için ne kadar kutsal ve özel bir deneyim olduğunu yansıtmaktadır. Dans, bedenin ritmiyle bütünleştiğinde, müzikle birleşerek içindeki coşkuyu kutlama şeklidir. Dansın onun için özgürlüğün ve kendini ifade etmenin bir yolu olduğunu gösterir. Dans, müzikle birlikte bedenin ritmiyle birleştiğinde, onun içindeki güç ve coşku yaratır. Kendini dansla ifade etmek, kahramanımızın iç dünyasını dışa vurmanın ve özgünlüğünü kutlamanın bir yoludur. Dansı *“kutsal”* olarak tanımlaması, dansın onun için bir tür mistik veya ruhsal deneyim olduğunu ifade eder. Bedenini kullanarak müziğin titreşimlerine uyum sağladığı ve bunun sonucunda bir tür içsel uyum ve mutluluk hali yaşadığı bir deneyimdir. Dans ederken, bedeni ve ruhu birleşir ve kendini en gerçek, en özgün ve en kutsal haliyle ifade eder.

Onun yaşadığı duygu durumu bütünsel olarak ele alındığında karmaşık ve yoğun bir haldedir. Bu düşüncenin başlıca nedenleri arasında, insanların sürekli bir korku ve şiddet ortamında yaşadıklarını görmesi, onun içinde derin bir üzüntü, endişe

⁵⁰ Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.179.

ve hüznü uyandırır. İnsanların içinde buldukları korku ya da stres anlarında kendilerini korumaya ve güvende hissetmeye yönelik bir tepki olarak ana rahmindeki pozisyonlarını almasıyla benzetildiğini ifade eder. İnsanların, korku hissettiklerinde, bilinçsizce içgüdüsel olarak kendilerini korumaya ve güvende hissetmeye yönelik tepkiler verdiğini görür. Dünyada maruz kaldıkları travmatik deneyimler ve insanların zorluklarla dolu bir geçmişe sahip olduklarını gördüğü için bu düşünce, Numi’de genel bir hayal kırıklığı ve umutsuzluk hissi yaratmaktadır. İhtiyacı olan şeyin mucize olduğunu düşünür. Ancak aynı zamanda, buradaki insanlar için mucize gibi görünen şeylerin, Aeden’de normal, günlük yaşamın bir parçası olduğunu hatırlar. Bu düşünce aynı zamanda kendi becerileri ve çabalarıyla mucizeleri gerçekleştirebileceği inancını da beslemektedir. Dünya’da yaşayan insanların normal olarak gördüğü şeyleri, kendisinin yapabileceği mucizeler olarak algılamaya başlar.

İnsanların çevrelerindeki pislik, çirkinlik ve kötülükleri güzellikle kapatarak, adeta cehennemi cennetle kamufle edebildikleri düşüncesi onu rahatsız etmektedir. Onların, kendilerini rahatça yaşamaya devam edebilmeleri için çevrelerindeki kötülükleri güzellikle kapatabildiklerini görür. Dolayısıyla gerçeklerle yüzleşmek yerine bir yanılsama dünyasında yaşamayı tercih ettiklerini ifade eder. Bu durum Numi’de başa çıkılamaz bir öfke ve içsel huzursuzluk yaratır. İnsanların gözlerine değmeyen kötülüklerin varlığını inkâr etmeleri ve yanı başlarında bile olsa sanki yokmuş gibi davranmaları, onda vicdan sızlatıcı bir öfke uyandırır. Bu öfke, onun Dünya’yı daha adil ve daha iyi bir yer haline getirmek için mücadele etme arzusunu tetikler ve içindeki gücü ve cesareti keşfetmesini sağlar. Dünya’yı daha adil ve daha insanca bir yer haline getirme misyonunu ileriye taşıyan bir kararlılık benimser. Dünya’daki şeylerin görüldüğü gibi olmadığını fark etmesi ve ironik bir şekilde

huzur veren şeylerin bile büyük huzursuzluklara yol açabiliyor olmasını şu şekilde tarif eder:

“Bu gezegende hiçbir şey görüldüğü gibi değildi ama huzur veren şeylerin böylesine büyük bir huzursuzluklara kapı olabilmesi en büyük ironiydi. Bir yarısı maddi imkânsızlıklar içinde yaşarken diğer yarısının kendi türünün zafiyetinden yararlanmasını keşfetmek fazla geldi.”⁵¹

Zenginlik ve yoksulluk arasındaki orantısızlıkları, güç ve güçsüzlük arasındaki ilişkileri ve fırsat eşitsizliklerinin dengesizliğini ifade eder. İnsanların bir tarafın zafiyetinden ya da sıkıntısından yararlanarak kendilerine avantaj sağlaması, onda bu gezegendeki adalet kavramını yeniden sorgulamasına neden olur. Diğer insanların zafiyetlerini veya sıkıntılarını fark edip bunlardan yararlanmanın, empati ve duyarlılık eksikliği olduğunu düşünür çünkü bu karşılaşmadığı bir durumdu. Aeden gezegeni ona, başkalarının zorluklarına yardımcı olmayı veya onların yanında olmayı öğretmişti.

Numi'nin içinde doğal bir şekilde ortaya çıkan ve derin bir bağ kurmasına olanak sağlayan bir diğer güçlü duygu da çocuk sevgisidir. İçindeki bu sevgi, saf ve özverili bir sevgi şeklidir. Çocukları, onların masumiyetini, neşesini ve içtenliğini kucaklar. Onları seyrederken, içinde bir neşe ve mutluluk hissi uyanır. Çocuk sevgisi, kahramanın içindeki koruyucu bir içgüdü ile birleşir. O, çocukların bu gezegendeki en zayıf ve yönlendirmeye en ihtiyaç duyulan varlıklar olduğunun farkındalığına sahiptir. Bu sebeple onları koruma, kollama ve destekleme arzusu duyar. Çocuklar onun için derin bir bağ, koruyucu bir içgüdü ve umut dolu bir ilham kaynağıdır. Bu sevgi, kahramanın duygusal dünyasında anlam, mutluluk ve tatmin yaratır.

“...Onları bulduğumda bir kafesin içinde organlarının bedenlerinden çıkarılıp dağıtılmasına gitmesi için hapsedilmişlerdi.”⁵²

⁵¹ Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.418.

⁵² Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.473.

Onun bu tepkisi, büyük bir acıma, öfke ve hüznü barındırır. Çocukların masumiyetinin ve savunmasızlığının istismar edildiği durumlar karşısında kahramanımızın içinde bir öfke uyandırmaktadır. Öfke duygusu, onun bu istismarları gerçekleştiren kişilere karşı hissettiği güçlü bir tepkidir. Çocuklara zarar veren insanları suçlu bulur ve bu tür eylemleri kınayarak adaletin yerine getirilmesi için mücadele eder. Bu öfke, onun çocukları koruma ve adaletin sağlanması için kararlılıkla hareket etmesini sağlar. Bu duygusal tepkiler, Numi'nin insanlığa duyduğu derin bir empatiyi ve toplumsal adaletin savunucusu olma özelliğini yansıtır.

Bütün bu gördüğü ve deneyimlediği şeyler Numi'nin içindeki manevi duyguların açığa çıkmasına da sebep olur. Tanrı'ya, evrenin kaynağına, evrensel enerjiye veya yüce bir güce daha yakın hisseder. İnsanın sadece bireysel varoluşunu değil aynı zamanda evrensel bağlantılarının olduğunu, doğanın büyüklüğünü ve evrenin derinliğini kapsayan daha geniş bir perspektife atıfta bulunur.

Numi, zaman içinde Dünya gezegenine ait olduğunu ve onun kimliğinin bir parçası olduğunu fark eder. Bu gerçeği kabullenmek, kabullenilmeme korkusuyla birlikte, kendini keşfetme ve kendi özünü anlama yolunda adımlar atmaya başladığını anlar. Kendi varoluş şeklini sevmese de, süreç ve yaşadığı olaylar neticesinde içindeki potansiyeli keşfederek ve Dünya'ya bir fark yaratma çabalarıyla kabullenme duygusuna geçer.

Sonje

Sonje'nin, Dünya gezegeninde duygusal açıdan ilk deneyimi burada yaşayan insanların telepati yeteneklerinin olmamasıdır. Onun geldiği yer olan Aeden gezegeninde telepati gibi ileri düzey bir iletişim yönteminin kullanıldığını ve oradaki varlıkların daha ileri bir evrim sürecinde olduklarını gösterir. Dolayısıyla Dünya'da yaşayan insanların telepati yeteneğini henüz keşfetmemiş olmaları, onların geri bir

dönemde olduklarını ifade etmektedir. Sonje, telepati yeteneğinin yokluğunu ve insanların daha ilkel iletişim yöntemlerini kullanmalarını gözlemlediğinde şaşkınlık hisseder. Buradaki insanların telepatiyi keşfetmemiş olmaları nedeniyle iletişim kurmada sınırlı kaldığında hayal kırıklığına kapılır. Telepatik iletişim, daha derin ve anında bir bağlantı sağladığı için ilk başlarda eksiklik hisseder ve insanlarla tam anlamıyla iletişim kuramadığı için hayal kırıklığına uğrar. İletişim kurarken, insanların sınırlı dil ve beden diliyle iletişim kurduklarını gözlemlediğinde, toplumun normları ve iletişim tarzları arasındaki farklardan dolayı kendini dışlanmış ve anlaşılmamış hisseder.

İnsanların telepatik bir bağı kuramadıklarını fark ettikten sonra, bunun bir yan etkisi olarak sürekli birbirlerine dokunduklarını gözlemlemiştir.

“...Onların sürekli birbirlerine dokunan yaratıklar olduğunu gözlemlemişti, ya vuruyorlar ya da sıvazlıyorlardı. Kuramadıkları telepatik bağı yan etkisi bu olmalıydı, dokunmak.”⁵³

Bu durum, insanların duygusal ve iletişimsel ihtiyaçlarını fiziksel temasla karşılamaya çalıştıkları anlamına gelir. Ona göre dokunma gereksinimi, bu eksikliği gidermek ve duygusal bağı tamamlamak için bir araç olarak kullanılır.

İnsanların yaşam kalitesinin düşük olduğunu, sağlık sorunlarıyla mücadele ettiklerini ve çevresel etkilerinin etkili olduğunu düşünür. Empati kurma ve insanların yaşadığı sıkıntıları anlama yeteneğiyle beraber, insanların kopukluk hissi yaşadığını ve toplumun sosyal bağlarının zayıfladığını gözlemler. Ayrıca, çevresel kirlilik ve doğal kaynakların aşırı tüketimi nedeniyle insanların sağlıklarının bozulduğunu ve doğanın zarar gördüğünü fark eder.

“... Tüketerek yaşayan her organizma işte böyle tükenerek yaşardı. Öliyordu gezegen, bu insansılar da her an bu ölümü soluyordu.”⁵⁴

⁵³ Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.164.

⁵⁴ Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.134.

Sonje, insanların sürekli tüketim yaparak yaşadıklarını ve bu nedenle gezegenin giderek öldüğünü düşünür. Bu ifadesiyle, çevresel tahribatın yol açtığı bir çaresizlik ve umutsuzluk hissini yansıtır.

O, zorlu bir yolculuktan sonra yaralanmış bir halde Dünya gezegenine gelir. Bedeni çeşitli yaralanmalarla doludur ve bu yaralanmalar hareket etmekte zorluk çekmesine neden olur. Acı ve rahatsızlık hissi kahramanın bedenini sarar ve aynı zamanda kahramanın gücünü de azaltır. Enerjisi düşmüş, halsizlik hissiyle karşı karşıya kalmıştır. Zihinsel olarak da yorgun düşen kahraman, odaklanmakta zorlanır ve düşünceleri bulanıklaşır. Ancak bütün bu olumsuz etkenlere rağmen özünü koruyabilen bir potansiyele sahiptir.

Numi'nin varlığı ise Sonje için son derece heyecan verici ve çekici bir unsurdur. Bu varlık, kahramanda derin bir ilgi ve heyecan uyandırır ancak o, bu duyguyu itiraf etmekte zorlanır. Nedeni ise, Numi'ye karşı duyduğu heyecanı kabul etmekte çekingen veya korkulu hissetmesidir. Onun içsel çatışmaları, arzuları ve duygusal çelişkilerini yansıtır bu durum. Kahramanın kendini anlamlandırmak, bu tuhaf duygularla başa çıkmak ve Numi'nin varlığını keşfetmek için bir iç yolculuğa çıkacak ve kendisini sorgulayacaktır. Numi'ye olan sevginin onu zayıf ve savunmasız hissettireceğinden endişe eder. Bu nedenle de bu duyguyu inkâr eder ve bastırarak kendini koruma altına almaya çalışır. Numi, çamura bulanmış halinden sıyrılınca dişilik özelliği ortaya çıkar. Sonje'nin ona duyduğu sevgi ve ilginin daha derin bir boyut kazanmasına neden olur. Kahraman, Numi'nin kadınsı özelliklerini, cazibesini ve içsel gücünü fark ettiğinde, duygusal açıdan etkilenir ve Numi'yi daha özel ve çekici biri olarak algılar.

Etrafındaki çirkinliklerle yüzleşmeye başladıkça pişmanlıklar zinciri etrafında dönmeye başlar. Kitapta şu şekilde ifade edilmektedir:

*“...Keşke zamanı geri alabilseydim, keşke bu gezegene hiç gelmeseydim ve keşke Ulak geldiğinde babamı dinlemiş olsaydım. Keşke Numi'yi Aeden'de fark etmiş olsaydım.”*⁵⁵

Bu sitem dolu yakarış hayal kırıklığı, pişmanlık ve kayıp duygularını içermektedir. Geçmişte yaptığı hataları düzeltme arzusuyla doludur. *“Keşke bu gezegene hiç gelmeseydim”* ifadesiyle, mevcut durumundan ve yaşadığı zorluklardan dolayı pişmanlık duymaktadır. Varlığını sorgulayarak, bu gezegenin kendisi için uygun bir yer olmadığına inanmaktadır. Sonje, bu seçim yüzünden sonradan yaşadığı olumsuz sonuçlardan dolayı kendini suçlamaktadır. Bu ifade, yaşadığı kayıp duygusunu ve gerçekleşmeyen fırsatların ardından gelen pişmanlığı yansıtmaktadır. Numi'yi daha önce fark etseydi, onunla daha derin bir bağ kurabileceğini ve belki de hayatındaki eksiklikleri doldurabileceğini düşünmektedir. Numi'yi daha önce fark etmek yerine, onu görmezden gelmiş ve bu kararı nedeniyle birçok şeyi kaçırmıştır. Zaman geçtikçe, Numi'nin kahramanın hayatında önemli bir rol oynayabileceği ve ona büyük bir mutluluk getirebileceği gerçeği Sonje'nin içini kemirmeye başlar. Hâlbuki Numi'nin varlığı onun hayatında bir tamamlanma hissi yaratacaktır ve belki de ona daha fazla mutluluk ve anlam katacaktır. Pişmanlık, kahramanın düşüncelerini sarar ve ona sürekli bir hüznün hissi verir. Geçmişte fark etmediği bu değerli bağlantıyı düşündükçe, kahramanın içinde bir boşluk oluşur.

Tanık olduğu vahşetler karşısında duyduğu öfke ve hayal kırıklığı onu, insanların vahşi doğasını sorgulamaya yönlendirir. Sonje, vahşetin toplumun genelinde yaygın olduğunu düşünür, insanların içlerindeki kötülüğün açığa çıktığı bir gezegende bulunduğunu görür. İnsanların doğasında, iyilik ve insanlık duygusu yerine vahşilik olduğuna inanır. Çi'yi yani yaşam enerjisi kaybedenlerin yok edilmeleri gerektiğini düşünür. Kendi doğurduğu çocukları zehirleyerek öldürebilen

⁵⁵ Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.182.

kadınların, çocuklarına karşı işlediği korkunç eylemleri eleştirir. Annelerin çocuklarına zarar vererek bu gezegende hayatta kalabildiklerini görür ve bu gezegendeki şiddet ve kötülüğe tanık olmanın vahşetini yaşar. Kadınlara yönelik şiddetin ve istismarın yaygınlığını ve kadınların bağımlı bir şekilde bu duruma mahkûm edilmesini eleştirir. Toplumdaki cinsiyet eşitsizliği, kadın haklarına saygı eksikliği ve kadına yönelik şiddetin varlığına tepki gösterir. Sonje, bu durumu vahşet olarak nitelendirerek, insanlık adına utanç verici bir durum olduğunu vurgulamaktadır. İnsanların sadece kendi çıkarlarını düşünerek doğayı sömürdüğüne ve bunun sonucunda tüm canlıların zarar gördüğüne inanır. Bu durumda, doğanın yok oluşuyla birlikte insanların da vahşi bir şekilde hareket ettiği kanısına varır. İnsanların arasındaki sürekli çatışmalar ve şiddet dolu yaşamın getirdiği bir umutsuzluk hissiyle de mücadele etmektedir. Onların birbirlerine karşı duydukları düşmanlık ve şiddet dolaylı olarak kendisini hayal kırıklığına uğramıştır. Toplumun içinde bulunduğu döngüsel şiddetin bir sonucu olarak, insanların birbirlerini acımasızca yaraladığı ve zarar verdiği bir gezegendir burası onun için. Karşı karşıya kaldığı şiddet ve vahşetlerle çevrelenmiş dünyayı değiştirmek ister. Bu gezegen, çeşitli savaşlar, terörizm, cinsiyet temelli şiddet, ayrımcılık ve insanların birbirlerine karşı gösterdiği acımasızlıkla doludur.

Sonje, bu durumu kabullenmeyi reddeder ve eyleme geçme arzusuyla dolup taşar. Toplumun farklı kesimlerine ulaşmak, şiddetin kökenlerini anlatmak ve insanların empati, anlayış ve barışçıl çözümler konusunda bilinçlenmelerini sağlamak ister. Çünkü değişimin ancak bilinçli bir toplumun çabalarıyla gerçekleşebileceğine inanır ve bunu kendisine görev bilir. Aktivizm ve savunuculuk da onun mücadelesinin önemli bir parçası olur. Şiddet ve vahşetin azaltılması, insan haklarının korunması ve adaletin sağlanması için savunuculuk yapar, toplumun dikkatini çeker ve değişim için

harekete geçmeye teşvik eder. Medya ve iletişim araçlarını etkin bir şekilde kullanarak mesajlarını ve mücadelesini geniş bir kitleye duyurma hedefi güder. Mücadelesiyle ilgili konuları gündemde tutarak, sürekli bir tartışma ve farkındalık yaratır. Bu durum, insanların konuyu unutmamasını ve mücadelenin sürekliliğini sağlamasını sağlar. Televizyonlarda sosyal tepki çekmesi, toplumda sürekli bir etki yaratma ve daha geniş bir ağ oluşturmaya dolayısıyla mücadelesini daha etkili bir şekilde sürdürmesine yardımcı olur.

Sonje, insanların aynı yaratıcıya inandıklarını kabul etmelerine rağmen, inançlarının isimlerden kaynaklanan farklılıklar yüzünden birbirlerini öldürme noktasına gelmelerinin şaşkınlığını ve anlamsızlığını yaşar. Bu durum, insanlığın içinde bulunduğu körüklenmiş çatışmaların ve ayrışmaların bir sembolüdür. Neden böyle olduğunu anlamaya çalışırken, toplumdaki ayrışmanın, önyargıların ve kutuplaşmanın tehlikeli ve zarar verici sonuçlara yol açabileceğini fark eder. İnsanların, ortak değerleri paylaşmalarına rağmen inançlarının isimlerden kaynaklanan farklılıklarla birbirlerini düşman olarak görmeleri, onun üzerinde bir tür umutsuzluk ve öfke hissi uyandırır. İnsanların tarih boyunca çeşitli nedenlerle birbirlerine karşı şiddet ve düşmanlık göstermesi, geçmiş deneyimlerin etkisinde olmaları da insanların belleğinde hala canlıdır. Bu sebepten ötürü birbirlerini düşman olarak görmelerine etkendir.

İnsanların benimsedikleri eğitim sistemini de karmaşık ve anlamsız bir yapıda bulur.

*“Sanat ve bilim tarihine yerine okullarda savaş tarihinin öğretildiği bir toplumda yaşıyorlar. Savaşın nasıl gerçekleştiği ve insanların birbirlerini nasıl öldürdüğü hakkında bilgi sahibi olan çocuklar, eğer farklı bir toprakta doğmuşlarsa başka bir insanı öldürmenin normal hale geldiğini düşünmeye başlıyor. Bu duruma "milliyet" adını veriyorlar!”*⁵⁶

⁵⁶ Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.331.

O, bu ifadeyle sanat ve bilim tarihine yerine okullarda savaş tarihinin öğretiliyor olmasını eleştirir. Bu durumda, çocuklar savaşın nasıl gerçekleştiğini, insanların birbirlerini nasıl öldürdüğünü öğrenmektedirler. Bu eğitim sisteminin sonucunda çocukların zihinlerinde bir etki yaratıldığını ifade eder. Onlar, kendileriyle aynı topraklarda doğmamış insanları öldürmenin normal hale geldiğini düşünmeye başladıklarını ve bunun da milliyet kavramıyla ilişkilendirdiği bir durum olduğunu savunurlar. Sonje, sanat ve bilim tarihinin eğitimde daha fazla vurgulanması gerektiğini savunur. Sanat ve bilim, insanların daha özgür düşünmelerine, farklı perspektifleri anlamalarına ve barışçıl çözümler bulmalarını sağlar. Savaş tarihine odaklanmak ise şiddeti normalleştirme ve ayrımcılığı teşvik etme riski taşır.

Bunun yanı sıra toplumun bireysellik algısı üzerinde de düşünür. Bu gezegende insanlar, bireysel hedef ve motivasyon yerine bir başkası gibi olmayı amaçlamaktadırlar. Bireylerin kendine özgü düşünceleri, beklentileri ve yetenekleri yoktur. Toplumda birey yerine bir kalıba uyum sağlamak ön plandadır. O, bu durumu bir eksiklik olarak görüyor. Bireyselliğin, her bireyin kendi potansiyelini gerçekleştirme ve özgün bir şekilde gelişmesi için önemli olduğunu savunur. Kolektif bilinçle bir araya gelen insanların, üretken ve faydalı bir şekilde birlikte çalışabileceklerini örnekendirerek, arılara benzetiyor. Arılar, bireysel rolleriyle birlikte kolektif bir amaca hizmet ederler ve üretkenlikleriyle dikkat çekerler. Ancak, bu toplumun tüketim odaklı bir sisteme adanmış olduğunu ifade eder. Bu sistem içinde insanlar, amaçsızca üreyen ve önüne gelen her şeyi tüketen çekirgeler gibi hareket etmektedirler. Bu durumda, insanların bireyselliklerini kaybettiklerini ve yalnızca tüketmeye odaklandıklarını söyler. Ayrıca, tüketim kültürünün insanları amaçsızca hareket etmeye ve bireysel gelişimlerini sınırlamaya yönlendirdiğini ifade eder. İnsanlar, sürekli olarak tüketmeye ve biriktirmeye odaklanırken, gerçek anlamda

üretken olmak ve kendini geliştirmek yerine boş amaçsız bir şekilde hareket ediyorlar. Bu durum, insanların gerçek potansiyellerini kullanmalarının önünde bir engel oluşturur. Ona göre, insanlar sürekli olarak maddi varlıklar biriktirmeye, sahip olma arzularına ve zenginlikle ilişkili saplantılara sahipler. Bu da insanların evreni sadece maddeden ibaret sanmalarından kaynaklanır. Maddi evren yanılgısı nedeniyle insanların materyalist düşüncelere ve maddi eşyalara odaklandığını belirtir. İnsanların, sahip oldukları maddi varlıkların sayısı ve değeriyle kendilerini tanımladıklarını gösterir. Sonje, bu gezegendeki insanların materyalist düşüncelerin esiri olduğunu ve maddi varlıklara olan takıntılarının kendi evrenlerini bir cehenneme dönüştürdüğünü vurgular.

Sonje, toplumda karaktere ve karakterli bireylere yer olmadığını da ifade eder. Eğer insanlar kendilerini para ile koruyamıyorlarsa, karakter sahibi olmak tehlike yaratabilir ve karakterli bireylerin toplum tarafından öldürüldüğü bir yaşamın önü açılır. Toplumda, karakterli bireylere karşı gösterilen tehdit ve endişeler hâkim. Karakterli bireyler, kendi değerleri, ilkeleri ve etik anlayışları doğrultusunda hareket ederler. Ancak, toplumda karakterli olmanın bir zorluk ve kaygı taşıdığı ve hatta tehlikeli olduğu bir ortamda, bu bireylerin toplum tarafından dışlanabildiğini ve fiziksel olarak zarar görebileceğini ifade eder. Toplumun tarihine bakıldığında ise karakterli ve özgün düşünen insanların katledildiği ve bu şekilde uygarlığın gelişimine katkı sağlayan kişilerin ortadan kaldırıldığı bir gezegen olduğunu savunur.

Toplumun nesillere mutluluğu hedef gösterdiğini ve herkesin amacının mutlu olmak olduğunu görür. Ancak, bu durumun aslında yaratılışın ana amacının mutlu olmak olduğu şeklinde bir yanılgı olduğunu düşünür. Onlar için mutluluk, aşkı bulmak ve çiftleşmektir. Bu yaşamsal mutluluk anlayışı, aşkı bulmaya odaklanır ve cinsellikle deforme edilmiş bir şekilde gerçekleşir. Toplumun mutluluğu çiftleşmeye

odaklayarak, cinselliğin abartılı bir şekilde yaşaması ve insanların bu nedenle sağlıklı bir şekilde mutluluğu arama becerilerini kayb ettiklerini ifade eder. Bu durumun insanların zihinsel ve duygusal sağlığını bozabileceğini, anlamlı ve doyurucu bir mutluluk arayışının gerçekleşmesini engelleyebileceğini vurgular. Sonje'ye göre, derin ilişkiler kurmak, kişisel gelişim, başarılar elde etmek, topluma hizmet etmek, hobilerle meşgul olmak ve daha birçok farklı unsurdan oluşur mutluluk. Dolayısıyla sadece cinsel arzulara veya romantik ilişkilere indirgenemeyeceğini ifade eder. Bu şekilde toplumun mutluluk anlayışının çarpıtıldığını ve insanların gerçek anlamda mutluluğu arama becerilerini kayb ettiklerini düşünür.

“Anneliğin kudretini, bir dişiyeye verilen gücün Çi'deki önemini, yaşama hizmetini unuttu muşlar, unutturulmuşlar.”⁵⁷

“Çi” terimi, evrenin enerjisi ve yaşamın kaynağı olarak kabul edilir. Çi, evrende her şeyi bir arada tutan ve canlılık veren bir enerji akışıdır. Kadınlar, bu Çi enerjisini özellikle annelik döneminde büyük bir güç ve yaratıcılık potansiyeliyle ortaya çıkarırlar. Sonje, toplumun kadınların bu yaşam enerjisini ve hizmetini unuttuğunu, kadınların değerinin cinsel cazibelerine odaklanarak küçüldüğünü ifade eder. Kadınlar, annelik aşamasına geçtiklerinde yaşama hizmet ettikleri ve bu sayede yüceltilmek yerine, erkeklerin gözünde cinsel çekiciliklerini kayb ettikleri için ezildiklerini belirtmektedir. Toplumun, anneliğin ve dişiliğin gerçek değerini kayb ettirdiği ve kadınları sadece cinsel nesnelere olarak görmeye odaklandığını eleştirir. Annelerin yaşama hizmetlerinin yüceltilmesi ve takdir edilmesi gerektiğini vurgular. Kadınların değerinin sadece dış görünüşleriyle değil, içsel güçleriyle, annelik rolüyle ve yaşama hizmetleriyle ölçülmesi gerektiğini belirtir.

Bu gezegende insanlık dışı bir şeyin var olduğunu ifade ederek, toplumun bu tür yozlaşmış ve zararlı unsurları tanımlaması ve bunlara karşı mücadele etmesi

⁵⁷ Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.376.

gerektiğini savunur. İnsanların sağlıklı ve saygılı cinsel ilişkileri sürdürebilmeleri için, pornografi gibi zararlı etkilerin azaltılması ve toplumda daha sağlıklı cinsellik algısının oluşturulmasının önemini vurgular. Erkeklerin pornografiye olan bağımlılığını ve bunun bedenin doğal cinsellik ihtiyacını öldürdüğünü ifade eder. Pornografiye odaklanmanın, insanların sağlıklı cinsellikle ilgili algılarını ve ilişkilerini bozduğunu öne sürer. İnsanların bu tür filmlere bağımlı hale geldiğini gerçek ve sağlıklı cinsel deneyimlerden uzaklaştıklarını ve bunun iğrençliğin toplumda normalleşmesine yol açtığını ifade eder. Sonje, insanlığın değerlerine uygun bir toplumun oluşturulması ve bu insanlık dışı unsurların ortadan kaldırılması için çağrıda bulunur.

Dünya'nın hainleri koruyan yasalara sahip olduğunu ve bu yanlışı görmesine rağmen insanların müdahale etmeden sessiz kaldığı bir gezegen olduğunu ifade eder. Dünya yasalarının, hainlere koruma sağladığını ve adaletin yerine getirilmediğini düşünür ve hainlerin suç işlemeye devam etmelerine dolayısıyla da cezasız kalmalarına izin verildiğini görür. Yasaların ve adalet sisteminin bu şekilde işlemesi, toplumda haksızlığa ve adaletsizliğe yol açar. Sonje, insanların bu yanlılığı fark etmelerine rağmen müdahale etmeden sessiz kaldıklarını ifade eder. Bu sessizlik, insanların hainliklere, haksızlıklara ve adaletsizliklere karşı kayıtsız kalmasını ve pasif bir duruş sergilemesini temsil eder. Bir grup aktivist insan hariç, toplumun yanlılara karşı tepkisiz kaldığını ve adalet için mücadele etmeyi reddettiği anlamına gelir.

Bütün bu gördüklerinin, yaşadığı en büyük çaresizlik olduğunu ifade eder. Sonje, gözlerinden akan yaşların kirpiklerine yarattığı serinliği hisseder ve bu duygunun derin bir çaresizlik olduğunu anlar. Özünü zedeleme eğiliminde olan bu

gezegende kaybolacağını korkusunu yaşar ve duygusal tepkiyle onlara benzemeye başladığı düşüncesi onun içini kemirir.

*“Dünya'nın kokularını ve zihninde hatırladığı Numi'nin çamur kokusunu bastırmaya çalıştı... o koku... Aeden'de hissettiği tüm özlemin kokusuydu.”*⁵⁸

Özlem duyduğu kokunun aslında, Numi'nin çamur kokusu olduğunu ve Aeden'deki özlem duygusunu da tetiklediğini vurgular. Aeden'de yaşadığı deneyimlerle bağlantılı olan bu kokunun, onun için önemli anıları ve duygusal bir bağı temsil eder. Dünya gezegenindeki insanların varoluşsal meseleleri ve sınırlılığını düşünürken, kendi hayatının anlamını da sorgular.

4.7.4.2 Fiziksel Açıdan

Numi

Numi'nin estetiksel gücü, onun sahip olduğu görsel çekicilik, zarafet ve etkileyici görünümünü ifade eder. Başkaları üzerinde büyüleyici bir etki bırakabilen, göz alıcı bir varlık olarak nitelendirilir. Onun varlığından yayılan dişilik, güven ve özgüven de estetiksel gücünün bir parçasıdır. Dolayısıyla, kişilik ve duruşunun da estetiksel etki yaratmasında etkisi büyüktür. Bu güç, insanların onun varlığına hayranlık duymasına, ilgi göstermesine ve kendilerini onun etkisinde hissetmelerine neden olur. İnsanlar arasındaki ilişkilerde çekim faktörü oluşturur ve Numi'nin çevresinde bir magnetik etki yaratır. Onun içsel özellikleriyle de dolaylı yoldan bağlantılıdır. Zekâsı, duyarlılığı, sanatsal yetenekleri, kibarlığı ve büyüleyici bir kişilik oluşturan unsurlar da onun estetiksel gücünü destekler ve derinleştirir.

*“Bembeyaz sağlıklı dişleri, dolgun pembe dudakları, porselen teni, kocaman açık bal gözleri, incecik figürü ve makyajsız doğal güzelliğiyle bu gezegenin gördüğü en güzel dişiydi.”*⁵⁹

⁵⁸ Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.377.

⁵⁹ Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.162.

Bu ifadeyle, Numi'nin fiziksel özelliklerinin bir tanımını yaparak onun dış görünümünü vurgular. Onun bembeyaz sağlıklı dişleri, sağlığına ve bakımına verdiği özeni yansıtır. Bu özellik, kişinin dişlerinin beyaz ve sağlıklı olmasıyla ilişkilendirilen estetik bir öğedir. Sağlıklı dişler, onun güven ve çekicilik yansıtabilmesine yardımcı olur. Dolgun pembe dudaklar, yüzündeki estetik dengeyi ve çekiciliği vurgular. Dolgun dudaklar, gençlik ve sağlık algısıyla ilişkilendirilir ve bir kişinin yüzünde daha çekici bir görünüm oluşturmaktadır. Porselen ten, pürüzsüz ve kusursuz bir cilt görünümünü ifade eder. Bu ifade, cildin sağlıklı, temiz ve bakımlı olduğunu vurgular. Kocaman açık bal gözler, dikkat çekici ve etkileyici bir göz yapısını ifade eder. Bu ifade, gözlerin büyüklüğü, rengi ve parlaklığına atıfta bulunur. Büyük gözler, genellikle güzellik ve cazibeyle ilişkilendirilen bir özelliktir. İncecik figür, Numi'nin zarif ve fit bir bedene sahip olduğunu ifade eder. Bu ifade, ince bir vücut yapısını ve estetik bir görünümü vurgular. Makyajsız doğal güzellik, Numi'nin doğal güzelliğini vurgular. Onun doğuştan sahip olduğu çekiciliği ve makyajın gerekmediği doğal bir güzelliği yansıtır. Makyajsız doğal güzellik, özgünlük ve içsel güzellikle ilişkilendirilir.

*“Daha önce bu hızla koşan, bu kadar iyi tırmanan, böylesine sıçrayabilen, bu kadar uzun atlayabilen birini görmemişlerdi. Böylesine güzel bir kızın böylesine cesaretle, böylesine tehlikeli hareketleri ve böylesine kolaylıkla yapıyor olması bir mucizeydi.”*⁶⁰

Bu ifadelerle, onun fiziksel yeteneklerini ve cesaretini övgüyle anlatılır. Numi'nin hızlı koşması, iyi tırmanması, yüksek sıçramalar yapması ve uzun mesafeleri kolaylıkla atlaması, onun olağanüstü bir fiziksel kabiliyetine sahip olduğunu ifade etmektedir. Bu gezegendeki insanların, bu hareketleri sadece filmlerde görmeye alıştıkları için gerçek hayatta böylesine mükemmel bir şey görmenin dehşetini yaşamaktadırlar. Aynı zamanda, Numi'nin güzelliğiyle birlikte cesareti ve

⁶⁰ Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.159.

tehlikeli hareketleri sergilemesi, onun olağanüstü bir varlık olduğunu daha da vurgular. Numi'nin hızlı koşması, onun atletik yeteneklerinin bir yansımasıdır. Sanki rüzgârın etkisiyle ilerliyormuş gibi, adımları hızla yere düşer ve rakiplerinin geride kalmasına neden olur. Aynı zamanda koşarken gösterdiği zarafet ve çeviklik, izleyicilerin büyülenmesine yol açar. Tırmanma becerisi, onun gücünü ve dayanıklılığını gösterir. Sanki yerçekimine meydan okuyormuş gibi, yüksek duvarları ve engelleri kolaylıkla aşar. Sıradan bir yüzey bile onun için tırmanma fırsatıdır ve zorluğu umursamadan zirveye ulaşır. Zemindeki bir zıplama hareketiyle adeta havada süzülür ve inanılmaz yüksekliklere ulaşır. Bu sıçramalar, insanların normalde hayal dahi edemeyecekleri mesafelere erişmesini sağlar.

Bunun yanı sıra, Numi'nin fiziksel yeteneklerini ve cesaretini kadın mitolojik karakterlere benzetmektedirler. Bu, onun güçlü ve kahramanca yanlarını vurgulamak için kullanılan bir yaklaşımdır. Bu benzetme onun, mitolojik kadın figürlerinin tarih boyunca sahip olduğu destansı nitelikleri taşıdığını ifade eder. Kadın mitolojik karakterler genellikle güçlü, cesur ve bağımsız olarak tasvir edilir. Onlar, sadece güzellikleriyle değil, içsel güçleri, zekaları ve savaşçı ruhlarıyla da öne çıkarlar. Numi'nin fiziksel yetenekleri ve cesareti, mitolojik kadın kahramanlara benzerlik gösterir. Ayrıca bu gezegene ait olamayacak bir güzellikte olması, Numi'ye bir büyü ve epik özellik katar.

*“...bembeyaz tenin parlaklığı göz kamaştıracak derecedeydi. Ona bakan herkeste yarattığı duyguların çeşitliliği, tetiklediği merakın coşkusu hâkimdi insanlarda.”*⁶¹

İnsanlar Numi'yi gördüklerinde, hayranlık, merak, şaşkınlık gibi çeşitli duygular yaşamaktadırlar. Onun teni, görenleri cezbeder ve daha fazla keşfetme isteği uyandırır. Bu merak, insanların Numi'yi daha yakından tanımak, onun sırlarını ve

⁶¹ Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.175.

güzelliklerini keşfetmek istemelerine neden olur. Tenindeki gizem, insanları kendine çeker ve onların dikkatini üzerine odaklar. Numi'nin dişilik potansiyelini vurgulayarak, onun feminen gücünü ve çekiciliğini takdir ettiğini ifade eder. Kadınlık gücü, onun karakterinin tamamlayıcı bir özelliği olarak ön plana çıkar ve ona özgünlük katar.

Numi'nin çekici görünümü, yüz hatlarındaki zarafet ve vücut şekli gibi özellikleri, bu gezegende başarılı bir kariyer için gereken potansiyele işaret eder. Onun güzel yüzü, fotoğraflarda ve podyumda parlamasına yardımcı olacak ve markaların ve tasarımcıların dikkatini çekecektir. Aeden gezegeninde modellik gibi kavramlarla tanışmamış ve bu tür bir kariyer fikriyle garip bir şekilde karşılaşmıştır. Modellik yapmak veya güzelliğini bir meslek olarak kullanmak, Numi'nin alışık olmadığı bir kavramdır. Posterlerinin asılı olması, onun popülerliğini ve başarısını yansıtır. Ancak, bu durum onun gerçek duygusal bağlantılar kurma veya derin ilişkiler geliştirme konusunda zorluklar yaşamasına neden olur. Numi, kendini izole edilmiş ve yabancılaşmış hisseder çünkü etrafındaki insanlar sadece onun yüzey düzeyini tanıdığını düşünür.

Sonje

Sonje, fiziksel olarak etkileyici bir görünüme sahip olan bir karakterdir. Boyu uzun ve vücut yapısı kaslıdır. Kasları, vücudunda belirgin bir şekilde ortaya çıkar ve her hareketinde gücünü yansıtır. Onun, yüzündeki ifade, kararlılık ve güç doludur. Gözleri, canlı ve etkileyici bir parlaklıkla doludur. Gözlerindeki bakış, kararlılığını ve özgüvenini yansıtır. Yüzündeki sert hatlar ve kaslarındaki belirginlik, onun gücünü ve fiziksel yeteneklerini açıkça gösterir. Sonje'nin hareketleri hızlı ve keskindir. Olağanüstü bir koordinasyon ve reflekslere sahiptir. Savaş becerileri üst düzeydedir ve düşmanlarını kolaylıkla alt eder. Hızlı ve keskin hareketleriyle düşmanlarının

saldırılarını önler ve kendini savunur. Dolayısıyla hareketleri, gücünü ve çevikliğini sergileyen bir biçimdedir. Sonje'nin güçlü ve çevik oluşu, bu gezegendeki insanlar üzerinde de etkileyici bir izlenim bırakmasını sağlar. Diğer insanlar, onun etkileyici fiziksel yeteneklerini hayranlıkla izler ve ona saygı duyarlar. Sonje, zorlu fiziksel engelleri kolaylıkla aşabilir ve çevresindeki herkesi şaşırtır. Bu özellikleri, onun kararlılıkla peşinden gittiği hedeflere ulaşmasını sağlar. Aynı zamanda, bu fiziksel güç karakterin içsel gücünü ve direncini de yansıtır.

*“Bir tuhaflık vardı onda, bir üstünlük. İnce uzun kasları, koyu buğday tonunda teni ve kafasının üstünde topladığı düz saçları... yemyeşil gözlerinin ışıltısıyla bütün dikkatleri üzerine topluyordu.”*⁶²

Onun bedeni, adeta bir heykel gibi şekillenmiştir. Kasları, her hareketinde belirgin bir şekilde ortaya çıkar ve gücünü gözler önüne serer. Her bir adalesi, kuvvetin ve dayanıklılığın sembolü gibidir. Kolları güçlü ve kaslıdır, adımları sağlam ve karardır. Atletik bir yapının yanı sıra olağanüstü bir esnekliğe sahiptir. Bedenini kontrol etme yeteneği sayesinde, inanılmaz hareket kabiliyetine sahiptir. Hızla zıplayabilir, sıçrayabilir ve dönerek engelleri aşabilir. Zorlu akrobatik hareketleri ustalıklarla gerçekleştirirken bile etrafındakileri şaşırtır. Cesareti ve kararlılığı, onu engelleri aşmaya ve zorluklarla başa çıkmaya teşvik eder. Dünya gezegenindeki sorunlara yönelik her zaman önde olmak için içindeki gücü harekete geçirir.

Aynı zamanda gücü ve çevikliğı, onu savaş alanında bir lider haline getirir. Sonje'nin güçlü ve çevik oluşu, çevresindeki insanlarda hayranlık uyandırır.

*“Ay sen nesen böyle Roma askeri, gladyatör?”*⁶³

Bu ifadeyle, onun bedenindeki kaslar gladyatörlerin arenada sergilediğı üstün güce benzetilir. Adımları, Roma askerlerinin düzenli ve kararlı yürüyüşlerini anımsatır. Sonje'nin fiziksel görünüşü ve savaş yetenekleri, gladyatörlerin cesur ve

⁶² Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.174.

⁶³ Kohen, Azra. Aeden, İstanbul, Everest Yayınları, 2019, s.164.

gözü pek saldırılarıyla uyumludur. Aynı zamanda onun tarihi figürlere benzetildiği izlenimini de vermektedir.

Sonje'nin öldürülmek üzere olan bir balınayı telepati yoluyla hayata döndürmesi ve onu bir tekne ağından kurtarması, onun olağanüstü yeteneklerini ve bağlantısını doğanın gücüyle sergilemesini temsil etmektedir. Onun telepati kurması, zihinsel enerjiyle başka canlılarla iletişim kurabilme kabiliyetini gösterir. Bu durumda, balınayla kurduğu telepatik bağ, ona balınanın yaşam enerjisi hakkında bilgi verir ve onun ölümcül durumunu tespit eder. Sonje'nin güçlü iradesi ve derin empati yeteneği, telepatik iletişimini kullanarak balınayı yeniden canlandırır. Balınanın bedenindeki enerji akışını yönlendirir ve onun yaşam fonksiyonlarını yeniden aktive eder. Ayrıca, Sonje'nin telepatik bağlantısı aracılığıyla balınanın duygularını ve acısını da hisseder. Bu duygusal bağ, Sonje'nin harekete geçmesini ve balınayı bir tekne ağından kurtarmak için mücadele etmesini tetikler. Onun fiziksel gücü ve çevikliği sayesinde bu tehlikeli durumda hızlı ve hassas hareketlerle balınayı ağdan serbest bırakır. Balınanın özgürlüğüne kavuşması, Sonje'nin doğanın dengesine ve canlıların hayatta kalmasına olan bağlılığını vurgular.

4.8 Dünya Ütopyasındaki Olay Örgüsü

Numi ve Sonje, Nefrintor adı verilen zihinsel güçle çalışan bir aletle Dünya'ya gelmeleriyle birlikte olağanüstü bir maceranın içine sürüklenirler. Nefrintor, zihinsel kontrol ve bilinçaltı düzeyinde frekans yayarak kendi gezegenleri olan Aeden'den, Dünya'ya yolculuk yapmalarını sağlayan bir cihazdır. Bu zihinsel alet, onların Dünya üzerinde deneyimledikleri duygusal tepkileri ve etkileşimleri oldukça farklı ve ilginç kılıyordu.

Nefrintor, Aeden'in gelişmiş teknolojisi ve onların bilgi birikimiyle yaratılmış bir araçtır. Zihinsel bir portal aracılığıyla uzak mesafeleri aşarak Dünya gezegenine

doğrudan ulaşmalarını sağlar. Bu, onlara bilinen uzay yolculuğundan çok daha hızlı ve etkili bir şekilde Dünya'ya gelme imkânı sunar. Ancak, Nefrintor'un kullanımı da beraberinde zorlukları getirir. Aeden ile Dünya arasındaki uzaklık ve farklı kültürler arasındaki ayrılık, Numi ve Sonje'nin Dünya'ya ayak basar basmaz karşılaştıkları duygusal karmaşıklığı artırır. Yeni bir evrene gelmiş olmanın gelişmeleri hem onların hem de bu gezegenin insanların adaptasyon sürecini zorlaştırır.

Numi ve Sonje, Nefrintor aracılığıyla Aeden'den Dünya'ya geldiklerinde, onları ilk karşılayan duygu şaşkınlıktır. Gezegenleri Aeden, daha tabiat içinde ve sade bir yapıya sahipken, bu gezegen onlara tamamen farklı gelir. Nefrintor'un büyüdü ışık huzmesiyle Dünya'ya adım attıklarında, etraflarına baktıklarında alışık olmadıkları manzaralarla karşılaşır. Dünya'nın havasını solurken buruk bir ifade takınırlar. Aeden'in temiz ve saf havasına alışkın oldukları için, buranın atmosferi onlara kirlilik ve yoğunluk hissi verir. İlk derin nefesi aldıklarında, endüstriyel faaliyetlerin neden olduğu hava kirliliği, burunlarında acı bir tat bırakır. Onlar, doğal kaynakların bilinçsizce tüketildiği bu dünya üzerinde, gezegenlerini koruma konusundaki hassasiyetlerini özlemektedirler.

Dünya'nın toprağını incelerken, onun güzelliklerinden daha çok çirkinlikleriyle ilgilenirler. Aeden'in verimli ve dengeli ekosistemleri arasında büyümüş olan Sonje ve Numi, bu gezegenin tarım alanlarının ve doğal yaşam alanlarının yerini beton yapılarının ve metropol şehirlerinin almasını üzüntüyle karşılar. Etrafındaki yeşil alanların kısıtlı ve dengesiz olduğunu düşünürken, Aeden'deki doğal çevrenin korunmasının ne kadar önemli olduğunu anlar. Buranın çevresel sorunlarıyla karşılaştıklarında içlerinde alışmadıkları bir hüznün ve hayal kırıklığını hissederler. Nefrintor'un gücüyle gezegenlerini terk etmeyi tercih etmiş

olsalar da Dünya’da gördükleri manzaralar, onları düşündürür ve kendi yaşamlarının ve gezegenlerinin değerini bir kez daha anlamalarını sağlar.

Numi ve Sonje’nin New York şehrine gelmeleriyle, onları korkunç bir kargaşa karşılar. Yüksek apartmanlar, gökdelenler ve ticari binalar, birbirine yakın bir şekilde sıralanmış, adeta gökyüzüne uzanan devasa yapılarla doludur. Sokaklar, yoğun bir kalabalıkla dolu, insanlar birbirlerine hızlı adımlarla yetişmeye çalışırken, her biri kendi dünyasında kaybolmuş gibidir. Onlar, bu metropol şehre alışık değildirler. Özellikle Aeden gezegeninde doğan Sonje, böylesine yoğun bir nüfus ve insan aktivitesiyle çevrili olmamıştır. Gördükleri büyüklükteki binalar, kendi gezegenlerindeki yapılarla kıyaslandığında, onlara şaşkınlık verir. Dünyanın bu kalabalık ve kaotik enerjisi, zihinlerini zorlar ve etraflarındaki uğultuyu algılayamamalarına neden olur.

New York sokaklarında, arabaların sürekli klakson sesleri, insanların yüksek sesli konuşmaları ve kaldırımlarda hızla yürüyen ayakların sesleri birbirine karışır. Reklam panoları ve elektronik ekranlar, şehrin görsel düzenini tamamlar ve onların bakışlarını sürekli olarak çeker. New York’un hareketli ve kalabalık sokaklarında, insanlar birbirlerine karşı fazlasıyla kayıtsızdır. Yüzlerine düşen gölgeler, içlerindeki yorgunluğu ve stresi yansıtır. Numi ve Sonje, dünya insanların yüz ifadelerindeki bu mutsuzluğu hissedebilirler ve bu onları içsel olarak da etkiler. Bunların hepsi, Numi ve Sonje için alışılmadık bir manzara ve duyuşsal bir deneyimdir.

Dünyalılar, telefonlarına gömülü, hızlı tempolu yaşamlarını sürdürürken, Numi ve Sonje insanların birbirlerine fazla dikkat etmediğini fark ederler. İnsanların gözleri çoğunlukla yere ya da önlerine odaklıdır ve etraflarında olup bitenleri kaçırır gibi görünürler. Metropoldeki yoğun trafik ve araç gürültüsü, onların alışık olmadıkları bir ses karmaşasını oluşturur. Bu durum, bazen nefes alabilmelerini bile

zorlaştırır. Bu, onlara bir parça yalnızlık ve yabancılık hissi verir, çünkü Aeden gezegeninde insanlar birbirleriyle daha iç içe ve doğal bir bağ içindedir.

Numi ve Sonje, New York'un bazı bölgelerinde, sokaklardaki dilencilere, evsizlere ve yoksullara rastlarlar. Bu insanların zorlu yaşamları, onların kalplerini sızlatır ve kendi gezegenlerindeki refahın, buranın çeşitli bölgelerindeki yoksulluk ve eşitsizliğe nasıl dönüştüğünü görürler. Ayrıca, bazı insanların önyargılı veya hoşgörüsüz tutumlarına da tanık olurlar. Yabancı oldukları için bazıları onlara önyargıyla yaklaşırken, bazıları ise onlara ilgisiz ve umursamaz davranır. Bu durum, onların Dünya'da bir yere ait olmadıklarını ve yabancı olduklarını hissetmelerine neden olur.

Binaların yüksekliği ve gökdelenlerin gölgesinde kalan sokaklar, onların üstünlük kurdukları açık gökyüzünden yoksundur. Bu, onları hafif bir tutsaklık hissiyle sarar ve doğal güneş ışığının eksikliğini hissederler. New York'un betonla kaplı altyapısı, onların doğal ve organik çevrelerine olan özlemlerini artırır. Aeden'in yeşil vadileri ve renkli bitki örtüsünden uzakta, şehirde doğayla temas kurmada zorluk çekerler.

Sonje, Aeden gezegeninde doğup büyüdüğü için Dünya'daki birçok yiyecek maddelerini tanımamaktadır. Numi ve Sonje, New York şehrine gelmelerinin ardından çikolatayı keşfederler. Sonje, ilk ısırığında çikolatanın lezzetini almaya çalışırken vücudu kimyasallara karşı reaksiyon verir ve midesi kramplarla kasılır. Nefes almakta güçlük çeker ve bedeni zayıflar. Bu ani sağlık sorunu, Sonje'nin paniklemesine neden olur ve Numi'den yardım istemeye çalışır. Numi, endişeyle Sonje'nin yanında dururken, etraflarındaki kalabalık ve gürültü içinde yardım çağrışlarına dikkat çekememektedir. Hızlı ve stresli yaşamın içinde, insanlar kendi telaşlarına kapılmış durumdadır ve Sonje'nin durumunu fark etmekte güçlük çekerler.

Numi, insanların içinden geçerken ve onlara yardım çağrısı yaparken, hiç kimse önemsemeksizin yoluna devam eder. Bu, onun içinde bir parça yalnızlık ve çaresizlik hissi uyandırır. Dünya gezegeninde, acil yardım ihtiyacı olan birine yardım etmeyen insanlarla karşılaşmak, onu hayal kırıklığına uğratar ve dünya insanların yardımseverliği konusundaki umudunu sarsar. Sonje'nin durumu hızla kötüleşirken, Numi çaresizce ona yardım etmeye çalışır. Sonje, acı içinde kıvrılırken, Numi'nin adeta kalbi sıkışır. Numi, endişeli ve çaresiz hissettiği anlarda Sonje'ye yardım etmek için içgüdüsel bir refleksle çantasını kontrol eder. Aeden gezegeninden getirdiği bir bitkiyi eliyle çantasından çıkarır. Bu bitki, Aeden gezegeninde sağlık ve iyileşme için kullanılan özel bir bitkidir ve Numi, çikolatanın verdiği zehre karşı hafifletici etkileri olabileceğini düşünür. Bitkiyi yiyen Sonje, kendini güçlendiren ve rahatlatan bir enerji dalgasıyla dolmaya başlar. Yüzündeki solgun ifade giderek yerini canlılığa ve parlaklığa bırakır. Nefes almakta güçlük çekerken artık daha rahattır ve mide krampları hafiflemeye başlar. Numi, sevinçle Sonje'nin yanında durur ve onun iyileşmesini izler. Aeden gezegeninin iyileştirici gücü, Sonje'nin bedeninde hızla etki gösterir ve onu yeniden canlandırır. Numi'nin yardımı ve bu sihirli bitkinin mucizesi sayesinde, Sonje'nin çikolatayla yaşadığı sıkıntılı anlar geride kalır. Bunu üzerine Dünya gezegenindeki beslenme alışkanlıkları ve özellikle çocuklara yönelik sağlıksız atıştırma alışkanlıkları üzerinde düşünmeye başlarlar. Sonje'nin acısı hafifledikçe ve etrafındaki dünyalıları gözlemledikçe, içinde bir isyan ateşi alevlenir. Gözleri çocukların ve gençlerin, reklamlar ve market raflarında cazip bir şekilde sunulan şekerli ve kimyasal içerikli atıştırma ürünlerine yönlendirildiğini görür. Birkaç adım ötede bir oyuncak dükkânının önünde, çocukların elinde rengârenk paketlerde şekerleme ve çikolatalarla dolu poşetlerle geçiş yaptığını fark eder. Bunun, sağlıklı beslenme yerine tatlı ve şekerli ürünlere yönlendirildiği anlamına geldiğini düşünür. Çikolata maddesi

ve şeker gibi kimyasalların çocuklara ve gençlere olan etkilerini düşündükçe Sonje, Dünyaluların gelecek nesillerinin sağlığını riske atarak onları sağlıksız alışkanlıklara ittiğini düşünür. İçinde, Dünya gezegenindeki bu yanlış beslenme ve reklam taktikleri karşısında bir başkaldırış hissi doğar.

İlk başta, insanların dillerini kullanarak iletişim kurabildiğini gözlemlemek, onların kültürleri ve zihin yapıları arasındaki farklılıkları anlamalarına yardımcı olur. Sonje, Dünya gezegenindeki insanların dilleri aracılığıyla iletişim kurma yeteneğine hayranlıkla bakar. Ancak bu hayranlık, aynı zamanda Dünya gezegenindeki telepati seviyesinin gelişmiş olmamasına duydukları şaşkınlığı da beraberinde getirir. Sonje ve Numi, telepati yeteneklerine sahip oldukları için Aeden gezegenindeki insanlar arasında güçlü bir zihinsel bağlantıya sahip olduklarını bilirler. Ancak buradaki insanların telepatik iletişimi henüz keşfetmediklerini görmeleri onlara, Dünya gezegenindeki insanların gelişim düzeyinin Aeden gezegenine göre geri kaldığını düşündürür. Sonje ve Numi, dünya gezegenindeki insanların sadece dil aracılığıyla iletişim kurabildiğini gözlemlediklerinde, bu durumu eksiklik olarak değerlendirirler. Onlar için, telepati gibi güçlü bir bağlantının olmaması, insanların birbirleriyle daha derin ve anlayışlı bir şekilde iletişim kuramamalarına neden olur. Bu, insanlar arasında daha fazla anlaşmazlık ve çatışma yaşanabileceği anlamına gelir.

Sonje ve Numi, Dünya gezegenindeki çevresel ve insan faktörlü değişiklikleri gördüklerinde, içlerinde derin bir endişe ve hayal kırıklığı duyarlar. Dünya gezegenindeki doğal dengenin bozulmuş olduğunu, ormanların azaldığını, kirliliğin arttığını ve hayvanların yaşam alanlarının yok olduğunu gözlemlemek, onları çok etkiler. Aynı zamanda, bu insanların birbirleriyle bazen anlaşmazlıklara ve çatışmalara girdiğini görmek de onları üzüntüye boğar ve o akşam Aeden gezegenine dönmeye karar verirler. Sonje ve Numi, Aeden gezegenine dönmeye karar

verdiklerinde, son bir çaba ile yüksek bir tepeye çıkmak için yola koyulurlar. Tepeye çıktıklarında güneşin açısını ayarlarlar ve Nefrintor'u çalıştırırlar. Ancak bu sefer, Nefrinor'un çalışmadığını fark ederler. Nefrinor, Aeden gezegenine dönüşleri sağlayan güçlü bir araç olmasına rağmen, Dünya gezegeninde belki de çevresel etkiler veya insan faktörü nedeniyle bozulmuş olabileceğini düşünürler. Nefrintor'un bozulmasıyla ve Dünya gezegeninde sıkışıp kalmalarıyla büyük bir hayal kırıklığı ve öfke yaşarlar. İkisi de Aeden gezegenine dönme istekleri ve dünyadaki çevre sorunlarına çözüm bulma arzularıyla doludur, ancak Nefrintor'un arızalanması onların planlarını alt üst eder. Sonje, özellikle annesini bulmak için Dünya gezegenine gelmiş olduklarından ve Nefrintor'un bozulması nedeniyle amacına ulaşamadığından dolayı Numi'yi suçlar. Onun için, Numi'nin daha dikkatli olması gerektiğini düşünür ve yaşanan sorunların nedeninin Numi'nin bir hatası olduğunu savunur. Numi ise kendini savunurken, Aeden gezegenine gitme kararının onların ortak bir kararı olduğunu ve Nefrintor'un bozulması gibi olayların kaçınılmaz olduğunu belirtir. Ona göre, hatalı olan birinin kendisi değil, sadece yaşadıkları şanssız bir durumdur ve bu tür zorluklarla başa çıkmak için birlikte çalışmalarını gerektiğini düşünür. Numi, Sonje'nin öfkesi karşısında kendisini iğrenç hisseder. Sonje'nin sinirli tepkisi, onun suçluluk duyguları içinde bırakır ve kendisini değersiz hissettirir. Numi, onu yatıştırmaya çalışmaya kalkışması üzerine Sonje'nin ona dokunmamasını istemesi, Numi'nin içinde kendini reddedilmiş ve yalnız hissetmesine yol açar. Bunun üzerine tepeden iner ve New York'un sokaklarına karışır.

Numi, New York sokaklarında ağaçtan ağaca zıplarken, insanların dikkatini çekerek büyülü bir atmosfer oluşturur. İnsanlar, etraflarında toplanır ve gözlerini bu inanılmaz güzelliğe kilitlerler. Numi'nin zarif hareketleri ve insanüstü performansı, insanları adeta büyüler. Her zıplamasında, havada süzülen bir kuş gibi görünür ve bir

ağaçtan diğerine kolayca geçer. İnsanlar, Numi'nin doğal yeteneğine ve güzelliğine hayranlıkla bakarlar. Onun bu hareketleri, New York sokaklarında bir gösteriye dönüşür. Seyirciler arasında hayranlık ve coşku yayılırken, Numi'nin etrafında kalabalıklar oluşur. . Onun doğanın ve insanın potansiyelinin sınırlarını zorlayan performansı, kısa süre içinde yankı uyandırır. Sonje, New York sokaklarında Numi'nin ağaçtan ağaca zıpladığını görerek şaşkınlık içinde kalır. İkisi arasında yaşanan tartışmanın ardından ayrı düşmüşlerdir ve onu bu şekilde görmeyi beklememiştir. Numi'nin gösterdiği inanılmaz performansı gördüğünde, ona olan hayranlığı ve özlemi bir kez daha alevlenir. Sonje, kalabalığın içinden Numi'nin yanına gitmeye çalışır, ancak insanlar arasında ilerlemek neredeyse imkânsızdır. Kalabalığın arasında kaybolur ve Numi'ye ulaşamaz. Gözleriyle sürekli onu takip eder, ama Numi'nin kalabalık içinde kaybolmasını engelleyemez. Telepatiyle iletişim kurmak istese de, Numi onunla olan telepatik bağı kesmiştir. Bu durumda Sonje, çaresizce kalabalığın kenarına çekilir ve oradan Numi'yi izlemeye devam eder. Onunla iletişim kurmak ve onu yanına almak ister ancak şu an için bir adım atacak fırsatı yoktur.

New York sokaklarında yaşanan büyümlü gösteri, ünlü televizyon moda sunucusu Thedor'un dikkatini çeker. Numi'nin inanılmaz yeteneği ve zarafeti karşısında hayranlıkla dolan Thedor, hemen yanına giderek onunla tanışmak ve televizyon şovuna davet etmek ister. Thedor, Numi'nin yanına doğru adım atarken, onun yanında bekleyen Sonje'yi de fark eder. Sonje'nin de yakışıklılığı ve çekiciliği karşısında şaşkınlıkla bakar. İkisi, Thedor'un gözünde adeta masalsı bir çift gibi görünürler. Thedor, Numi'nin gösterisinden etkilenmiş olsa da, aslında Sonje'nin hayır demesine daha da şaşırır. Onların birlikte sahip olduğu olağanüstü güzellik ve yetenek karşısında büyülenir ve kesinlikle ikisini de televizyon şovuna katılmaya ikna etmek

ister. Ancak Sonje'nin tavrı nettir. Bunun üzerine Numi ve Sonje, Theodor'un kartvizitini alır ve oradan ayrılırlar.

Ardından silah sesleri, New York sokaklarında aniden yankılanır ve kaos başlar. Numi ve Sonje, kalabalığın içinde olanlardan ayrılarak korunmaya çalışırken, birdenbire polisler tarafından alınır ve gözaltına alınır. Olay yerinde yaşanan kargaşa ve tehlike, herkesi tedirgin ederken, Numi ve Sonje de bu beklenmedik durum karşısında şaşkınlık içindedirler. Theodor, olayın meydana geldiği yere yaklaşır ve polisler tarafından alınan Numi ve Sonje'yi görür. Endişeli bir şekilde, polislere yaklaşarak durumu anlamaya çalışır ve ikisini kurtarmak için yardımcı olabileceğini söyler. Theodor, Numi ve Sonje'yi daha güvenli bir yere götürür ve onlara yardım etmek için ne yapabileceğini sorar. Onlara konaklama ve destek sağlamak için çaba gösterir ve Numi ile Sonje'nin güvende olduğundan emin olur.

Theodor, onları bir partiye davet eder. Partiye geldiklerinde, Numi ve Sonje çevrelerindeki zenginler, sosyeteler ve görgüsüz insanlar arasında hemen dikkat çekerler. İkisi de alışık olmadıkları bu lüks ve gösterişli ortamda biraz tedirgin hissederler. Ancak Theodor'un rehberliğinde, etraflarını keşfetmeye ve deneyimlemeye karar verirler. Numi, partiye girdiği anda müziğin ritmine kapılır ve dans etmeye başlar. Onun zarif ve insanüstü dansı, tüm davetlilerin gözlerini üzerine çeker. Hareketleri adeta bir sihir gibidir ve insanlar onun performansı karşısında büyülenirler. Kısa sürede parti Numi'nin dans ettiği merkez haline gelir ve herkes onun enerjisine ve zarafetine hayranlıkla bakar. Sonje ise biraz daha sessiz ve çekingen bir şekilde etrafı izler. Partinin göz kamaştırıcı ışıkları ve insanların coşkusu onun için yabancı bir deneyimdir. Zengin bir kadının odasına davet edilir ve bu kadınla tanışmak üzere odaya girer. Ancak odaya girdiğinde, onu bekleyen manzara karşısında şok geçirir. Oda, lüks ve gösterişli mobilyalarla döşenmiştir ve etrafta

pahalı ss eşyaları bulunur. Ancak en dikkat çeken Şey, odada bulunan kadının kiŐiliĐidir. Kadın, Sonje'ye yakın temasta bulunmak istediğini söyler ve onunla tanışmak için oldukça ısrarcıdır. Ancak Sonje, içindeki rahatsızlığı ve tuhaflyĐı hisseder. Odaya girer girmez, içinde olmak istemediği bir ortamda olduğunu hisseder ve kadının ilgisinden rahatsız olur. Ardından odada olanlardan habersiz, Numi odaya girer ve gördüğü manzara karşısında Şok geçirir. Sonje'yi başka biriyle yakınlaŐırken görmek, onda kıskançlık ve hayal kırıklığı yaratır. Numi, partiden ayrılarak kendisini yalnız hisseder. Yürürken düşüncelere dalar ve kendi içsel sorgulamalarına başlar. Kendini kıskanç ve hayal kırıklığına uĐramıŐ hissederken, aynı zamanda Sonje'ye olan güvenini de sorgular. Bu esnada Theodor, Numi'nin hüzünlü halini fark eder ve ona eşlik eder. Onu sakinleŐtirmeye çalışır ve duygularını paylaŐması konusunda destek olur.

Numi, Sonje ile yaşadığı kıskançlık ve hayal kırıklığından sonra kendisini bulmak için bir karar verir. Hedefi olan annesini bulma yolunda ilerlemeye kararlıdır ve bu sürece odaklanır. Ancak bu süreçte, duygusal olarak kendini korumak adına Sonje ile olan telepatik bağını kapatır. Kendi iç dünyasında yolculuğuna devam ederken, Sonje ile arasındaki bağları koparması onun için zor bir karar olur. Ancak kendi özgürlüğünü ve içsel dengesini korumak için bu adımı atmaya mecbur hisseder. Kendi duyguları ve öncelikleriyle yüzleşmeye ve kendi gerçekliğini bulmaya odaklanır.

Sonje, Numi ile olan telepatik bağın kopması ve onun kendisine karşı kapanmasıyla, ilk kez böylesine güçlü bir kayıp yaşar. Yıllardır ondan kaçtığı kişinin, Şimdi kendi yoluna yönelerek ondan uzaklaŐması, Sonje için karmaşık bir duygusal deneyimdir. Her ne kadar bu durum onun için olumlu bir gelişme olsa da, içsel olarak bir zlem ve kayıp duygusu yaşar. Sonje, içsel çatıŐmalarını yaşarken, kendi i

dünyasında dengeyi bulmaya çalışır. Numi'nin kendisine olan mesafesinin nedenlerini anlamaya çalışırken, onunla ilgili karışık duygularını kabul eder. Bu süreçte kendi içine dönerek, kendisiyle ve Numi'ye karşı olan duygularıyla yüzleşir. Sonje, buraya geliş amaçlarını hatırlar ve Dünya'yı anlama ve keşfetme sürecine girer. Dünya gezegeninin karmaşıklığı ve düzensizlikleri, çevre tahribatı, insanların farklı yaşam biçimleri ve adaletsizliklerini gözlemlemeye başlar. Anı defterine yazmaya başladığı gözlemleriyle, dünya gezegenindeki çeşitliliği ve farklılıkları anlamaya çalışır. İnsanların farklı sosyal ve kültürel arka planlarından kaynaklanan çeşitli yaşam biçimlerini gözlemler. Aynı zamanda, dünya gezegenindeki adaletsizlikleri de gözlemleyerek, sosyal adaletin ve insan haklarının önemine dair bir farkındalık geliştirir. İnsanların eşitlik ve adil yaşama hakkına duyduğu inanç, onun içsel yolculuğunun bir parçası haline gelir.

Sonje, Numi ile ayrılığının ardından birçok kez daha Nefrintor ile Aeden'e dönmeyi denemiş, ancak hiçbiri başarılı olmamıştı. Tekrar deneme kararlılığı içindeyken, beklenmedik bir olay yaşar. Bir grup kişi, Nefrintor'u çalmak için saldırır ve Sonje'yi silahla vurur. Yaralanmış ve güçsüz kalan Sonje, kendisini güvende hissetmek için saklanır. Durumu çaresiz görünse de, hafızasında Numi'den kalan bir iyileştirici bitkiyi hatırlar. Bitkiyi hemen yer ve bedenindeki yarayı iyileştirmeye çalışır ancak bu onun için yeterli olmaz. Kendisini denize bırakır. O, insanların içindeki karanlık yüzüyle daha yakından tanışır. İnsanların bazılarının sadece kendi çıkarları için başkalarına zarar verdiğini ve insanlık dışı davranışlar sergileyebileceğini görür.

Kendisine denize bırakan Sonje, tehlikede olan bir balınayı hayata geri döndürür. Onun içsel iyileştirici gücü ve telepatik bağ kurma yeteneği, balınayı yaşama döndürmeyi başarır. Bu muhteşem olay, etraflarındaki insanlar tarafından

büyük bir yankı uyandırır. Balınayı kurtaran olay, sosyal medyada hızla yayılır ve viral bir hal alır. Sonje'nin bu olağanüstü yeteneği birçok insanın ilgisini çeker ve hayranlık uyandırır. Balina kurtarma olayı, Sonje'nin içsel yolculuğunun ve gücünün bir sembolü haline gelir. Kendi içindeki iyileştirme ve dönüşüm sürecini, doğanın korunması için yaptığı mücadeleyle birleştirir. O artık sadece kendi hayatını değil, doğal yaşamı ve dünyayı da önemseyen bir öncü haline gelir. Onun “*balina savaşçısı*” olarak adlandırılmasının ardından aktif bir aktivist olmaya devam eder. Hayvanları kurtarmak ve çevre koruma konusunda insanları bilinçlendirmek için sosyal medya platformlarında ve videolarda aktif bir şekilde video çekmeye başlar. Videolarında, denizdeki balinaları kurtarmanın yanı sıra diğer deniz canlılarının ve doğal yaşamın korunması için çağrılar yapar. Sonje'nin içtenliği ve tutkusu, onun videolarının insanlar arasında geniş kitlelere ulaşmasını sağlar.

Bu süreçte, Sonje, Emanuel ve destekçi birkaç aktivistle tanışır. Emanuel da çevre koruma konusunda tutkulu bir aktivisttir ve Sonje'nin çalışmalarına hayranlıkla bakar. Onların ortak ilgi ve amacı, birlikte güçlü bir ekip oluşturmalarına yardımcı olur. Emanuel ve destekçi aktivistler, Sonje'nin videolarında yer alarak, çevre koruma çalışmalarını daha da genişletmeye yardımcı olurlar. Birlikte kampanyalar düzenler, çevre etkinlikleri düzenler ve insanları çevre bilincine yönlendirmek için daha büyük projelere girerler.

Numi ise bu süreçte moda programlarına çıkmaya başlar. Güzellik ve zarafetiyle insanları büyüler ve dünya çapında büyük bir ilgiyle karşılaşır. Birçok insan, onun güzellik ve tarzına hayran kalır ve onun gibi olmak için çaba sarf eder. Ancak, Numi bu ilgiyi istemez ve bu tür dikkat ve ünün kendisini rahatsız ettiğini fark eder. İnsanların sadece dış görünüşüne ve maddi zenginliğe odaklandığını gözlemleyerek, hayatın sığlığını ve yüzeyselliğini anlamaya başlar. Numi, iç

dünyasının anlaşılmadığını ve insanların sadece dış görünüşüne odaklandığını düşünerek, bu durumdan rahatsızlık duyar. Bu sırada, Sonje'nin balina kurtarma videosunu izler ve bu olay onun için bir dönüm noktası olur. Sonje'nin çevre koruma ve doğal yaşam konusundaki duyarlılığı, Numi'nin içindeki şüpheleri ve rahatsızlıkları daha da pekiştirir. Onun bu ilgi odağında değil, doğanın ve diğer canlıların korunmasında rol oynamak istediğini anlar. Aynı zamanda Theodor'la dostluk bağları pekişir ve ona Aeden'i anlatır.

Sonje, bir başka videoda denizden petrole bulanmış bir halde çıkan insanları yayınlılar. Bu video, çevre felaketlerine ve insanlığın doğayı nasıl kirlettiğine dair acı bir gerçeği gözler önüne serer. Video, denizdeki petrole bulanmış insanların acılarını, çaresizliklerini ve doğal yaşam üzerindeki olumsuz etkilerini gözler önüne serer. Bu trajik sahneler, izleyicilerin yüreğine dokunur ve insanların bilinçli tüketim alışkanlıkları ve çevre koruma sorumluluğu hakkında düşünmelerine yol açar. İnsanlara, kendi tüketim alışkanlıklarını gözden geçirme ve çevreyi koruma konusunda daha sorumlu davranma çağrısı yaparak, bu tür trajik olayların önüne geçmek için hep birlikte hareket etmelerini teşvik ederler. Bir başka video ise, bir ineğin yavrusundan alınıp çelik halatlarla havaya bağlanması ve kesilmesi üzerinedir. Böyle bir video, toplumda derin bir üzüntü, öfke ve tepkiye neden olur. İnek ve yavrusu arasındaki ayrılık, kesme işlemi ve yavrunun acı dolu bağışları, insanların vicdanını ve empati duygusunu harekete geçirir. Bu tür acı dolu ve şiddet içeren olaylar, insanların içlerinde duygusal bir sarsıntı yaratır ve birçok kişi tarafından kabul edilemez olarak değerlendirilir.

Numi ve Theodor, moda dünyasından uzaklaşmak ve çevre koruma misyonlarına daha fazla odaklanmak için, en az yardım isteyecekleri kişi olan David'e başvururlar. Ancak, David kötü niyetli biri olarak bilinir. Onun çıkarıcı ve paraya olan

düşkünlüğü, Numi ve Thedor'un ona karşı duydukları güveni sarsar. David, parayla her şeyi satın alabileceğini düşünür ve Numi'ye olan ilgisini sadece maddi bir çıkar olarak görür. Numi ve Thedor, David'in kötü niyetlerinden haberdar olsalar da, başka bir seçeneği olmadığı için yardım istemeye kararlıdırlar. Çünkü David, dünyanın dört bir yanında ilişkileri ve kaynakları olan güçlü bir isimdir. Numi, David ile birlikte gittiği yerlerde tuhaflıklar sezmeye başlar. Gezintileri sırasında, sıra dışı ve gizemli laboratuvarlar görmeye başlar. Bu laboratuvarlarda yapılan faaliyetler oldukça şaşırtıcı ve insanlık dışıdır. Numi, laboratuvarlarda hayvanların ve insanların DNA'sının kopyalanıp kullanıldığına şahit olur. İnsanlık dışı deneylerin yapıldığı bu ortamlarda, etik sınırların aşıldığı açıkça bellidir. Numi'nin içini rahatsız eden bu durumlar, insan ve hayvanların nasıl acı çektiğini düşündürür. Laboratuvarların soğuk ve duygusuz atmosferi, içeride yapılan deneylerin ne kadar korkunç olduğunu yansıtır. Numi, David'in bu tür faaliyetlerin içinde yer almasına anlam veremez ve onun gerçek niyetlerini sorgular. İnsanlığın bilimdeki ilerlemeleriyle birlikte, nasıl bu kadar mide bulandırıcı, korkunç ve acımasız deneyler yapılabileceği onun için anlaşılması güç bir gerçektir. Bu tuhaf ve karanlık ortamlarda, Numi'nin içinde bir endişe ve öfke birikir. İnsanların ve hayvanların yaşamlarının bu denli sömürülmesine şahit olmak, onun içinde bir adaletsizlik duygusu yaratır. Kendini bu kötü amaçlardan uzaklaştırmak istese de, David'in etkisiyle bu durumdan kaçamayacağını fark eder. Bunun yanı sıra çocukların ve bebeklerin organlarının parayla satıldığını gördüğünde içi paramparça olur. Bu vahşi ve insanlık dışı uygulamalar, onun içinde öfke ve iğrenme duygularını yoğunlaştırır. O anlarda Dünya'nın ne kadar acımasız bir yer olduğunu kavramakta zorlanır ve yüreğinde bir çaresizlik hissi belirir. Annelerin ve kadınların işkence gördüğü manzaralar, onun için dayanılmazdır. Gözleri yaşarıp yüreği sızlar. İnsanlığın bu derece acımasız olabileceğini düşünmek, onun için anlam

verilemez bir gerçeklik haline gelir. Bu vahşet karşısında, insanlığın neden böyle zulümlere göz yumabileceğini anlamakta güçlük çeker ve içinde umutsuzluk duyguları belirir. Çocukların ve çocukların canlarının kast edildiği görüntüler, onun masumiyeti ve güzelliği koruma isteğini daha da pekiştirir. Onun içinde adalet arayışı daha da büyür ve bu zulme karşı durma kararlılığı artar. İnsanların bu evrimsizliğini anlayamamanın ve kabullenmenin zor olduğunu düşünür. Onun gözlemlediği vahşetler, acılar ve insanlık dışı uygulamalar, insanların hala ilerleyememiş, duyarsız ve vicdansız bir şekilde hareket ettiğini gösterir. İnsanlığın teknoloji ve bilim alanındaki ilerlemeleriyle birlikte, daha insancıl ve empati dolu bir dünya yaratması beklenebilirken, tam tersine bu ilerlemeler bazı insanlar tarafından daha acımasız uygulamaları gerçekleştirmek için kullanılmaktadır. Bu nedenle, gördüğü karanlık yüzle yüzleşmeye cesaret eder ve kendi çevresindeki değişimi başlatmaya kararlı bir şekilde ilerler.

Sonje, Aeden gezegenine ulaşmak için manyetik kutba doğru ilerlemeye devam ederken Nefrintor'un çalışmaya başlaması heyecan verici bir gelişmedir. Ancak, kutba yaklaştıkça bile, Nefrintor'un ışınlanma için yeterli güce henüz sahip olmadığını fark eder. Dört günlük bir yolculuk süresi kalmış olmasına rağmen, hala hedefine ulaşmak için yeterli enerjiye sahip değildir.

Emanuel olay örgüsü içinde, Sonje'ye zaman içinde derin bir şekilde âşık olur. Onun güçlü ve kararlı kişiliği, cesareti ve içindeki adalet duygusu, Emanuell'i büyüler ve etkisi altına alır. Sonje'nin, insanlara ve hayvanlara olan duyarlılığı, onun içindeki sevgi ve empatiyle birleşince, Emanuell'in kalbini fetheder. Ancak, Emanuel'in farkında olduğu bir gerçek vardır ki, Sonje'nin kalbi Numi'ye aittir. İçindeki sevgi ve yakınlık hisleri onun için karmaşık bir durum oluşturur.

Yayınlanan videoların etkisiyle Sonje ve Numi, telepatik bağ kurarlar ve duygusal bir bağlanma yaşarlar. Bu telepatik bağ, onların birbirlerinin düşüncelerini, duygularını ve hatta uzak mesafelerde bile iletişim kurmalarını sağlar. Onlar insanlık için bir ses olmak, adaleti sağlamak ve acı dolu durumlara karşı durmak için güçlerini birleştirirler. Sonje'nin çektiği vahşetleri ve insanlık dışı uygulamaları gözler önüne seren videolar, insanların vicdanını harekete geçirir ve farkındalık yaratır. Birlikte, dünyadaki acı dolu durumlarla mücadele etmeye ve değişim başlatmaya kararlıdırlar.

Sonje ve Numi, artık duygusal olarak birbirlerine tamamen teslim olurlar. Aralarındaki güçlü telepatik bağ ve duygusal bağlılık, onların birbirlerinden kaçmak yerine birlikte ilerlemeye karar verdiğini gösterir. Birbirlerine duydukları sevgi ve anlayış, onları tamamlayan bir güce dönüşür. Sonje, Numi'ye olan sevgisiyle ve içindeki umutla dolu duygularla onun yanında olmaktan çekinmez. Artık Sonje, Numi'den kaçmaz; çünkü kalbinde ona olan sevgi ve bağlılıkla birlikte olmak vardır.

Bölüm 5

SONUÇ

Roman, Numi ve Sonje'nin kendini keşfetme yolculuğuna odaklanır. Numi, annesini bulma arzusuyla Dünya gezegenine gelir ve bu yolculuk, hem onun hem de Sonje'nin hayatlarında dönüm noktası olur. Dünya gezegeninde karşılaştıkları acı dolu durumlar ve insanlık dışı uygulamalar, onları duygusal olarak derinden etkiler ve Dünya'nın gerçek yüzünü görmelerine neden olur.

Aeden gezegeni ve Dünya gezegeni, kozmosun birbirinden farklı iki kutbunda duran zıt dünyalardır. Aeden, doğanın en saf ve zarif haliyle dans ettiği, bilgelik ve zihinsel güçlerin birleştiği bir cennettir. Burada yaşayan insanlar, Nefrintor aracılığıyla telepatik bağlar kurarak birbirleriyle derinlemesine bağlanır. Empati ve anlayış, her nefes alışverişlerinde var olan bir duygudur. Dünya ise bir renk cümbüşü gibi görünse de, içinde karmaşık ve karanlık yönleri de barındıran bir labirenttir. İnsanlar, teknoloji ve dil aracılığıyla iletişim kurarken, telepatik bağlarını keşfetmemiş ve yitirmiştir. Empati, güçlü duygular yerine çıkar ve bencillikle bastırılmıştır. Numi ve Sonje, Aeden gezegeninin bilgeliği ve güzelliğiyle dolup taşmış bir evrende büyümüşlerdir. Doğanın eşsiz dokusuna ve nefes kesen manzaralarına tanıklık etmişlerdir. Ancak içlerinde, Numi'nin annesini bulma arzusu ve Sonje'nin keşfettiği acı dolu gerçeklerin dünyasına dair merakları uyandığında, Dünya gezegenine doğru bir yolculuğa çıkarlar. Dünya gezegeni, kocaman ve çalkantılı bir şehirle karşılar onları. İnsanlar, birbirlerini görmeyen, kaotik ve kalabalık bir yaşamın içinde sıkışmış gibidirler. Numi ve Sonje için, bu dünya

yabancı, kirli ve acımasızdır. Görkemli ve korunmuş Aeden'in yanında Dünya'nın acı veren gerçekliği onları şoke eder. Sonje, Dünya gezegenindeki çevresel tahribatı ve insanların vahşi uygulamalarını gözlemledikçe içinde büyük bir üzüntü ve öfke birikir. İnsanlığın doğayı sömürdüğünü, hayvanları acımasızca katlettiğini görür. Aeden'den getirdiği adalet duygusu, Dünya'da daha da yükselir ve sesini duyurmak için videolar çekmeye karar verir.

Telepatik bağları ve birbirlerine olan duygusal bağlılıkları, onları birbirlerine yakınlaştırır ve hayatta karşılaştıkları zorlukları birlikte aşmalarını sağlar. Sonje'nin doğaya olan hassasiyeti ve Numi'nin annesini bulma arzusu, onların insanlık için mücadele etmeye karar vermelerine yol açar.

Her ikisi de kendi yolu ve amacı doğrultusunda ilerlerken, birlikte deneyimledikleri acı dolu gerçekler, onları birbirlerine daha da yaklaştırır ve birlikte hareket etme isteğini doğurur. Duygusal olarak birbirlerine teslim olmaları, onların gücünü artırır ve insanlık için bir ses olma misyonlarında daha güçlü ve kararlı olmalarını sağlar.

Numi ve Sonje, Dünya gezegenine adım attıklarında, hemen ilk izlenimleri kalabalık ve kaotik bir şehir olan New York'ta başlar. İnsanların birbirini fark etmediği, sürekli hareket halinde olan ve binalarla çevrili bu metropol, onların içlerinde bir yabancılik duygusu uyandırır. Dünya'nın kendilerine göre çirkin ve karmaşık olduğunu düşünürler. Ancak daha sonra Sonje, Dünya'da gördükleri acı dolu manzaraları ve çevresel tahribatı gözlemlemeye başlar. İnsanların doğayla olan bağlarını koparmış, hayvanları ve doğayı sömüren, insanlık dışı uygulamaları gözler önüne serer. Bu manzaralar karşısında içinde büyük bir üzüntü ve öfke birikir. Aynı zamanda, Dünya üzerindeki insanların hırsları, açgözlülüğü ve doyumsuzluğu onları hayal kırıklığına uğratar.

Numi ise moda dünyasında parlayan bir yıldız olarak görünse de, iç dünyasında büyük bir boşluk hisseder. Onun için moda ve ün sadece boş bir kabuktur ve gerçekten istediği şeyi bulamamıştır. İnsanların sadece yüzeylerine önem verdiğini, içlerindeki gerçek değerleri ve insanlık için yapılan haksızlıkları görmezden geldiğini düşünür.

Sonje, dünyanın çektiği acıları anı defterine yazarken, içindeki adalet duygusu daha da büyür. Artık sessiz kalamaz, insanların duymak istemeyeceği gerçekleri göstermek için videolar çekmeye karar verir. Bu videolar, hayvanların ve doğanın acı dolu hallerini gösterirken, insanlara düşünmeye ve harekete geçmeye çağrı yapar. Denizlerin ve okyanusların kirletilmesi sonucu zarar gören bu devasa canlıların çilesini göstererek, insanları deniz kirliliği konusunda bilinçlendirir. Bu video, insanların duygularına dokunur ve sosyal medyada geniş yankı uyandırır. Hayvanlara yapılan acımasız deneyleri gün yüzüne çıkarır. Laboratuvarlarda hayvanların maruz kaldığı işkenceleri göstererek, hayvan deneylerinin insanlığın vicdanını yaralayan yönlerini açığa çıkarır. Sonje, çocuk işçiliğine ve kadınlara yapılan istismarlara da dikkat çeker. Çocukların ve kadınların çalıştırıldığı zorlu şartları göstererek, toplumsal adaletsizliğe karşı bir ses olur. İnsanların çocukların ve kadınların haklarını göz ardı etmemesi gerektiğini vurgular. Ardından Dünya gezegenindeki petrolden etkilenen deniz canlılarına yönelik çektiği videolarla, deniz kirliliğinin yol açtığı vahşete dikkat çeker. Denizlerde yaşayan canlıların nasıl yok olmaya yüz tuttuğunu göstererek, deniz kirliliği konusundaki acil önemi vurgular.

Numi, Sonje'nin videolarını izledikçe duygusal olarak da iç içe geçmeye başlar. Sonje'nin içindeki gücü ve adalet için mücadeleyi gördükçe, ona olan hayranlığı ve saygısı artar. Ancak kendi içindeki eksiklik ve yarım hissiyle başa çıkmakta zorlanır.

Daha sonra, David adlı biriyle karşılaşır ve onunla yaşadıkları tuhaflıklarla karşılaşır. İçinde buldukları laboratuvarlar ve insanların ve hayvanların DNA'sının kopyalanıp kullanıldığı durumlar, onların içinde korku ve endişe uyandırır. Bu deneylerin ne amaçla yapıldığını anlayamazlar ve insanlık dışı uygulamalara tanık olurlar.

Sonje ve Numi, birbirlerine olan güvenleri sayesinde hayatta karşılaştıkları her türlü zorluğun üstesinden gelmeye hazırdırlar. Bu duygusal bağlılık, onların insanlık için bir umut ışığı olmalarını ve Dünya'yı daha iyi bir yer yapma motivasyonlarının daha da güçlenmesini sağlar.

Sonje ve Numi'nin birlikte geçirdiği bu yolculuk, onların kendilerini keşfetmelerine, insanlığın acılarını görmelerine ve duygusal olarak birbirlerine teslim olmalarına yol açar. Birlikte mücadele etmek ve birbirlerine destek olmak, onların içlerindeki gücü daha da artırır ve dünyadaki adalet için mücadeleye devam etmeye motive eder. Bu yolda yürürken, aralarındaki bağ daha da güçlenir ve birbirlerinin hayatlarında vazgeçilmez bir yer edinirler.

Roman doğrultusunda ütopya ve distopya kavramlarını uyarlayacak olursak, Aeden gezegeni, anlatılan özellikler doğrultusunda daha çok ütopya özelliği taşıyan bir gezegen gibi görünmektedir. Bu gezegende insanlar doğayla uyum içinde yaşarlar, telepatik bağlar kurarak empati ve anlayışa sahiptirler, çevreye ve doğal kaynaklara zarar vermezler ve bilgi ile güzellik iç içe geçmiştir. Barışçıl bir toplum yapısına sahiptirler ve bilim ve teknolojiyi doğanın korunması ve insanlığın refahı için kullanırlar. Sağlık ve yaşam koşulları oldukça ileri seviyededir, hastalıkların neredeyse hiç görülmediği ve uzun ömürlü bir toplum vardır. İnsanlığın en yüksek potansiyelini gösteren ve bütün canlılar arasında bir uyumun hüküm sürdüğü bir yerdir. Aeden gezegeni, insanlık için ideal bir yaşam alanı gibi görünmektedir.

Dünya gezegeni ise bazı olumlu yönleriyle birlikte daha çok distopya özellikleri taşıyan bir gezegen olarak betimlenmektedir. Bu gezegende, çevresel tahribat, savaşlar, toplumsal eşitsizlik ve insanlık dışı uygulamalar söz konusudur. İnsanlar arasındaki telepatik bağlar kaybedilmiş, empati ve anlayış yerini çıkar ve bencillik almıştır. Doğal kaynaklar sorumsuzca kullanılır ve insanlar çevreye zarar verirler. Teknoloji ve bilim, insanların ihtiyaçlarını karşılamak yerine bazı kesimlerin güç elde etmesine hizmet eder. Bu nedenle Dünya gezegeni, insanlığın önemli sorunlarının ve zorluklarının yaşandığı bir dünya olarak betimlenir.

Ancak roman kahramanlarımız Numi ve Sonje, Dünya gezegeninde duygusal açıdan daha yoğun ve üstün bir deneyim yaşarlar. Dünya gezegeni duygusal açıdan ütopya olarak değerlendirilebilir. Çünkü onlar için gerçek bir ütopya, duygusal açıdan en yoğun ve anlamlı deneyimleri yaşadıkları yerdir. Duygusal olarak bağlı oldukları insanlar, yaşadıkları olaylar ve deneyimler, onlara Dünya gezegeninde birçok anlam ve değer katar. Bu noktada, Dünya gezegeninde yaşadıkları zorluklar ve çatışmalar, duygusal büyüme ve olgunlaşma süreçlerini desteklemiştir. Bu nedenle, onlar için Dünya gezegeni, insanların duygusal olarak yoğun ve derin bağlar kurdukları, anlamlı deneyimler yaşadıkları ve duygusal açıdan bir ütopya gibi algılanabilir.

Sonuç olarak, Aeden gezegeni insanlığın en iyi hallerini temsil ederken, Dünya gezegeni insanlığın karşı karşıya olduğu zorlukları ve tehlikeleri yansıtmaktadır. Aeden gezegeni insanların özünde taşıdığı potansiyeli ve uyumu, Dünya gezegeni ise insanlığın karşı karşıya olduğu mevcut problemleri ve olumsuz koşulları yansıtmaktadır. Ancak duygusal açıdan ele alacak olursak, Dünya'nın bu noktada daha ütopyik olduğunu varsayabiliriz.

KAYNAKLAR

Ağaoğlu, A.(2003), *Bir Düşün Gecesi*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Ağaoğlu, A. (1930), *Serbest İnsanlar Ülkesi*. İstanbul: Sanayi-i Nefise Matbaası.

Akarsu, B. (2006), “*Kant'ta İnsanlık İdeali ve Özgürlük Sorunu*”, Immanuel Kant: Muğla Üniversitesi Uluslararası Kant Sempozyumu Bildirileri, Ankara, Vadi Yayınları, s. 304-310.

Akarsu, B. (1994), *Çağdaş Felsefe: Kant'tan günümüze Felsefe Akımları*, Ankara, İnkılâp Yayınları, s. 74 -75.

Akdemir, M. (2016), *Düşün Felsefesi Ütopyalar* (1.bs.). İstanbul: Sentez Yayıncılık.

Akkoyun, T. (2016), *Ütopya / Distopya Batı ve Türk Romanlarından Örneklerle Bir Karşılaştırmalı Edebiyat Çalışması* (1. bs.). Ankara: Kurgu Kültür Merkezi Yayınları.

Altan, A. (2011), *Dört Mevsim Sonbahar*, Alkım Yayınevi, İstanbul.

Aristoteles, *Politika*, trc. Mete Tunçay, 19. Baskı (İstanbul: Remzi Kitabevi, 2017), 12.

Aristoteles. (1997), *Nikomakhos'a etik*. (S. Babür, Çev.) Ayraç Yayınevi.

Aşıcı, M. (2009), *Kişisel ve sosyal bir değer olarak okuryazarlık*. Değerler Eğitimi Dergisi, Cilt. 7. No.17. 9- 26.

Atasoy, E. *Distopik Kurgu ve Ümitvar Distopya Bağlamında Ütopycılık Geleneği*, Gaziantep University Journal of Social Sciences 2020 19(3) 1135-1147.

Atışar, B. *Nietzsche'de Üstinsan Anlayışı*. Iğdır:Iğdır Üniversitesi, Sosyal Bilimsel Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2019, 5s. 55.

Bacon, F.(2011), *Yeni Atlantis*. Çeviri:Çiğdem Dürüşken. İstanbul: Kabalcı Yayınevi

Booker, M. K. (2012), *Ütopya, distopya, toplumsal eleştiri* (Çev. O. Tecimen). Notos Öykü İki Aylık Edebiyat Dergisi, 36, 35-46.

Bradbury, R. (2012), *Fahrenheit 451*. (Z. Kayalıoğlu ve K. Kayalıoğlu, Çev.) İstanbul: İthaki.

Burgess, A. (2015), *Otomatik Portakal* (22. Baskı). Çeviren: D. Körpe. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Campanella. (2016), *Güneş Ülkesi* (4.baskı). (Çev.: Selahattin Bağdatlı). İstanbul: Sosyal Yayınları.

Canbaz- Yumuşak, F. (2012), *Ütopya, karşı-ütopya ve Türk Edebiyatında ütopya geleneği*. Bilig, 61, 47-70.

Cevizci, A. (2007), *On Yedinci Yüzyıl Felsefe Tarihi* (Gözden geçirilmiş 2. bs.).

Bursa: Asa Kitabevi.

Collins, S. (2014), *Açlık Oyunları*, 8. Baskı. İstanbul: Pegasus Yayınları.

Çelik, E. (2015), *Distopik Romanlarda Toplumsal Kurgu*. Sosyoloji Araştırmaları Dergisi, 18(1): 57-79.

Çörekçioğlu, H. (2015), *Modernite ve Ütopya - Ütopya*, 1984 ve Mülksüzler Üzerine (1. bs.). İstanbul: Sentez Yayıncılık, s.23-24.

Dayıoğlu, G. (2006), *Işın Çağı Çocukları*. İstanbul: Altın Kitaplar Yay.

Farabi. (2018), *İdeal Devlet*, Çev. Ahmet Arslan, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 5. Baskı, s.109-110.

Gerârd, K. ‘*Kurgu-bilim*’, *Ütopyalar Sözlüğü*, Eds. Riot-Sarcey, M., Bouchet, T., Picon, A., Çev. Turhan Ilgaz, İstanbul, Sel Yayıncılık, 2002, s.148.

Golding, W. (2008), *Sineklerin Tanrısı*. (Çev.) Mina Urgan. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Gökalp, N. (2014), *Kişi Olmanın Değeri ve Değerlerin Kişi Olmadaki Yeri*, Değerler Eğitimi Dergisi Cilt 12, No. 27, s. 128-129.

Gökberk, M. (1999), *Felsefe Tarihi*, İstanbul: Remzi Kitabevi (Onuncu Basım).

Günay, M. (2005), *Dünya Kime Aittir*, Solfej Sanat Yayınları.

Haşim, A. “*O Belde*”, 1921 (Doğan, 2002, 89-101)

Hegel, *Hukuk Felsefesinin Prensipleri*, çev. Cenap Karakaya, Sosyal Yayınlar, İstanbul, 2004, s. 66.

Hexter, J.H. (1965), “*Utopian Philosophy and Theology*”. “*The Utopia of a Christian Humanist*”. More’s Utopia: The Biography of an Idea. USA: Princeton University Press, s.85.

Huxley, A. (2011), *Cesur Yeni Dünya* (Ümit Tosun Çev.) (7. bs). İstanbul: İthaki Yayınları.

Kavas, F. *Çağdaş Sanatta Ütopya ve Distopya*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Programı, İstanbul 2018, s. 56.

Kaya, M. (2014), *Aristoteles’in Ruh Anlayışı*. Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (18), 91-98.

Kaynaradağ, A. (1993), “*Türk Yazın ve Düşünce Tarihinde Ütopya*”. Varlık 1025 (Şubat): 12-13.

Koçak, M. (2015), *İslam Düşüncesinde Varlık ve Yaşam Değeri Açısından İnsan*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. 6-31.

Kohen, A. (2019), *Aeden*, İstanbul, Everest Yayınları.

Kuçuradi, İ. (1998), *İnsan ve Değerleri*, Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.

Kumar, K. (2005), *Ütopycılık*. Somel, A. (Çev.). Ankara: İmge.

Kumar, K. (2006), *Modern Zamanda Ütopya ve Karşı Ütopya*, Çev. Ali Galip, İstanbul, Kalkedon Yayınları, s.46.

Livaneli, Z. (2017), *Son Ada'nın Çocukları*, Doğan Egmont Yayıncılık, İstanbul.

Mannheim, K. (2004), *İdeoloji ve ütopya*. Mehmet Okyayuz Çev.) (2.bs). Ankara: Epos Yayınları.

Mengüşoğlu, T. (1992), *Felsefeye Giriş*, İstanbul, Remzi Kitabevi.

Mikaeili, M. (2020), “*Ütopya Kavramının Kökenleri ve Erken Dönem Modern Mimari Üzerindeki Etkisi*”. İnönü University Journal of Art and Design, 10(21): 1-12.

Milner, A. (2014), *Locating science fiction*. Liverpool: Liverpool UP.

More, T. (2013), *Ütopya: Mina Urgan'ın İncelemesiyle*. Çeviri: Sabahattin Eyüboğlu, Vedat Günyol, Mina Urgan. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, s.41.

Nietzsche, Ecce Homo: *Kişi Nasıl Kendisi Olur*, Çev. (İsmet Zeki Eyüboğlu) s. 80.

Nietzsche, F. (2015), *İnsanca Pek İnsanca-1*. İstanbul: Say.

Olgun, H. (2010), *Ütopya'dan Distopya'ya: "Modern şehircilik" ve kritiği*. İDEALKENT, 1(1), 96-111.

Omay, M. (2009), *Ütopya üzerine genel bir inceleme*. İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Dergisi, 3(18), 1-14.

Özden, H. Ö. ve Elmalı, O. (2012), *Yeniçağ Felsefesi Tarihi Metinlerle* (1. bs.). İstanbul: Arı Sanat Yayınevi, s. 73.

Özgül, M. K. (1988), "*Bir Ütopya Taslağı: Hayat-ı Muhayyel*". Türk Dünyası Araştırmaları 53: 133-160.

Özkan, M. S. (2017). *Thomas More, Francis Bacon ve Tommaso Campanella'nın ütopyalarında bilim ve eğitim felsefesi*. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 21(2), 609-624.

Özsoy, S. (2017), "*Utopia, Güneş Ülkesi ve Yeni Atlantis: Dayanışma Bir Hayal Mi, Yoksa Bir Hakikat Mi?*". İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 6(2): 1313-1325.

Öztaş, Ayhan, "*Siyaset Ütopyalarında Devlet [State in Political Utopias]*". Kilis 7 Aralık Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi - Journal of the Faculty of Theology 6/11 (Aralık/ December 2019): 1009-1042.

Saramago, J. (2010), *Körlük*. (Çev. Aykut Derman), 17. Baskı. İstanbul: Can Yayınları

Soysal, S. (2016), *Yürümek*, 13.baskı, İletişim Yayınları, İstanbul.

Tahir, K. (2016), *Kurt Kanunu*, İstanbul: İthaki Yayınları.

Tanpınar, A. H. (1994), *Bütün Şiirleri*, İstanbul: Dergâh Yayınları.

Tenenti, A. (2011). "*Ütopya*". Philippe Raynaud ve Stéphane Rials (Eds.). *Siyaset Felsefesi Sözlüğü* (2. bs.). (ss.749-756). (Çev.: İsmail Yergüz). İstanbul: İletişim Yayınları, s.951.

Vorlander, K. (2008). *Felsefe Tarihi*. İstanbul: İz Yayıncılık.

Wells, H. G. (2017), *Zaman Makinesi*. Çeviren: Celal Üster, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Wisser, R. *Friedrich Nietzsche: Üstün İnsan Görünürde Mi?*, Mainz Üniversitesi, s.91

Yasemin Küçükcoşkun, "*1980-2005 Dönemi Türk Edebiyatında Ütopik Romanlar ve Ütopyanın Kurgusu*", Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta 2006, 18-19, (Yayın Tarihi: 1932).

Zamyatin, Y. (2016), *Biz*, Çev. Algan Sezgintüredi, 3. bs., İstanbul, Versus Yayınları.

Ziya Gökalp Külliyyatı-*Limni ve Malta Mektupları* (1965) . Ed. Fevziye Abdullah
Tansel. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yay.